

PRIMORSKI DNEVNIK
je začel izhajati v Trstu
13. maja 1945, njegov
predhodnik PARTIZANSKI
DNEVNIK pa 26. novem-
bra 1943 v vasi Zakriž nad
Cerknim, razmnožen na
ciklostil. Od 5. do 17. sep-
tembra 1944 se je tiskal
v tiskarni »Doberdob«
v Govcu pri Gorenji Trebu-
ši, od 18. septembra 1944
do 1. maja 1945 v tiskarni
»Slovenija«
pod Vojškim pri Idriji,
do 8. maja 1945 pa v
osvojenem Trstu, kjer je
izšla zadnja številka.
Bil je edini tiskani par-
tizanski DNEVNIK v za-
sužnjeni Evropi.

Poština plačana v gotovini
Abb. postale 1 gruppo

Cena 1.200 lir - Leto XLVI. št. 233 (13.766)

Trst, nedelja, 14. oktobra 1990

TRST
Ul. Montecchi 6 - PP 559
Tel. (040) 7796-600
Tlx 460894 PD
Fax 040/772418
GORICA
Drevored 24 maggio 1
Tel. (0481) 533382-535723
Fax 0481/532958
ČEDAD
Ul. Ristori 28
Tel. (0432) 731190

primorski dnevnik

Po petdnevni mrzlični pogajanji in zakulisnih diplomatskih pogovorih

Varnostni svet sprejel resolucijo ki enotno obsoja izraelsko nasilje

Podprle so jo tudi ZDA, ki so se zdale za trdnost protiiraške fronte v Zlivi
Ogorčene protestne izjave izraelske vlade in zaskrbljenost palestinskih predstavnikov

Predstavnik ZDA Pickering glasuje »proti«
Izraelu (AP)

NEW YORK — Varnostni svet Organizacije združenih narodov je včeraj zjutraj po petdnev-
nem posvetovanju in zakulisnih diplomatski-
mi pogovori enoglasno sprejel resolucijo, ki ob-
soja ponedeljkov izraelski pokol v vzhodnem
Jeruzalemu, kjer je 22 Palestincev umrlo, na
desetine pa jih je bilo ranjenih. Enoglasno
sprejeta resolucija, čeravno je njena vsebina
zmernejša od tiste, ki so jo predstavile neuvr-
ščene države, predstavlja zgodovinski dogodek,
saj so jo podrle tudi ZDA, ki so se doslej ved-
no poslužile pravice veta, ko je šlo za vpraša-
nja, ki zadevajo Izrael.

Zaostritev položaja na Bližnjem vzhodu,
umor predsednika egiptovskega parlamenta,
predaja generala Aouna v Libanonu ter vse
večje Sadamove grožnje so očitno prispevali,
da se je washingtonska administracija zavedala
nevarnosti, da bi z uporabo veta zrahljala soli-
darnost zmernih arabskih držav glede zalivske
krize.

Prav zato so sestavili kompromisni doku-
ment, ki je vsekakor manj odločen od tistih, ki
so jih ZDA podrle v zvezi z iraško zasedbo
Kuvajta. Resolucija, ki jo je sprejelo vseh 15
članov Varnostnega sveta, izraža »zaskrbljenost
nad krvavimi dogodki v Jeruzalemu«
in obsoja nasilje, ki ga je uporabila izraelska policija na
palestinskih ljudeh. V njej je nadalje reče-
no, da bo v Jeruzalemu odšla komisija, ki jo

bodo sestavili odposlanci generalnega tajnika
OZN Pereza De Cuelarja. To pa ni tista prei-
skovalna komisija, ki bi jo imenoval Varnostni
svet OZN, katero so takoj po pokolu zahtevale
številne države članice OZN.

Pred samim sprejetjem resolucije je predse-
dujoči v Varnostnem svetu moral še dvakrat
izpiliti njeno besedilo, tako da je odgovarjalo
ameriškim predstavnikom. Pred samim glasova-
njem pa je opazovalec PLO v Varnostnem sve-
tu Naser al Kidva še zadnjič zahteval večjo od-
ločnost pri obsodbi Izraela, ker pričakuje, da bo
izraelska vlada tudi v bodoče nadaljevala s kr-
vavim nasiljem nad Palestinci.

Na podlagi sprejete resolucije naj bi odpos-
lanci generalnega tajnika OZN, ki bodo obiska-
li Jeruzalem in zasedena arabska ozemlja, imeli
do 24. oktobra čas, da sestavijo poročilo. Njim
bo tudi dodeljena naloga, da svetujejo, kako
ukrepati, da bi palestinski narod obvarovali
pred izraelskim nasiljem.

Kot je bilo pričakovati so v Izraelu resolu-
cijo OZN odločno zavrnili. Glasnik ministrskega
predsednika Šamirja Avi Panzer je novinarju
agencije France Presse dejal, da izglasovana
listina le doliva olje na ogenj protiizraelski mi-
selnosti, ki se je polastila tudi Zahoda.

Nezadovoljni z resolucijo so tudi Palestinci,
ki ugotavljajo, da z njo palestinski narod ne bo
zavarovan pred izraelskim nasiljem.

V Savdski Arabiji kongres kuvajtskih izgnancev

DŽIDA (Savdska Arabija) — »Zdru-
ženi za osvoboditev zasedenega Ku-
vajta«. S temi besedami je kuvajtski
emir Džaber al Ahmad al Sabah odprl
tridnevni ljudski kuvajtski kongres v
Savdski Arabiji. Skupščine, ki ji načel-
juje prestolonaslednik princ Saad al
Abdulah al Sabah, se udeležuje kakih
700 delegatov v predstavništvu raznih
političnih in družbenih sil iz Kuvajta,
ki so po iraški zasedbi pribežali v
Savdsko Arabijo.

Na kongresu je prestolonaslednik
Saad al Sabah obljubil, da se bodo od-
slej prizadevali za večjo demokratiza-
cijo, ki jo bodo v Kuvajtu uvedli takoj,
ko bodo iraške čete zapustile zasede-
no ozemlje.

S tem v zvezi je kuvajtski voditelj
dodal, da bodo odslej v večji meri
upoštevali voljo ljudstva in da bodo
spoštovali vsebino ustave, ki je bila
sprejeta leta 1962.

Kongres v Džidi naj bi svetovni jav-
nosti potrdil, da je kuvajtski narod
enoten in odločen, da se vrne v domo-
vino. Ta misel je bila naslovljena
predvsem iraškemu diktatorju, naj bi

NADALJEVANJE NA 2. STRANI

Mejni prehodi od jutri zaprti za avstrijske tovornjake

RIM — Z jutrišnjem dnem bo Italiji
preklicala veljavnost dvostranskih do-
voljenj za tovarni promet čez italijan-
ske mejne prehode z Avstrijo. Za tako
odločitev se je minister za prevoze
Bernini odločil po posvetovanjih s
predstavniki prevoznikov.

V včerajšnjem sporočilu ministrstva
je rečeno, da se je položaj na mejnih
prehodih z Avstrijo izredno poslabšal,
čeprav sta Italija in Avstrija že 20. se-
ptembra potrdili sporazum o medna-
rodnem tovarnem prometu med drža-
vama, ki je bil podpisan že leta 1960.
Na ta način naj bi bile podane realne
možnosti za obnovo tega sporazuma,
obe državi pa sta se tudi obvezali, da
v času pogajanj ne bosta sprejemali
nikakršnih ukrepov, ki bi lahko ovira-
li tovarni promet. Toda pred dnevi je
Avstrija enostransko sprejela nove
omejitve za italijanske voznike, ki so s
tem ponovno potisnjeni v neenakopra-
ven položaj in je zato ukrep, ki ga je
sprejel minister Bernini, po mnenju
ministrstva za prevoze edini možen.

V BiH strpne priprave na prve svobodne volitve

BOGO SAMSA

ZAGREB — Hrvaška politika in hrvaški ljudje na
splošno računajo na hitre in drastične demokratske spre-
membe v ostalih republikah kot na edini izhod iz seda-
nje zapletene, dramatične in za Hrvaško izredno nevarne
krize. V ospredju je seveda vprašanje Bosne in Hercego-
vine in njenih volitev, ki bodo 18. novembra. Bosna in
Hercegovina je mozaik narodov in to so upoštevali tudi
v volilnem zakonu. Izvolili bodo 130 poslancev po pro-
porcionalnem sistemu v državljanski zbor in 240 poslan-
cev v zbor občin po večinskem sistemu. V obeh primerih
pa izvoljeni kandidat ali kandidati, ne smejo odstopati
za več kot petnajst odstotkov po narodnosti, minus in
plus, kot to izhaja iz zadnjega popisa prebivalstva. V
neki občini torej ne morejo biti izvoljeni samo Hrvati,
Muslimani ali Srbi, če je v tej občini razmerje prebiva-
lstva po narodnosti drugačno.

V takem primeru bodo volitve ponovili. Sistem je to-
rej skrajno zapleten zaradi te zakonske določbe, ki je us-
NADALJEVANJE NA 2. STRANI

Po posegu sirskih vojaških enot konec bejrutske krščanske enklave

Po predaji sirski vojak straži zajete vojake generala Aouna

(Telefoto AP)

NA 16. STRANI

Nepričakovano stroga kazen za nogometaša Rome Eno leto diskvalifikacije

□ □ □

Košarkarski turnir McDonald's Open v Barceloni

Prvo mesto Amerikanom Scavolini zgubil z Barcelono

□ □ □

V 2. kolu italijanske košarkarske moške C lige

Jadran TKB ugnal Italo

□ □ □

Povratne tekme deželnega odbojarskega pokala

Borovci uspešni v Gorici

V 3. fazo tudi sokolovke

NA 14. IN 15. STRANI

Tajnik PRI nezadovoljen z delovanjem Andreottijeve vlade Avanti napoveduje vladno krizo zaradi izjav Giorgia La Malfe

RIM — Zasedanje vsedravnega sveta PRI je včeraj zaključil republikanski tajnik Giorgio La Malfa, ki je ob tej priliki potrdil svoje nezadovoljstvo nad delovanjem vlade in izrazil zaskrbljenost nad stalnim slabšanjem položaja v državi. La Malfa je ponovil svojo zahtevo po srečanju s predstavniki KD in PSI, tako da se skuša najti rešitev za nakopičene probleme. »To je naš zadnji konstruktivni poskus in če ne bo uspel, bomo morali sprejeti ustrezne zaključke,« je še dejal republikanski tajnik, ki je pa v isti sapi hitel zatrjevati, da ne gre za ultimat, temveč samo za ponavljanje zaskrbljenosti, ki jo je že izrazil tudi predsednik vlade Andreotti. »Bližajo se volitve leta 1992 in ne vem, s čim se bomo lahko pohvalili pred volilci,« je bil še oster tajnik PRI, ki je tudi dejal, da bi se s Craxijem in Forlanijem rad pogovarjal predvsem o boju proti organiziranemu kriminalu in o javnih financah. Ob vsem tem pa je La Malfa tudi zagotovil, da bodo republikanci storili vse, da bi se izognili vladni krizi.

Toda La Malfa se je posebej obregnil še ob socialiste, ki naj bi po njegovem povsem napačno interpretirali njegove

izjave o Occhettovi Demokratični stranki levice. S tem v zvezi je dejal, da je zanj bistveni problem, kako bo »levica, socialisti in nesocialisti, uspela sestaviti večino v državi.« La Malfa pa je še dejal, da je to kar je storil Occhetto, »izredno pogumno dejanje, ki že meji na avanturo.«

Te popoldanske izjave La Malfe pa so takoj dobile svoj odgovor v današnjem nepodpisanem uvodniku Avantija, ki trdi, da je republikanski tajnik s tem v bistvu »povzročil vladno krizo, če pa do tega ne bo prišlo, lahko to pomeni, da La Malfe, kadar govori, nihče ne jemlje resno, s čimer pa se dejansko odpira vprašanje republikanskega vodstva.« Po mnenju nepodpisanega uvodničarja je tajnik PRI s svojimi izjavami, »da je politična kriza dosegla svoj maksimum in z oceno, da je Andreottijev vladni program oddaljen tisoč milj od priporočil predsednika republike,« prestopil vsako razumno mejo polemike. Ob tem, da je uvodničar tudi izjave o PSI ocenil kot provokativne, pa je ob koncu zapisal, da so se na ta način na široko odprla vrata vladne krize, ki zdaj »čaka samo še na to, da jo tudi uradno formalizirajo.«

Preiskava o atentatu na Refata el Muhgaba gre v smeri Abu Nidala

KAIRO — Z vojaškim pogrebom z vsemi častmi (na sliki AP) in ob prisotnosti najvišjih egiptovskih oblasti s predsednikom Husnijem Mubarakom na čelu so včeraj v Kairu pokopali ubitega predsednika parlamenta Refata el Mahguba, preiskava o petkovem atentatu pa se vse bolj nagiba v smer Abu Nidalove teroristične skupine. To zagovarja predvsem egiptovski notranji minister Hasan Abu Baša, ki je prepričan, da je atentat Abu Nidalovo delo, namen atentata pa naj bi bil v tem, da se ustrahuje egiptovsko vodstvo zaradi njegove obsodbe iraške zasedbe Kuvajta.

Prst v palestinsko smer pa so usmerili tudi ostali egiptovski voditelji, ki vsi po vrsti, od Mubaraka do notranjega ministra, napovedujejo aretacije »iraških agentov, ki so se infiltrirali v Egipt«. Toda doslej še nihče ni prevzel odgovornosti za atentat, v katerem je bilo ubito šest oseb (predstavniki PLO v Kairu je atentat najostreje obsodil), namigovanje na krivdo Palestincev pa je najbrž posledica splošne protipalestinske kampanje, ki jo že nekaj časa podpihujejo v Egiptu, včeraj pa so tej kampanji pritegnili še praktično vsi egiptovski časopisi, ki so objavili številne podrobnosti in grozljive fotografije atentata, ki ga je slučajno posnel neki turist.

B. S.

Dileme o bodočih sistemskih spremembah v težkem prehodu na tržno gospodarstvo

LJUBLJANA — V Jaršah pri Gorenju so včeraj svečano proslavili štirideseto obletnico ustanovitve koncerna Gorenje, ki je zrasel iz male delavnice v veliki obrat, ki združuje okrog 16 tisoč zaposlenih. Predsednik poslovnega odbora Herman Rigelnik je med proslavo poudaril, da imajo svoja podjetja, prodajalne in podružnice po vsej Jugoslaviji in po svetu in da se sedaj spreminjajo v delniško družbo, ki bo v dveh letih kotirala svoje delnice po vseh svetovnih borzah.

Na svečanosti so bili me drugimi slovenski predsednik Milan Kučan, predsednik vlade Lojze Peterle, industrijski minister Igor Rosc in druge osebnosti. Predsednik Peterle je poudaril velik pomen podjetja, ki ga Slovenija potrebuje in ga bo potrebovala.

Gorenje je eno izmed tipičnih velikih podjetij, ki so zrasle v ozračju samoupravnega gospodarskega sistema in ki je uspešno prebrodilo vse krize in ki tudi sedaj še vedno ustvarja akumulacijo, čeprav je v resnih težavah zaradi Markovičevega precejšenega dinarja in nesolventnosti kupcev na jugu Jugoslavije. Trenutni problem tudi tega podjetja je v spreminjanju slovenskega in na splošno jugoslovanskega ustroja iz socialistično-samoupravnega v zasebno-

kapitalističen, o čemer je slovenska vlada že izdelala zakonski predlog, ki ga bo v kratkem predložila parlamentu v razpravo.

Na zadnji seji vlade glede tega zakonskega predloga ni bilo soglasja in se je vlada razdelila na dva dela. V novi slovenski politiki namreč močna skupina zahteva, da se takoj razlasti vsa podjetja družbene lastnine in da preidejo v last države, ki bo začasno nameščala direktorje in ostale poslovodne organe. Tak drastičen ukrep utemeljujejo, češ da gre za osebe, ki jih je imenoval prejšnji komunistični režim in ki so privedle slovensko gospodarstvo v tako hudo krizo in ki ga nikakor ne morejo iz krize izvleči. Zato takojšnji politični rez in tudi takojšnja nacionalizacija.

Podpredsednik vlade Mencinger pa je izdelal artikuliran zakonski predlog, ki na zapleten način omogoča več variant in več možnosti spreminjanja družbene v zasebno lastnino, država, in z njo seveda politične stranke, pa ima samo nadzorno nalogo.

Ta tema bo sedaj ena osrednjih vprašanj slovenske politike, saj se s tem prehodom odloča možnost preureditve slovenskega gospodarstva, priliv tujega kapitala, večja učinkovitost ob istočasnem utrjevanju in nerazbijanju že doseženega.

O ustavi pa so razpravljali slovenski zeleni. Večina pod predsedstvom Dušana Pluta, se zavzema za takojšnjo demilitarizacijo Slovenije, manjši del pod vodstvom Borisa Martičiča pa je mnenja, da je treba začasno ustanoviti lastno slovensko vojsko, seveda pa je končni cilj razorožitev.

Prihodnji teden bo center zanimanja jugoslovanske javnosti ponovno v Beogradu, kjer se bo zbralo zvezno predsedstvo, ki naj odloča o Jovičevem predlogu centralistične jugoslovanske ureditve in izključevanja Slovenije in Hrvaške. Včerajšnja Borba piše o konkretni možnosti, da bi se v sredo na zasedanju zvezne skupščine zvezno predsedstvo pojavilo v dvema konkretnima predlogoma: o federaciji unitarističnega tipa naj bi govoril predsednik Jovič, o konfederaciji demokratičnih značilnosti pa član predsedstva iz Slovenije Janez Drnovšek. Tudi taka ugotovila dokazujejo, kako se poglobljajo razlike med onim delom Jugoslavije, v katerem so že bile izvedene demokratične volitve in onim, kjer jih še ni bilo in kjer se dosedanja birokratska nomenklatura bori za svoj položaj.

B. S.

nadaljevanji s 1. strani

● Kongres

si ne delal utvar in naj ne računa na solidarnost določenega dela kuvajtskega naroda.

Sicer je kuvajtski kongres vendarle razkril določena nesoglasja. Dokaj ostri do nadvale šejkove družine so člani demokratične stranke, največje opozicijske grupacije v Kuvajtu. Njen voditelj Ahmed al Katib je namreč izjavil, da šejkova družina želi tudi v bodoče ohraniti zase vso oblast, kar je v nasprotju z izjavami, ki jih je prestolonaslednik izrekel v uvodnem govoru včerajšnjega kongresa. Predstavniki demokratične stranke so za zasedanje v Džidi pripravili dokument, v katerem zahtevajo sestavo parlamenta v izgnanstvu, ki naj bi sestavil osvobodilno vojsko proti iraški diktaturi v Kuvajtu.

Glede italijanskih državljanov, ki so še v Kuvajtu in Iraku, je rimsko zunanje ministrstvo najavilo, da bodo s pomočjo družbe Italcable vzpostavili brezplačno telefonsko zvezo s talci, ki se je bodo sorodniki lahko poslužili enkrat tedensko.

Obrambni minister ZDA Dick Cheney pa ni dal nobene izjave v zvezi z morebitnim ameriškim vojaškim napadom proti Iraku, imenovanim »Nočna kamela«, najavljene v francoskem tedniku Express.

● V BiH

merjena k ohranjanju sedanjega narodnostnega razmerja in ravnovesja.

Po zadnjem popisu prebivalstva iz leta 1981 je bilo v Bosni in Hercegovini: 39% Muslimanov, 32% Srbov, 18% Hrvatov, 8% Jugoslovancev in 3,8% ostalih.

Na volitvah se bodo pomerile številne novorojene stranke. Muslimani so se v zadnjih tednih razdelili v dve stranki: v bolj versko obravnavano in tudi množičnejšo Stranko demokratične akcije (SDA) in bolj laično-intelektualistično MBO. Pravijo pa, da bodo na volitvah nastopili združeni, v kar jih sili že omenjeni pretežno večinski sistem.

Srbi imajo svojo Srbsko demokratično stranko (SDS), v katero pa se meša zlasti v Hercegovini domačin Vuk Drašković s svojim bolj izrazito obravnavanim nacionalističnim programom. Hrvati so združeni v Hrvaško demokratično skupnost (HDZ) Bosne in Hercegovine in ne več za Bosno in

Hercegovino, ker želijo izrecno poudariti, da je to pristna bosansko-hercegovska stranka in ne podružnica hrvaške HDZ.

Tu je še stranka ZKBiH - Stranka demokratičnih sprememb, ki je pač klasična komunistična partija obremenjena z vsemi gréhi preteklosti, z množico škandalov, ki pa se trudi povsem spremeniti svojo podobo in ki zagovarja jugoslovansko usmeritev.

V Bosni je izredno močna Markovičeva reformska stranka in to še zlasti v velikih mestih. Uspelo ji je zbrati cvet bosanskih intelektualcev z velikim režiserjem Kusturico na čelu, za njeno propagando pa skrbi dosednji menežer izredno uspešne pevke Lepe Brene, ki je muslimanskega rodu.

Vse te stranke se sklicujejo na samostojnost, na celovitost, na državnost Bosne in Hercegovine, seveda s pomembnimi odtentki. Hrvati so sicer zvesti Tudjmanu, toda Hrvaška ima interes, da Bosna in Hercegovina ostane neodvisna kot tretji člen v verigi konfederalnih enot nove Jugoslavije. S Srbi je malce drugače, saj so pod močnim pritiskom srbskega unitarizma in načenja jih tudi srbski nacionalizem. Muslimani pa so jasni in odločni: oni so pravi Bosanci, kot taki nimajo nobenega drugega izhoda kot poudarjenje državnosti Bosne in Hercegovine. Nič čudnega torej, da na svojih političnih zborovanjih vedno nastopajo s tremi zastavami: s srbsko, s hrvaško in z muslimansko, zeleno s polmesečem. Zanimivo je, da tudi hrvaška HDZ nastopa s plakati zelene barve.

Hrvaški kolegi pravijo, da je ozračje v BiH sicer razgoreto, toda nikakor ni napeto. Obiskali so tako Bosno kot Hercegovino, nikjer jih nihče ni slabo sprejel, povsod je povsem mirno. V gostilnah se sicer zbirajo pripadniki raznih strank, se tudi kaj pokregajo, toda ni ne orožja in ne izrazitejšega nasilja. Prebivalci Bosne in Hercegovine se dobro zavedajo, kam pripelje stopnjevanje medetničnih spopadov, zato ni najmanjših znakov zaostrovanj kninskega tipa.

Vse to pa pomeni, da bo na demokratičnih volitvah politična podoba Bosne in Hercegovine povsem drugačna. Zvezni predsednik Jovič bo skupaj z Miloševićem izgubil trenutno oklevajočega zaveznika pri napori, da se ponovno ustvari centralistično in unitaristično državo pod srbskim, boljševisko pobarvanim vodstvom.

Umrli je nekdanji vietnamski voditelj in borec Le Duc Tho

HANOI — V 79. letu starosti je umrl bivši vietnamski politični voditelj Le Duc Tho, čigar ime je tesno povezano z mirovnimi pogajanjmi med Hanoiem in Washingtonom za umik ameriških vojakov.

Leta 1973 je Le Duc Tho vodil delegacijo, ki se je s tedanjim ameriškim zunanjim ministrom Kissingerjem pogajala za mir v Vietnamu. To so dve leti pozneje tudi dosegli, Le Duc Tho in Kissinger pa sta za to prejela Nobelovo nagrado za mir. Vietnamski voditelj jo je zavrnil, ker »pogajanja niso privedla do popolnega mira«.

Le Duc Tho je bil med ustanovitelji vietnamske komunistične partije, veljal pa je za izvrstnega stratega. Politično dejavnost je popolnoma opustil pred štirimi leti, vietnamsko politično vodstvo pa je vseeno upoštevalo njegove zasebne nasvete.

ENEL

ENTE NAZIONALE PER L'ENERGIA ELETTRICA
DRŽAVNA USTANOVA ZA ELEKTRIČNO ENERGIJO
Via G. B. Martini 3 - 00198 ROMA

OBVESTILO LASTNIKOM OBVEZNIC

Po izžrebanju, ki je bilo 8. oktobra 1990, in v smislu zakonskih predpisov in pravilnika bodo 1. januarja 1991 unovčljive pri običajnih poverjenih bančnih zavodih obveznice, ki so vključene v sledeče serije:

Naslov
posojila

Št. serije

7% 1973/1993
(Meucci)

16 - 20 - 34 - 39 - 41 - 44 - 48 - 118 -
140 - 145 - 163 - 164 - 168 - 170 - 171 - 175 -
180 - 184 - 198 - 205 - 208 - 228 - 234 - 244 -
245 - 250 - 255 - 266 - 267 - 304 - 326 - 341 -
361 - 384

Obveznice, ki bodo predložene v izplačilo, bodo morale biti opremljene s kuponom z zapadlostjo 1. julija 1991. Vsota morebitnih manjkajočih kuponov se bo odštela od vsote dolžnega kapitala.

propagandno obvestilo

V ZDA sta raziskovalca
pripravila superretinol

V kratkem veriga mladosti

NEW YORK — Ameriško javno mnenje trpi za boleznijo, ki bi jo lahko že ocenili kot endemsko: bolezen stalne mladosti.

Televizijske razprave, razsikave, okrogle mize, vse to nezadržno drvi v kolektivne sanje, ki jih je »treba« uresničiti.

V New Jerseyu je znanost že pripravila zadnjo novost, da bi zadočila ameriški sli po mladosti.

Raziskovalca Geoffrey Brooks in Hans Schaeffer sta med svojim raziskovanjem uporabe retinola v kozmetiki, odkrila nove lastnosti te molekule, ki jo koža lažje vpija, če je opremljena s polipeptidno »verigo«. Za sestavo te »verige« sta raziskovalca uporabila biološki reaktor z nizko uporabo energije. Brooks in Schaeffer sta izjavila: »S testiranjem molekule na moških in ženskah od 32. do 64. leta starosti sva ugotovila, da je nova molekula, imenovana superretinol, od 8 do 20-krat učinkovitejša od retinola v odpravljanju števila in globine gub.«

Superretinol je družba Korff uporabila v novem preparatu proti gubam in ga komercializirala z imenom Anti Age Super v ameriških lekarnah.

V zadnjih dneh pa je preparat na razpolago tudi v italijanskih lekarnah.

Štiri kategorije odvisnih delavcev obnavljajo delovno pogodbo

RIM - Poleg delavcev kovinarske stroke, ki se pogajajo za obnovitev delovne pogodbe, so v teku pogajanja za druge štiri velike kategorije odvisnih delavcev. Gre za delavce, ki so zaposleni v trgovini, za kmetijske delavce, gradbince in delavce v tekstilnem sektorju, skupaj za okoli 4 milijone odvisnih delavcev.

Pogodba delavcev, ki delajo v trgovini, je zapadla 31. marca letos. Ob koncu prejšnjega tedna so se sindikalisti in delojadalc razšli, delavci so proglasili 24 urno splošno stavko in 16 ur razčlenjenih stavk. Sindikati zahtevajo 260 tisoč lir poviška mesečne plače v treh letih in skrčenje delovnega urnika na 38 ur tedensko.

Pogodba kmetijskih delavcev je zapadla ob koncu lanskega leta, pogajanja pa so se začela pred nekaj dnevi. Sindikati zahtevajo v treh letih 180 tisoč lir poviška mesečne plače in skrčenje delovnega urnika

Pogodba gradbincev (1.200.000 delavcev) je zapadla septembra, pogajanja pa se bodo začela ob koncu mesca. Sindikati pa so že napovedali vsedrjavno manifestacijo, da bi zahtevali od vlade višje naložbe v gradbeništvo. V svoji zahtevni platformi gradbinci zahtevajo 290 tisoč lir poviška mesečne plače v treh letih in večjo varnost na delu.

pogodba delavcev v tekstilnem sektorju zapade konec leta. Sindikati zahtevajo 230 tisoč lir poviška mesečne plače v treh letih in znižanje delovnega urnika.

RIM - Javna in gospodarna ustanova, podobna Enelu, ki upravlja električno energijo, bo odslej upravljala poštne storitve v Italiji. To bo vladni predlog parlamentu. Vlada bo, je poudaril minister za pošte Oscar Mammi, neposredno predložila svoje popravke k sedanjemu zakonu o reformi pošte. Po ministrovi oceni bi na ta način lahko obšli zapreko delegiranega zakona, ki naj bi urejal to vprašanje in ki je v bistvu preprečil hitro odobritev reforme poštne službe.

Minister Mammi je orisal svoje poglede in predloge v odgovoru na številna poslanska vprašanja o privatizaciji službe za dostavljanje ekspresnih pisem. Priložnost je izkoristil tudi, da je odločno branil to svojo izbiro, ki je izzvala precejšen odpor med sindikati predvsem pa med političnimi silami.

Po oceni ministra je privatizacija službe za dostavljanje ekspresnih pisem imela pozitiven učinek. Povod za

Količina izmenjanih delnic je bila izredno skromna

Globoka depresija na milanski borzi

MILAN - Milanska borza, ki je v začetku meseca brez vidnejših težav prebrodila novico o obdavčenju zaslužkov borzi, se v pravkar minulem tednu ni odrezala prav tako dobro. Kazalec MIB, ki meri dejavnost na borznem tržišču in vrednost delnic, je padel za 2,89 odstotka in se samo za eno točko višje od letošnje najnižje vrednosti.

Opazovalci pravijo, da je bila v minulem tednu za milansko borzo značilna neverjetna pasivnost, saj so dnevi minevali brez napetosti, vrednost delnic je postopno padala. Borzni operaterji pa so zaskrbljeni predvsem zaradi ravnodušnosti investorjev, kar se odraža predvsem na količini izmenjav. V minulem tednu namreč niso noben dan izmenjali za več kot sto milijard lir delnic, v vsem tednu pa za 540 milijard lir. Ko je bilo tržišče bolj živahno, so to vrednost izmenjav zabeležili v enem samem dnevu. To se je odražalo tudi na času delovanja borze: v poprečju po 3 ure na dan, v vsem tednu pa 15 ur, proti normalnemu poprečju 25 tedenskih ur.

Vse kaže, da nihče noče tvegati svojih kapitalov na tržišču, ki je pod šokom zaradi zalivske krize in ki ga nejasnosti v zvezi z obdavčitvijo borznih zaslužkov uspavajo. In vendar izvedenci trdijo, da je trenutek ugoden za nakup, saj so cene izredno mikavne. Toda ko so perspektive nejasne, si očitno nihče ne upa tvegati lastnih sredstev, vsem zagotovilom izveden-

cev navkljub. Tako so tudi tuji investitorji, ki imajo običajno mirnejše živce, zapustili italijanski trg, kar je imele odraz predvsem na vrednosti delnic telefonskega sektorja, vplivalo pa je tudi na kotacije nekaterih vodilnih italijanski delnic kot so delnice Mediobance, ki so nazadovale za dobre 4 odstotke.

In tudi drugim grupam ni šlo bolje. Nazadovale so Fiatove delnice, nazadovale Olivettijeve, nazadovale so delnice največjih italijanskih bank. Edina izjema so bile delnice Ferruzzi je družbe agricola, ki so pridobile na vrednosti za 15 odstotkov. Toda to ovrednotenje je bilo prevsem odraz dejstva, da bi se delnice lahko ovrednotile na vrednost izpred šestih mesecev, ker je matična družba začela postopek združevanja z Montedisonom.

Milanska borza je v tem tednu precej sledila dokaj nihajočemu trendu na ostalih trgih vrednostnih papirjev in valut. Tako je Amsterdam pridobil za 1,10 odstotka, Bruselj je zgubil 0,67 odstotka, v Frankfurtu so se odrezali kar dobro in pridobili 4,89 odstotka, Hong Kong je napredoval za 2,28 odstotka, medtem ko je London nazadoval za 2,05 odstotka. Dokaj slabo se je odrezal New York, ki je nazadoval za 4,48 odstotka, medtem ko je Pariz pridobil 1,54 odstotka. Nazadovala sta tudi Sidney (-2,27 odstotka) in Tokio (-1,92 odstotka), medtem ko so se bolje odrezali v Zurichu, kjer je kazalec zrasel za 0,71 odstotka.

Poštna služba odslej po vzorcu ustanove Enel?

sodelovanje s privatniki, je dejal minister, je bila ugotovitev, da pošta ni bila več kos, da bi neposredno upravljala to službo. Vzrokov je bilo po njegovem mnenju več: predvsem pomanjkanje osebja, ob tem pa tudi normativne togosti pri premeščanju osebja poštne službe. Težave, ki so izhajale iz preskromnega organika, so zaostrele namreč še norme o izpolnjevanju dolžnosti višje kategorije, precejšen absentizem in tudi nujnostna premestitev ljudi na osnovi zdravniških priporočil.

Po Mammijevem mnenju je bilo ministrstvo pred radiklano izbiro: ali ukiniti službo za dostavljanje ekspresnih pisem, ki je pošta ni bila več sposobna upravljati, ali zaupati to nalogo zasebnikom. Izbrana je bila slednja pot tudi zato, da bi zagotovili uporabnikom to koristno storitev, obenem pa poštni službi prihodek 150 milijard lir. Osebe, ki je bilo zadolženo za dostavljanje ekspresnih pisem, pa je bilo dodeljeno drugim službam in je vsaj delno zapolnilo druge vrzeli v organiku. Poštna služba, je podrčrtal Mammi, pa je s tem tudi prihranila. Privatniki so sposobni dopostavljati ekspresno pismo za 2.200 lir, medtem ko je javno poštno službo ta storitev stala 2.700 lir (minimalna tarifa za uporabnika je 3.550 lir). Zato je po ministrovem mnenju bila odločitev o privatizaciji te službe umestna in koristna, saj je med drugim omogočila veliko hitreše dostavljanje ekspresnih pisem.

gospodarski dopis iz ljubljane

V Jugoslaviji spet monetarna repriza

Trikrat so se morali sestati guvernerji narodnih bank iz vseh jugoslovanskih republik, da so se zedinili o ponovni poostitvi denarne in posojilne politike. Dogovorili so se o 17 ukrepih, ki bodo ponovno močno priprli denarne pipe, zlasti tiste, po katerih prihaja denar iz primarne emisije (t.j. novo natisnjeni denar). Denar so ponovno podražili, saj bo zdaj treba dajati za pri jugoslovanski narodni banki sposojen denar kar 25-odstotne obresti, kar je celo za 11 odstotkov več kot doslej. Bankam naj bi spet omejili možnost za dajanje posojil tistim, ki jih pesti nelikvidnost (slaba plačilna sposobnost). V tujini pa bodo morale poslovne banke spet obvezno shranjevati večji del deviznih prihrankov občanov kot doslej, kar naj bi tudi vplivalo na možnosti za plasmaje denarja na domačem trgu, saj je treba za devize, shranjene v tujini, imeti v domačih trezorjih "zamrznjeno" enakovredno količino dinarjev.

Ze je slišati, da gre za ponoven udar zvezne narodne banke na jugoslovansko gospodarstvo in da se bo zaradi tega najhujše godilo slovenskemu in hrvaškemu gospodarstvu, predvsem pa, da bodo novi monetarni ukrepi dokončno porušili jugoslovansko bančništvo (in menda slovensko še posebej).

Žal najnovjših monetarnih ukrepov ne poznamo dovolj natančno, da bi takšno tezo argumentirano ovrgli ali potrdili. Zanesljivo pa je nekaj: monetarna in kreditna politika se je morala vrniti v tiste kolesnice, v katere je bila potisnjena že v začetku tega leta, predvsem pa februarja in marca, ko so na zveznem nivoju uveljavili veliko restriktivnih denarnih in posojilnih ukrepov.

Repriza, ki jo zdaj najbrž pod močnim diktatom zvezne vlade igrarajo guvernerji jugoslovanske narodne banke, je potrebna zaradi izjemno ekspanzivne denarne politike v poletnih mesecih, ko se je zaradi najrazličnejših namenov steklo v jugoslovanske poslovne banke precej denarja brez kritja. Ta denar je začel teči preko bank v gospodarstvo očitno predvsem zaradi političnih vzrokov, ko so na vseh koncih in krajih opozarjali, da je treba preprečiti čedalje hujšo stagnacijo jugoslovanskega gospodarstva (ideja o novem gospodarskem zagonu je bila na vsakdanjem po-

litičnem jedilniku in se je razvila celo do te meje, da so že zahtevali celo uporabo deviznih rezerv za njeno izpeljavo, kar pa se k sreči ni zgodilo). Ta »poletna ekonomska avantura«, na katero so posamezniki iz narodne banke Jugoslavije začeli opozarjati že sredi avgusta, se je že septembra izkazala v precej visoki mesečni inflaciji (7,1 odstotka so se v tem mesecu povečale maloprodajne cene) in v šibkejšem dinarju, kar je seveda nato sprožilo zdajšnje živahno kupovanje deviz in pravo devizno psihološko vojno, ki vsekakor škodi bančništvu in s tem celotnemu gospodarstvu.

Pisali smo že, kaj se je poleti zgodilo oziroma, kaj bi morala zvezna vlada upoštevati, ko je dovolila omilitvev denarnih in posojilnih restrikcij. Večina denarja, ki se je zllila iz raznih nepokritih virov v banke, se je v glavnem prelila v plače. Gospodarstvo je ostalo prikrajšano za ta denar, s katerim so skušali spodbuditi gospodarsko rast. Nekaj se je gospodarska rast sicer izboljšala, ker se je zaradi večje kupne moči povečalo povpraševanje, vendar veliko manj, kot so pričakovali. Denar je ubral svoje poti, ki jih še vedno določa »nelastninski tip« jugoslovanskega gospodarstva. Ušel je iz gospodarstva! Zato tudi imajo ljudje toliko denarja za nakup deviz.

Monetarna politika je zdaj ponovno segla po starem orožju. Tako bi najbrž počeli tudi drugod. Treba je namreč spet narediti takšne razmere, da bo dinar oziroma denar iskano in drago blago. Zdaj ga je bilo namreč v vseh bankah na razpolago, kolikor ga je kdo želel, kar se je na primer kazalo tudi v dokaj nizkih obrestnih stopnjah (za jugoslovanske razmere), po katerih so banke posojale ta denar. Zdaj je treba spet zagotoviti, da bodo v gospodarstvu iskali denar na trgu, zlasti pa v tujini z večjim izvozom. Vendar je veliko vprašanje, ali se bo po teh starih kolesnicah še dalo voziti tako, kot se je vozilo v prvi polovici leta ali pa je priložnost že zamujena. Kljub opozorilu jugoslovanske narodne banke, da bo popolnoma zamrznila vse bančne plasmaje, če zdajšnji njeni ukrepi ne bodo delovali dovolj učinkovito.

JOŽE PETROVČIČ

Raul Gardini odslej na valu TV postaje Telemontecarlo

MILAN - Ali bo Italija poleg državnih mrež Rai in zasebnih mrež Fininvesta imela v kratkem še tretji televizijski pol? To vprašanje si postavljajo izvedenci po petkovi novici, da je Raul Gardini, predsednik družbe Ferruzzi in eden najvidnejših italijanskih gospodarstvenikov, odkupil 40 odstotkov delnic televizijske postaje Montecarlo. Skopo uradno poročilo pravi le, da je sta družbi Ferruzzi in Rede Globo (brazilski koncern, ki je doslej imel 90 odstotkov delnic postaje) dosegli sporazum in da je podjetnik iz Ravenne prevzel 40 odstotkov delnic.

Uradna napoved je bila sicer izsiljena, potem ko so se v novinarskih in poslovnih krogih že nekaj dni vztrajno širile novice o dogovoru. Iz sporočila ni jasno, ali je Gardini odkupil delnice družbe TV Internazionale, ki je neposredna lastnica Montecarla, ali pa Holdinga Globo Europa, ki nadzoruje postajo iz Montecarla in tudi druge evropske postaje. Vprašanje ni nepomembno, ker je v Telemontecarlju prisotna tudi Rai in sicer z 10 odstotki delnic, dogovor pa predvideva, da ima Rai pravico, da sprejme vsakega novega partnerja. Zaenkrat ni še jasno, ali je italijanska državna televizija dala svoj »placet« ali ne.

Gardinijev vstop v Telemontecarlo pa je, kot kaže, v skladu z določili nedavno sprejetega zakona o televizijskih oddajah. Gardini nadzoruje sedaj namreč rimski časopis Il Messaggero in gospodarski dnevnik Italia oggi, ki imata 56 odstotkov celotne naklade italijanskih časopisov. V teoriji bi si zato poslovnež iz Ravenne lahko privoščil kar dve vsedrjavni mreži. S svojim kapitalom je sicer prisoten tudi v družbi Gemina, ki nadzoruje grupo Rizzoli, vendar najbrž ne v tolikšni meri, da bi prišel navzkriž z določili zakona. To je v pogovoru z novinarji poudaril tudi minister za pošto in telekomunikacije Mammi, ki je dejal, da se mu »na prvi pogled ne zdi, da bi dogovor bil v nasprotju z določili proti trustom. Obenem pa ravno ta kupčija dokazuje, kako potreben je bil zakon, da bi omogočili bolj razčlenjen stroj televizijskega sektorja. Če bi se

izkazalo, da so povezave z Gemino in Rizzolijem tesnejše, bi se stvari spremenile«. Toda v krogih ministrstva tudi namiigujejo, da bi imel Gardini v tem primeru dovolj časa za rešitev problema.

Gardinijev vstop v svet televizije kot kaže zaenkrat še ne skrbi glavnega zasebnega televizijskega podjetnika Silvia Berlusconija. »Njegovo oddajništvo« je včeraj prepustilo oceno podpredsedniku Gianniju Letti, ki je izkoristil priložnost, da je ošvrknil nasprotnike zasebne televizije. »Mislim, da je to najboljši dokaz, kako so grešili tisti, ki so trdili, da Mammijev zakon omogoča duopol Rai Fininvest,« je dejal Letta in dodal, da ga Gardinijev vstop v eter ne skrbi: »Tekma bo sedaj seveda zahtevnejša. Toda naša grupa je vajena tekmovanja in ni zaskrbljena«.

Telemontecarlo je bila skupaj s koprsko televizijo med prvimi prisotna na italijanskem trgu in dolgo let ena od redkih alternativ postajam Rai. Lani je zbrala okoli 50 milijard lir ekonomske propagande, letos pa bo najbrž to vsoto podvojila. Kljub temu pa postaji doslej ni nikoli uspelo, da bi se krepko zasadila na italijanskem trgu. Po približnih ocenah pritegne Rai s svojimi 3 mrežami približno 50 odstotkov italijanskih gledalcev, 40 odstotkov gledalcev ima zasebna grupa Fininvest, 3 odstotke Italia 7, Montecarlo pa si skupno z ostalimi, ki oddajajo v Italiji, deli približno 7 odstotkov televizijskega občinstva. Po oceni izvedencev ji je rast preprečilo predvsem dejstvo, da sedanji brazilski lastniki niso vložili dovolj sredstev za nakup privlačnih programov, kljub temu da Telemontecarlo razpolaga z možnostjo neposrednega prenosa in z evrovizijo. Možnosti uveljavitve so sedaj odvisne od Gardinija. Če bo njegova industrijska grupa vložila nekaj stotin milijard v programe, menijo izvedenci, bo postaja lahko zrasla in se boljše zasadila na italijanskem trgu. Eden od znakov bi blahko bilo dejstvo, da bo postajo vodil Emanuele Milano, ki je veliko prispeval k vzponu Rai.

CTO

CERTIFICATI DEL TESORO CON OPZIONE

- CTO so **6-letne** obveznice s koriščenjem 19. 9. 1990 in zapadlostjo 19. 9. 1996.
- Lastniki imajo možnost zahtevati predčasno izplačilo obveznic med 19. in 29. septembrom 1993 s tem da že med 19. in 29. avgustom 1993 predhodno vložijo zahtevo pri filiali bančnega zavoda Banca d'Italia.
- CTO dajejo letno **12,50%** bruto obresti v dveh posticipiranih šestmesečnih obrokih.
- Obveznice se nudijo po **97,45%** emisij-ski ceni. Privatni varčevalci lahko rezervirajo obveznice pri okencih Banca d'Italia ali pri bančnih zavodih **do 16. oktobra do 13.30.**

- CTO bodo dodeljeni po **marginalnem sistemu** (asta marginale); po ponudbi, ki je sestavljena s seštevkem emisijske cene in zneskom »pravice do podpisa (diritto di sottoscrizione)«. Ta vrednost je izražena v **5 stotinkah** ali mnogokratniku.
- Cena, ki bo iznešena na dražbi, bo objavljena v časopisih.
- Obveznice se koristijo z 19. septembrom 1990 in zato je treba ob vplačilu, 19. oktobra, doplačati poleg cene iznešene na dražbi tudi dozorele obresti kupona.
- Obveznice so v ponudbi v svežnjih po **minimum 5 milijonov.**

Rok rezervacije do 16. oktobra

Rok izplačila	Maksimalni letni donos	
	bruto %	neto %
3. leto	14,00	12,21
6. leto	13,54	11,82

Predstavniki komponent narodnostne skupnosti odgovarjajo na vprašanja Primorskega dnevnika

Kako do enotnega nastopanja Slovencev

Konec tega meseca bo ožji odbor senatne ustavne komisije prišel v Trst, da si s pomočjo avdicij predstavnikov manjšine in drugih dejavnikov tukajšnje stvarnosti izriše jasnejšo sliko o vprašanju zaščitnega zakona. Ali bomo ob tej priložnosti znali nastopiti Slovenci v Italiji skupaj? Ta problem nas je spodbudil, da se obrnemo na predstavnike komponent nekdane enotne delegacije in jim zastavimo nekaj vprašanj o možnosti enotnega nastopanja. Ob njih pa smo se obrnili še na zelene in krščanske demokrate in jih vprašali, ali bi vstopili v enotno predstavniško telo.

Klavdij Palčič (SKGZ)

Odkar je enotna delegacija zamrla, vse komponente manjšine poudarjajo potrebo po enotnem nastopanju. Tudi nova slovenska vlada je od svojega nastopa večkrat podčrtala, da bi se rada o vseh bistvenih problemih Slovencev v Italiji pogovarjala z enotnim predstavništvom. Kakšne so sedaj perspektive in možnosti izoblikovanja skupnega predstavniškega telesa?

PALČIČ: Predvsem bi rad poudaril, da v naporih za oblikovanje enotnega zastopstva ne začenjamo povsem na novo, saj je v preteklosti že delovala enotna delegacija. Pri tej bi morali začeti. Mislimo, da bi bilo treba preveriti vse želje in predloge, nato pa bi morali vsi skupaj napeti vse sile, da bi izoblikovali novo skupno predstavništvo. Tako telo bi moralo po naši oceni odražati našo slovensko stvarnost takšno, kakršna je. Zato naj ne bi bilo odraz samo strankarskih komponent, pač pa bi moralo predstavljati in zastopati tudi tisto stvarnost in tiste dejavnosti, ki so odraz našega organiziranega narodnostnega življenja in ki ga stranke ne morejo v celoti zastopati. Upoštevati pa bi morali tudi dejstvo, da se tukajšnje slovenstvo izraža v paleti odtenkov, od najbolj zavednih in narodnostno angažiranih ljudi do tistih, ki so šele stopili na pot deasimilacije ali do tistih (primer so mešani zakoni), ki so v neposrednem stiku in dotiku z italijansko stvarnostjo. Dodal bi tudi, da pojmujeemo enotno predstavništvo kot propulzivno telo, ki se ne bi smelo zadovoljiti samo s formalno reprezentančno funkcijo.

Kateri pa je po vaši oceni tisti najmanjši skupni imenovalec, da bi bilo tako predstavništvo sprejemljivo za vse?

PALČIČ: Mislim, da je najmanjši skupni imenovalec dejstvo, ki ga podčrtujejo vse komponente: da je tako predstavništvo potrebno, da bi ga radi sestavili in da bi moralo odražati celotno stvarnost. Zdi se mi, da bi morali poiskati formulo, ki bi vključevala vse komponente in ne bi v ničemer izkrivljala stvarnosti. SKGZ ne namerava vnaprej ponuditi svojega predloga, ker meni, da je potrebno poiskati sintezo že ponujenih predlogov in to brez dodatnih zamud.

Konec meseca bo ožji odbor že organiziral avdicije o zaščitnem zakonu. Ali se vam zdi možno, da bi ob tej priložnosti lahko nastopili skupaj?

PALČIČ: Skorajšnje avdicije so že dokaz, da smo v zamudi. SKGZ vsekakor želi, da bi bil možen skupen nastop vsaj v dosedanjih obliki akcijske enotnosti s skupnim nastopom komponent bivše enotne delegacije, če ne bi bilo do tedaj še mogoče izoblikovati novega predstavniškega telesa. Ocenjujemo namreč, da se ne smemo odpovedati takemu skupnemu nastopu, tudi ker do bistvenih vprašanj zaščite med komponentami ni bistvenih razlik. Neenotni nastop bi nas prikazal šibkejši in manj prepričljivi, kot če bi nastopili skupno, pa čeprav še ne v nanovo dodelani in formalizirani obliki.

Marija Ferletič (SSO)

Odkar je enotna delegacija zamrla, vse komponente manjšine poudarjajo potrebo po enotnem nastopanju. Tudi nova slovenska vlada je od svojega nastopa večkrat podčrtala, da bi se rada o vseh bistvenih problemih Slovencev v Italiji pogovarjala z enotnim predstavništvom. Kakšne so sedaj perspektive in možnosti izoblikovanja skupnega predstavniškega telesa?

MARIJA FERLETIČ: »V slogi je moč!« Tako staro geslo.

Slovinci se tega dobro zavedamo, a, žal, največkrat na to pozabimo. Sestavili smo enotno delegacijo, da bi vsi zamejski Slovenci skupno in učinkovito zagovarjali svoje pravice, ki nam pripadajo po naravi, po ustavi države v sklopu katere živimo, po statutu Dežele Furlanije-Juljske krajine, po mirovnih pogodbah in mednarodnih dogovorih. Slovenski živeli v zamejstvu se je navduševal nad tako izbiro in z nami upal in se z nami boril. Masovni nastop na manifestaciji na goriškem Travniku, takratna globoka ganjenost marsikaterega Slovence, sta nam potrdila, da smo končno ubrali pravo pot. Svet slovenskih organizacij je z odločnostjo zaoral v brazdo enotnega nastopa v prepričanju, da bomo samo tako dosegli svoje upravičene cilje. Žal pa smo morali ugotoviti, da enotnost ni do dna prežela vseh komponent. Pričakovali smo, da se bo to zgodi-

lo, a zaman. Niti odločni in nevarni napadi niso streznili tistih komponent, ki so dovolile, da je interes italijanskih političnih organizacij prevladal nad interesom skupne obrambe naših človeških pravic. Zrušila se je enotna delegacija. Iskale so se druge oblike učinkovitega reševanja vprašanj, ki tarejo našo narodno skupnost. Iščejo se še danes. Čas pa hiti in ne dela v našo korist.

Kateri pa je po vaši oceni tisti najmanjši skupni imenovalec, da bi bilo tako predstavništvo sprejemljivo za vse?

MARIJA FERLETIČ: Mnenja sem, da je iskanje novih oblik skupnega nastopanja zelo tvegana zadeva. Vsak mora prevzeti svojo odgovornost. Mislim, da za slovenski živeli ni važna sestava delegacij, marveč, da igra vlogo bistvo zahtev. V teh bi si morali biti enotni! Dokler ne bomo sposobni skupnega jezika v zagovarjanju slovenske narodne skupnosti, tudi še tako dobra sestava delegacij ne bo učinkovita. Ugotavljam moram, da smo ob raznih avdicijah ostali le pri splošnih vprašanjih, kjer je bil skupni jezik zelo lahek in marsikatera skupina se je otepala konkretnih vprašanj, v prepričanju, da bo le-ta rešila na svoj način. Tako so uspehov bile deležne Slovincem nenaklonjene organizacije, ki so se samostojno udeležile avdicij in se lotile zelo konkretnih vprašanj. Rezultat je zelo jase. Načelno smo se borili, da bi globalna zaščita veljala brez razlik za vse Slovence v Deželi F-J-K, rezultat pa je vladni predlog, da se že v enem samem mestu izvaja zaščita različnih stopenj ob preziranju slovenskih naselij.

Zdi se mi, da se iz mrtve točke lahko spravimo na zeleno vejo, samo če nam bo kot Slovincem uspelo izraziti svoje poštenje zahteve, ne glede na strankarsko pripadnost. Nato pa zahtevati od strank, v sklopu katerih se udeležujemo, da to brezpogojno zagovarjajo.

Razmere v Sloveniji in odprtost te Republike do narodnih manjšin so nam dobro jamstvo za uspeh v dolgoletnem boju za doseg svojih pravic, ki se istovetijo pravzaprav z dolžnostmi bodisi iz človečanskega, kakor tudi narodnega in državljankega vidika.

Jole Namor (videmska pokrajina)

Odkar je enotna delegacija zamrla, vse komponente manjšine poudarjajo potrebo po enotnem nastopanju. Tudi nova slovenska vlada je od svojega nastopa večkrat podčrtala, da bi se rada o vseh bistvenih problemih Slovencev v Italiji pogovarjala z enotnim predstavništvom. Kakšne so sedaj perspektive in možnosti izoblikovanja skupnega predstavniškega telesa?

JOLE NAMOR: Mislim, da je enotno izoblikovanje stališč, na osnovi katerih se moramo nato soočiti tako s Slovenijo kot z italijanskimi oblastmi, edina možna pot. Če so organizacije, v katerih delujemo in ki nas zastopajo, politične, potem je nuj-

no, da razmišljajo politično in da najdejo skupen jezik. Pot enotnosti ni lahka, je pa možna. Seveda če je pripravljenost na sodelovanje iskrena, če obstaja volja za dogovarjanje, če se preseže obotavljanje tistih, ki predvsem čakajo, kako se bo razvil položaj. Skrajni čas je že, da se komponente srečajo in sedejo za mizo, saj se ni mogoče pogovarjati in dogovoriti samo z objavljanjem tiskovnih poročil.

Kateri pa je po vaši oceni tisti najmanjši skupni imenovalec, da bi bilo tako predstavništvo sprejemljivo za vse?

JOLE NAMOR: Pred nami je obisk ožjega odbora. Vse komponente so izoblikovale stališča do Maccanicovega zakonskega osnutka in na tem je treba graditi.

Konec meseca bo ožji odbor že organiziral avdicije o zaščitnem zakonu. Ali se vam zdi možno, da bi ob tej priložnosti lahko nastopili skupaj?

JOLE NAMOR: Nedvomno je možno, vse je pa odvisno od čuta odgovornosti posameznih skupin. Osebnost bi predlagala javno pobudo, na kateri bi se lahko začeli med seboj pogovarjati pred slovenskim javnim mnenjem. Pred ljudmi, ki jih zastopamo, bi se morali javno pogovoriti o možni enotnosti in tudi o raznih novih predlogih za oblikovanje predstavniškega telesa. V naši skupnosti to ni običajno, menim pa, da bi prevzemanje odgovornosti pred javnostjo nedvomno koristilo.

Miloš Budin (KPI)

Odkar je enotna delegacija zamrla, vse komponente manjšine poudarjajo potrebo po enotnem nastopanju. Tudi nova slovenska vlada je od svojega nastopa večkrat podčrtala, da bi se rada o vseh bistvenih problemih Slovencev v Italiji pogovarjala z enotnim predstavništvom. Kakšne so sedaj perspektive in možnosti izoblikovanja skupnega predstavniškega telesa?

BUDIN: Enotnost je zelo koristna in potrebna, vendar ni nekaj mitološkega, nima božanske moči za reševanje vseh problemov. S kratko opredelitvijo bi rekel, da je enotnost taktik, ko imamo sicer različni o skupnih interesih enake poglede in stališča ali, drugače povedano, ko ne izkoriščamo skupnega interesa v strankarske »zasebne« namene. Če na stvari gledamo na tak način, potem je enotnost med različnimi možna in zaželeno, ker jamči večjo učinkovitost.

Glede želje slovenske vlade pa bi dejal, da je Slovenija eden od sogovornikov slovenske manjšine. Drugi sogovornik so italijanske oblasti. Narodnostna skupnost hoče biti osebek. In če želimo, da nas drugi obravnavajo kot osebek, moramo biti sposobni, da oblikujemo enoten predstavniški organ.

Kateri pa je po vaši oceni tisti najmanjši skupni imenovalec, ob katerem bi bilo skupno predstavništvo sprejemljivo za vse?

BUDIN: Slovenska komisija KPI je javno predlagala skupen slovenski svet, v katerem bi bila zastopana tako imenovana slovenska civilna družba (družbene in kulturne organizacije) in politično institucionalni izraz naše skupnosti, katerega predstavljajo izvoljeni predstavniki (od rajonskih svetovalcev do senatorja). Slednji odražajo tudi politično razmerje sil v manjšini, to razmerje pa mora biti sestavni del tega enotnega organa zaradi

osnovnih pravil predstavniške demokracije, ki veljajo tako v Trstu kot v Rimu in v Ljubljani. To je seveda predlog, razprava o našem in o drugih predlogih bo pokazala, kateri je skupni imenovalec.

Toda v tako oblikovanem sogovornem sodstvu bi odločno prevladala levica...

BUDIN: Enotnost je eno, enakost nekaj drugega. Kakršenkoli predstavniški organ mora odražati resnična razmerja sil in v naši skupnosti je levica pač močnejša. V tem skupnem organu merjenje moči ne bi bilo pravilo, iskati bi morali enotno stališče brez glasovanja, vsaj teoretično pa je vendarle treba predvideti tudi možnost, da bi morali včasih izbirati med različnimi stališči in odločiti, katero bolj ustreza interesom narodnostne skupnosti. In v takem primeru so pravila demokracije zelo jasna in splošno veljavna.

Konec meseca bo ožji odbor priredil avdicije. Se vam zdi možno, da bi ob tej priložnosti nastopili skupaj?

BUDIN: Z odgovorom bi lahko ponazorili paradoksalno situacijo, v kateri bi recimo 6 različnih predstavništev slovenske manjšine vsako posebej razlagalo ožjemu odboru enako stališče. Če govorimo vsi isto o Maccanicovem osnutku, pojdemo na avdicije skupaj. Če to ne bo možno; pomeni, da so stališča preveč različna, ali da bo kdo skušal izkoristiti tudi to priložnost za strankarski interes.

Laura Bergnach (PSI)

Odkar je enotna delegacija zamrla, vse komponente manjšine poudarjajo potrebo po enotnem nastopanju. Tudi nova slovenska vlada je od svojega nastopa večkrat podčrtala, da bi se rada o vseh bistvenih problemih Slovencev v Italiji pogovarjala z enotnim predstavništvom. Kakšne so sedaj perspektive in možnosti izoblikovanja skupnega predstavniškega telesa?

LAURA BERGNACH: V nasprotju s tem, kar se navadno piše, mislim, da trenutno obstaja več možnosti za koordinirano delovanje vseh Slovencev v Italiji, kot je to veljalo pred leti, ko smo vsi polagali veliko pričakovanj na enotno slovensko delegacijo. Le-ta je bila namreč prevečkrat pod pritiskom prav pričakovanj, kot pa dejanskih možnosti naše skupnosti, da dejansko uresniči svoje zahteve.

Vprašanje globalne zaščite je postalo lovišče glasov med Slovenci, kjer so seveda imeli manjše možnosti tisti, ki so ostali bolj stvarni pri zahtevah. Po letih političnih porazov ni več veliko prostora za špekulacije, na primer kdo bo več zahteval za Slovence. Vsi se namreč zavedamo kakšne so naše sedanje možnosti na tem področju.

Kateri pa je po vaši oceni tisti najmanjši skupni imenovalec, da bi bilo tako predstavništvo sprejemljivo za vse?

LAURA BERGNACH: Bolj kot o skupnem imenovalcu bi morali govoriti o dejanskih razmerah. Če pomemben delež Slovencev glasuje tudi za zelene in še posebej v Benečiji za krščansko demokracijo, mislim, da moramo ostali Slovenci, ki smo prisotni v sedanjih treh strankah, članicah enotne slovenske delegacije, to tudi upoštevati. V tem primeru ne gre samo za upoštevanje pluralističnih in demokratičnih načel, ampak tudi za povečanje možnosti, da bomo vprašanje globalne zaščite le premaknili z mrtve točke.

Konec meseca bo ožji odbor že organiziral avdicije o zaščitnem zakonu. Ali se vam zdi možno, da bi ob tej priložnosti lahko nastopili skupaj?

LAURA BERGNACH: Ne razumem kaj pomeni nastopati skupaj. Vsi si namreč želimo, da bi naša skupnost prišla do pravega pravnega varstva. Ker smo nekateri vključeni v vladne stranke, drugi pa v opozicijske, je po vsej sili ustvarjanje neke vrste enotne fronte Slovencev v Italiji nekoliko anahronistično. Verjetno je bolj primerno, da vsi napravimo, kar je v naših močeh. Če pa nastopati skupaj pomeni se skupaj srečati s predstavniki ožjega odbora, mislim, da ne bi smelo biti težav, saj je bilo doslej sestavljenih že nesheto enotnih delegacij.

Ivo Jevnikar (SSk)

Odkar je zamrla enotna delegacija vse komponente poudarjajo potrebo po obnovitvi enotnosti. Ali bo mogoče nastopiti skupaj, glede na skorajšnje avdicije pred ožjim odborom?

JEVNIKAR: Vprašanja »enotne delegacije« ne bi mitiziral. Bistveno je, da znamo skupno izpeljati pomembne akcije in da se pri tem ne oviramo iz prestižnih razlogov ali ljubosumnosti. Važno je, da znamo v pomembnih zadevah zagovarjati vsaj načelno enaka stališča. Če bo res prišlo še ta mesec do novih avdicij pred ožjim odborom senatne ustavne komisije glede vsebine zaščitnega zakona, bo pomembno predvsem to, da nihče ne bo popuščal, ko bo šlo za raven zaščite, in da bodo temeljne zahteve vsem skupne. Če bomo ta stališča zagovarjali s skupno delegacijo ali vsak zase, je drugotnega pomena. Jasno pa je, da je treba uradno ali neformalno sesti k skupni mizi in se razgovoriti.

Tudi v času, ko smo imeli enotno delegacijo, namreč nismo bili sposobni sestaviti skupnega zakonskega osnutka o globalni zaščiti, ki naj bi ga v parlamentu podpisali tako komunisti kot socialisti, zastopniki manjšin, ki so povezani s Slovensko skupnostjo, in še drugi dobromerni parlamentarci. Takega izraza enotnosti nismo dosegli, če pa bo zdaj upamo - šlo v senatu zares, bi morala vsa manjšina kot en mož zahtevati bistvene popravke k Maccanicovemu osnutku, na primer glede splošne veljavnosti zaščitnih določil, ne glede na kraj, kjer kdo živi; glede spoštovanja določil, ki jih je predvideval Memorandum; glede družbenogospodarskih interesov manjšine; glede pravice do lastnega zastopstva v izvoljenih organih, ne glede na bodoče volilne reforme itd.

Kateri je skupni imenovalec, ob katerem bi se komponente lahko združile?

JEVNIKAR: Da poiščemo taka stališča, ni nujno, da imamo že novi model stalnega skupnega dogovarjanja. Tu gre za skupno akcijo, ki jo lahko takoj izvedemo. Slovenska skupnost je zato že pred časom predlagala, da bi prišlo do srečanja vseh komponent za razgovor o Maccanicovem osnutku in pa o akciji, ki jo predlagamo, da bi jo skupno izvedli ob 15-letnici podpisa Osimskih sporazumov, da bi pokazali večjo odločenost in življenjsko moč.

Predlagali smo tudi, podobno kot še kaka druga komponenta, naj bi obnovili in do konca izpeljali zbor slovenskih izvoljenih političnih predstavnikov.

Če je stara formula enotne delegacije namreč že dve leti v krizi, ne moremo čakati, da razrešimo to vprašanje ob upoštevanju novih predlogov in nasvetov, temveč se moramo lotiti bistvenega - skupnih akcij in iskanja skupnih stališč v bistvenih zahtevah. Če so to zmogli naši predhodniki tudi v letih najhujših ideoloških razhajanj, bo to gotovo možno tudi danes.

Rekel sem, da ne smemo mitizirati stare enotne delegacije. Vsem nam je »milo pri srcu«, če se čutimo enotne, vendar tudi v letih največje enotnosti nam vsa romanja v Rim in Beograd niso omogočila, da bi dosegli cilj, zaradi katerega je enotna delegacija nastala: pravičen zaščitni zakon. In do krize je prišlo, ker vse komponente niso imele »kritja« pri svojih vodstvih, tako da so bili pomembni dokumenti podpisani s kratkimi iste sile, ki potem na vsedravnih, a tudi deželni in krajevni ravni omenjenih stališč ni upoštevala, še več, iskala je volilnega zavezništva z Listo za Trst! Zato ni bilo vse zlato, kar se je svetilo. In tudi ni bila dosežena prava enotnost, če pa so ostale razmere znotraj manjšine neenakopravne in torej neenotne.

Slovenska skupnost še ni preučila vseh zadnjih predlogov o novih formulah enotnosti, ker se nismo prišli skupaj, želi pa si takoj enotnih akcij. Eno pa je gotovo. Če želi v kako novo obliko enotne delegacije kaka nova komponenta, je dobrodošla, vendar mora jasno povedati, da je »slovenska«, ne pa mogoče »slovenskega izvora« ali podobno, imeti pa mora tudi strukturo, ki jo priznavajo tako njena pravila kot njeno vodstvo, da bodo pač njeni predstavniki res predstavniki neke organizacije in priznane slovenske komponente, ne pa zgolj strankarskih vodstev.

Kaj mislijo zeleni in krščanski demokrati

Socialistična stranka je predlagala razširitev enotnega slovenskega predstavništva na krščansko demokracijo in zelene. Kako gledajo na to možnost? Vprašanje smo zastavili Giuseppu Chiabudini, vidnemu predstavniku KD v Benečiji in Marku Marinčiču, ki deluje v zeleni listi. Odgovorila sta takole:

Chiabudini

Ali bi slovenski demokristjani vstopili kot komponenta v skupno zastopstvo manjšine? Na to vprašanje Giuseppe Chiabudini odgovarja, da bi bilo vprašanje lahko rešljivo, če bi bilo dovolj Slovencev včlanjenih v KD tudi v Gorici in v Trstu. V glavnem pa so ljudje, ki delujejo v KD predvsem iz videmske pokrajine, kar znatno otežuje vprašanje. Predvsem zato, ker si marsikdo, kot on, prizadeva, da bi stranka dokončno priznala, da so v Benečiji slovenski ljudje, ki delujejo v krščanski demokraciji, odločna večina. In zato je treba doseči, da bodo priznani vsi kot Slovenci, čeprav vsak glede na svojo stopnjo zavesti.

Po njegovem mnenju je treba z znanstvenim pristopom preseči politično terminologijo, ki ločuje med Slovenci in ljudmi slovenskega izvora, celotnega vprašanja enotnosti

pa se je treba lotiti previdno, umirjeno, predvsem pa z voljo, da se nekaj naredi. S stvarnostjo se je treba soočiti, k temu pa so poklicani vsi brez izjeme.

Marinčič

Nedvomno je v iskanju popolnejših in današnji stvarnosti bolj odgovarjajočih oblik skupnega predstavništva Slovencev v Italiji neobhodno potrebno zajeti vse politične sile, ki se zavzemajo za reševanje odprtih narodnostnih vprašanj in v katerih se prepoznavajo Slovenci. Zeleni, ki smo včlanjeni v Deželno federacijo zelenih list (zeleni golobice), se čutimo živ in aktiven del tukajšnje večetnične družbe in torej vseh njenih komponent. Tó smo hoteli tudi izpričati v volilnem simbolu našega gibanja, ki je štirijezičen. Zato menimo, da predstavništvo, ki ne bi upoštevalo tudi te, v manjšini vse pomembnejše prisotnosti, ne bi bilo resnično skupno predstavništvo vseh Slovencev. Zeleni smo zato pripravljani sodelovati v oblikah predstavništva, ki bi bile širše od dosedanjih. Toda, ker kot gibanje ne hrepenimo po zasedbi vplivnih mest za vsako ceno, ocenjujemo, da bi razširitev dosedanjih »enotnih dele-

gacij« bila le potreben prehodni korak k novim in popolnejšim oblikam predstavništva. S tem v zvezi se postavlja kot osrednje vprašanje premostitev dosedanjega verticizma in strankarsko lotiziranih predstavniških oblik, ki se nikakor niso mogle izogniti konkurenčnosti med strankami. V nasprotju s tem konceptom menimo, da je predvsem potrebna demokratizacija procesov odločanja v okviru dveh »krovnih« organizacij Slovencev v Italiji, ki naj bi bili ob spoštovanju jasnih pravil igre resnično odraz naše civilne družbe oz. vseh tukaj živečih Slovencev. Sodelovanje s strankami je potrebno in koristno, saj bi v nasprotnem primeru silili v brezperspektivno in za manjšino pogubno zapiranje v lastne okvire, vendar ob jasnosti vlog. Manjšina naj bi samostojno in z demokratičnim doprinosom vseh njenih delov izoblikovala svoje programe in zahteve. Glede teh bi se lahko povsem normalno soočala s strankami in sklepala zavezništva s političnimi silami na osnovi soglasja s posameznimi politično grupacijami glede ključnih narodnostnih vprašanj, vendar brez vnaprejšnjega dodeljevanja predstavniških vlog nikomur, ki ne bi bil izraz demokratičnih izbir manjšinske baze pač pa drugih centrov odločanja.

Premiera Peterle in Haider iščeta poti čez Karavanke ki naj bodo most in ne zid

Lojze Peterle

Jörg Haider

CELOVEC — V dveurni debatni oddaji avstrijske TV Club 2 sta slovenski ministrski predsednik Lojze Peterle in koroški deželni glavar dr. Jörg Haider v polemiki skušala iskati pota do tega, da Karavanke ne bi bile zid, marveč most med Slovenijo in Koroško. V debati pod vodstvom Paula Lendvaija so sodelovali še vodilni koroški slikar slovenskega rodu Valentin Oman, celovski škof. dr. Egon Kapellari, predsednik Slovenske matice dr. Primož Simoniti, zgodovinarja dr. Thomas Baker in Claudia Fräss-Ehrfeldova.

Peterle je postavil v ospredje zahtevo, da bi morali Slovenci na Koroškem ostati enakopraven subjekt, dobiti pravice v skladu z evropskimi standardi — te pa bi morale biti potem tudi v resnici uresničene. Slovenski vladi ne more biti vseeno, če Slovenci v koroški ustavi in zakonih te dežele niso niti omenjeni, če ne morejo imeti zastopnika v koroškem parlamentu, če od 120 milijonov šilingov deželnega proračuna za kulturo Slovenci dobe le 300.000 šilingov. Prav tako ne more biti vseeno, če koroških Slovencev ni bilo na proslavi koroškega plebiscita, če so morali odpovedati nastop slovenskega pevkega zbora zato, ker je prireditelj postavil poniževalne pogoje, če ni bilo možnosti, da bi na proslavi povedali nekaj besed po slovensko.

Sprevod ob proslavi je bil po svoje Potemkinova vas. Ob proslavljanju bi bilo treba osvetliti tudi negativne posledice plebiscitnega izida za koroške Slovence. Če bi res cenili slovenski delež pri plebiscitu, se ob proslavi ne bi zgodilo to, kar se je zgodilo s koroškimi Slovenci. Zelo pozorni moramo biti spričo dejstva, da se Slovenci proslave niso udeležili, je poudaril Peterle.

Haider je večkrat poudaril, da je bil Peterle napačno infor-

miran, da nima pravih svetovalcev, pa tudi da slovenska vlada nastopa nekoliko preveč nacionalistično. Peterle: Naša politika ni nacionalistična, marveč nacionalna. Haider je še povedal, da so naročili študijo o možnostih, da bi koroški Slovenci dobili svojo zbornico.

Obe osrednji kulturni organizaciji koroških Slovencev, Krščanska kulturna zveza in Slovenska prosvetna zveza sta skupno protestirali proti zavezanju avstrijske javnosti ob plebiscitu proslavi. V zapisi so namreč oznanili, da nastopajo »slovenske kulturne organizacije«. Edini slovenski kulturni organizaciji na Koroškem sploh nista sodelovali na proslavi. Kulturno društvo Karavanen, ki je sodelovalo, ne pripada nobeni od obeh kulturnih organizacij. V zvezi s tem bodo ukrepali z vsemi potrebnimi prvimi sredstvi.

Dr. Matevž Grilc, predsednik Narodnega sveta koroških Slovencev, je ponovno poudiril, da koroški Slovenci niso mogli sodelovati na plebiscitni proslavi, saj je šlo za stari ritual in stare trditve. Obsodil je Haiderjevo izjavo, da je Koroška doživela črne čase samo dvakrat, ob Napoleonovih pohodih in »agresiji jugoslovanskega nacionalizma«. Haider, opozarja Grilc, je zamolčal nacizem in drugo svetovno vojno, trpljenje Slovencev v tistih časih. Plebiscitna proslava je bila zgolj proslava nemškega nacionalizma, še poudarja Grilc.

Inž. Feliks Wieser, predsednik Zveze slovenskih organizacij, je obsodil izbruhe nacionalizma ob plebiscitnih proslavah in prvine vojaške parade pri tem. To je škodljivo za sožitje dveh narodov in za vso Koroško. Haiderjeva politika je usmerjena v mobilizacijo nemško-nacionalističnih sil.

JOŽE ŠIRCELJ

Glasba združuje

Skladatelju Ipavcu po oratoriju *Vir ljubezni* poklonili Miklavčeve umetniške slike

SEŽANA — Misel Glasba združuje narode je naslov koncerta oratorija »Vir ljubezni« avtorja Avgusta Ipavca, ki je v začetku 80. let povezovala duhovno glasbo v Rusiji, Italiji in Sloveniji. Tokrat je oratorij »Vir ljubezni« izveden na Dunaju, v Pragi in Budimpešti. Na prireditvi je sodelovalo 400 pevcev v 8 zborih iz 5 držav (Avstrije, Madžarske, Češke, Italije in Slovenije), 10 solistov in filharmonični orkester iz Budimpešte. V mešanem zboru je pelo tudi 18 pevcev iz Divače, Sežane, Lokve in drugih okoliških krajev, ki so s svojo prisotnostjo uspešno prispevali k izvedbi oratorija. Oratorij je skladatelj napisal v stari italijanski, zato je bila vloga pevcev iz Slovenije še toliko bolj pomembna, saj so prispevali k jezikovni izvedbi in pomagali še drugim pevcem.

Omenjeni koncert je v vseh treh mestih obiskalo veliko število ljudi in vsi ktički katedral so bili do zadnjega polni. Za svoja prizadevanja in glasbena doživljanja so poželi buren aplavz občinstva.

Posebno priložnost so Primorski pevci doživeli na slavnostnem zaključku v Pragi, ko so glavnemu organizatorju Oratorija z Dunaja in avtorju, dirigentu in skladatelju, slovenskemu rodoljubi Avgustu Ipavcu izročili umetniške slike - akvarele slikarja Marjana Miklavca iz Sežane, ki je član divaškega pevkega zbora in obenem tudi udeleženec oratorija.

Z lepimi občutji so se primorski pevci vračali z gostovanja in še dolgo jih bo spremljala misel, da glasba združuje narode.

—OKS—

Adriano Biasutti predsednik konference italijanskih dežel

TRST — Korekten odnos med državo in deželami, ki naj spoštuje ustavo in deželne statute sta osnovna cilja delovnega programa, ki ga predlaga novoizvoljeni predsednik konference italijanskih dežel Adriano Biasutti. Program bo predsednik naše dežele predstavil v prihodnjih dneh predsedstvu tega usklajevalnega organizma med deželami in rimsko oblastjo.

Sklep, da bo predsedstvo tega organizma za eno leto imela Furlanija-Juljska krajina (doslej so ti mandati trajali le šest mesecev) odraža voljo predstavnikov dežel, da se raznim programskih pobudam zagotovi večja kontinuiteta.

Adriano Biasutti

Vodne »igre brez meja«...

KOPER — Kar zadeva ogroženost virov pitne vode, obalno območje v Sloveniji ni kakšna posebna izjema. Tudi temu območju nenehno grozi nevarnost, da se s pitno vodo lahko »kaj zgodi«. Če se, denimo, prevrne tovornjak ali vagon z nevarnim, tekočim tovorom je izvir Rižane prvi, ki bo »na udaru«. Za razliko od nekaterih drugih območij v Sloveniji, kjer so občutili posledice dolgoletnega neprimernege odnosa do narave in tudi varovanja vodnih virov, se na tem območju soočajo še s specifikami, ki ji pravimo Kras. Na kraškem svetu se posledice nesreče, nespametnega obnašanja v naravnem okolju dosti hitreje občutijo kot drugod. K sreči se na Obali kaj hujšega še ni zgodilo. Na izviru Rižane so pred leti poginile ribice v biološkem indikatorju, vendar le zato, ker jim je zmanjkalo kisika. Voda ni bila onesnažena. Toda iz postojnskih logov, kjer je za bodoči »primorski vodovod« pomemben izvir — Malni, prihajajo vesti, da je izvir ogrožen. Začasnno le ta izvir, toda v prepletenem, povezanem kraškem svetu je to lahko alarm tudi za druge. Panike na ta račun seveda ne gre vzganjati, resno pa je treba obravnavati vsa opozorila. Tudi, če so med »grešnike« uvrstili JLA.

Analitičen pristop k zaščiti vodnih virov na tako občutljivem območju kot je kraško, je več kot potreben in zato prizadevanja in že konkretne akcije, ki jih je sprožila skupščina Skupnosti obalnih občin, zaslužijo vso podporo. Že 1988. leta so v tej skupščini sprejeli odlok o določitvi varstvenih pasov izvira Rižane in o ukrepih za zavarovanje voda. Odloku je sledil tudi sprejem programa, ki so ga počasi uresničevali, kaže pa da bo prihodnje leto temeljit posnetek stanja narejen, narejeni pa bodo tudi predlogi za sanacijo razmer in za celovito zaščito izvira Rižane.

»Teoretični« del zaščite izvira bo torej kmalu narejen, prvo raziskovalno nalogo je delovna skupina že obravnavala in predlogi za zaščito izvira se bodo oblikovali, ko bodo narejene vse naloge, potem pa bo treba ukrepati tudi v praksi. Treba bo narediti več kot 30 čistilnih naprav na okrog 25 tisoč hektarov velikem vodozbirnem območju, nujno bo narediti na desetine kilometrov kanalizacijskega omrežja, nujno bo... Naštevati bi lahko še nove in nove ukrepe, zapišimo pa le to, da bi samo za začetek, za najnujnejša dela (kot pravijo: sanacijo sedanjega stanja) potrebovali vsaj okrog 70 milijonov dolarjev. Vsota, da se človeku zavrti v glavi, vendar po oceni marsikoga strošek, ki bo nujen, če hočemo imeti zdravo, pitno vodo. Če se danes za postopno ukrepanje pri zaščiti vodnih virov ne bomo odločili, bomo jutri »davek« lahko plačevali drugače. Še dražje.

Na Obali in na Krasu vedo, kako pomemben dejavnik razvoja je voda. Žal se dogaja, da nekateri še vedno preveč razmišljajo po občinsko. Odlok o zaščiti izvira so marca 1988. leta sprejeli na Obali, v sežanski, ilirskobistriški in buzetški občini, kjer je večji del tega vodozbirnega območja, ga niso sprejeli, niti potrdili. Češ da je prestrogo, da bodo najprej še za svoje poskrbeli itn. »Izgovori« so neutemeljeni, saj je voda skupna dobrina in če v Sežani čakajo, da bodo za njihov brestovski izvir sprejeli »varstveni« odlok v novogoriški občini, oni pa potem še za obalne, to ni prav. Občinske meje, lokalni interesi, pri taki vzajemni odvisnosti ne morejo biti razlogi za odlašanje. Nujno pa bi bilo tudi, da bi se tudi na republiški ravni zadeve jasneje opredelile, saj pri vodi vitalni interesi enega območja lahko pomenijo tudi krnitev interesov na drugem območju. Pri kmetijstvu, denimo. In zato je ob takih odlokih nujno opredeliti tudi možnost oškodninskih zahtevkov.

DUŠAN GRČA

WALL STREET ANGLEŠČINA

• PRAKTIČNEJŠA

Inštitut je odprt celo leto, vpisovanje in začetek tečajev vsak dan.

• PRILAGODLJIVEJŠA

Vsak si lahko iz dneva v dan glede na svoje obveznosti izbira učne ure.

• ZANESLJIVEJŠA

Stalen nadzor nad doseženimi rezultati in individualen ritem študija.

WALL STREET JE TUDI:

NEMŠČINA - FRANCOŠČINA - ŠPANŠČINA
SLOVENŠČINA - ITALIJANŠČINA (za tujce)

Na znanje Ministrstvu za javno vzgojo prot. 7324

WALL STREET
INSTITUTE OF LANGUAGES

V GORICI: Ul. De Gasperi 40 - Tel. (0481) 33620
V TRSTU: Ul. Udine 15 - Tel. 414733
Ul. Flavia 60/1 - Tel. 825203

WALL STREET SERVICE

• TEČAJI VSEH STOPENJ

Za otroke, mladino in odrasle.
Intenzivni - polintenzivni - non stop.
S stalnim urnikom (tradicionalni sistem).
Z gibljivim urnikom (sistem Wall Street).

• TEČAJI ZA PODJETJA

Jezikovni tečaji za uslužbenke podjetij.

• POSEBNI TEČAJI (E.S.P.)

Tečaji po meri za vse poklice »Business English« za managerje.

• PRIPRAVA NA IZPITE

Center za pripravo na izpite v Cambridgeu, Oxfordu in British Chamber of Commerce.

Računajo, da je bilo Jugoslovancev včeraj nad 70 tisoč Znova naval jugoslovanskih kupcev Gneče v prometu in zastoji na meji

Trst je včeraj znova doživel pravi naval jugoslovanskih kupcev. Računajo, da je včeraj prečkalo državno mejo v naši pokrajini sto tisoč jugoslovanskih državljanov, približno sedemdeset tisoč se jih je ustavilo v našem mestu, drugi pa so nadaljevali pot v Tržič, Videm, Pordenon in v Veneto, o velikem obisku pa poročajo tudi iz Gorice. Do največjih zastojev je prišlo pri Fernetičih, kjer se je že v zelo zgodnjih jutranjih urah ustvarila kolona avtomobilov, ki je segala skoraj do Sežane, promet se je nato nekoliko zredčil do večernih ur, ko so se začeli jugoslovanski kupci postopoma vračati domov. Največja gneča je bila, kot vedno, v Terezijanski četrti, v Ul. Ghega in pred železniško postajo, kjer je prišlo tudi do precejšnjih zastojev v prometu. Mestni redarji so imeli vseskozi polne roke dela, predvsem zaradi že kroničnega pomanjkanja parkirišč ter istočasno tudi ustreznih informacij, ki jih mestne oblasti niso sposobne nuditi obiskovalcem. Da ne govorimo o uslugah (javna stranišča itd.), ki jih Trst enostavno nima.

Tudi včeraj so dinarje normalno menjavali v menjalnicah in v vseh trgovinah v mestnem središču. Medtem ko so še minuli teden številni tržaški trgovci, pa tudi menjalnice in banke za dinar dajale sto lir, je zdaj za dinar večinoma mogoče dobiti le devetdeset lir, tudi zato, ker vedno večja ponudba dinarja zmanjšuje njegovo menjalno vrednost, kateri so kot običajno najbolj naklonjeni slovenski denarni zavodi. Tako openska Hranilnica in posojilnica še vedno menjuje dinar po sto lir, kar je prav blizu s tremi odstotki obremenjenosti menjavi v Jugoslaviji. Tržaška kreditna banka pa je pred desetimi dnevi znižala tečaj na 95 lir za dinar.

Na tovarnem postajališču pri Fernetičih je bilo včeraj parkiranih več sto tovornjakov, ki so ustavljeni zaradi znanega stavkovnega gibanja carinikov, ki ne delajo nadurnega dela. Precej kamionov stoji tudi na sežanskem terminalu. Do hujših težav in zastojev bo verjetno prišlo danes in jutri, ko napovedujejo prihod številnih tovornjakov zlasti iz Turčije. Zaradi protesta carinikov se s precejšnjimi težavami se soočajo tudi na proseški železniški postaji.

Običajne gručje jugoslovanskih kupcev včeraj na nabrežju, natrpanem z avtobusi iz sosednje države (Foto Magajna)

Zaključki posveta DS Alpe-Jadran o znanstvenem raziskovanju Sodelovanje je treba še pospešiti

S splošnim poudarkom na nujno in pomen vsestranskega sodelovanja se je včeraj v Centru za znanstvene in tehnološke raziskave pri Padričah zaključil dvodnevni posvet o »raziskovanju, razvoju in širjenju tehnologije«, ki ga je priredila Delovna skupnost Alpe-Jadran. Poleg znanstvenikov so na zaključnem delu simpozija govorili predstavniki vlad dežel in držav skupnosti Alpe-Jadran, ki so se udeležili sklepne okrogle mize o »razvoju znanstveno-tehnološkega sodelovanja med članicami Alpe-Jadran«.

Zaključnemu delu simpozija je predsedoval deželni odbornik za zunanje zadeve Carbone, ki je tudi uvedel okroglo mizo. Najprej je povzel nekatera vprašanja, ki so izstopala v dvodnevni razpravi, nakar je v strnjeni obliki podal nekaj bistvenih značilnosti, ki bi jih morala Delovna skupnost razvijati na področju znanstveno-tehnoloških raziskav.

Po Carbonejevi oceni bi morala AJ delovati predvsem v promocijski smeri, ne pa kot posrednica med javno in zasebno pobudo. Kot glavne točke konkretnega delovanja je Carbone naštel učinkovitejši razvoj omrežja servisov in cestnih in železniških povezav med posameznimi članicami, pospeševanje projektov o strokovnem usposabljanju in o raznih oblikah spodbujanja po modelu tržaškega centra BIC, ki združuje znanje, informacije in razne servise.

O pomenu prenosa tehnologije, kateri pa bi bilo treba dodati izmenjavo strokovnjakov med posameznimi institucijami in deželami, je prva govorila odbornica za univerzo in za širjenje tehnologije landa Salzburg Monika Kalista. Nujno po pospeševanju sodelovanja sta zagovarjala tudi predstavnika dežel Stajerske in Koroške Peter Piffl in Josef Grochenig. Madžarska zastopnika Janos Rechnitzer in Gyula Horvat sta naglasila, da se glede na njihov gospodarski položaj zavzemata za mednarodno sodelovanje, ki vsebuje tudi finančne obveze.

Hrvaški viceminister za znanost, tehnologijo in informatiko Marijan Sunjić je poudaril, da v okviru nove vlade želijo urediti to področje, pri čemer bodo ločili fundamentalno znanost od aplikativne. Slovenski minister za tehnologijo Bojan Pretnar pa je najprej naglasil, da ima v okviru nove vlade ministrstvo končno lasten budget, pri tem pa je dodal, da se bodo prvenstveno potegovali za internacionalizacijo slovenskega znanstvenega programa, istočasno pa skušali vzpostaviti orientiran razvoj.

Predstavnik Bavarske Josef Scheider je predstavil nekatere konkretne rezultate prenosa tehnologije v srednja in mala podjetja, na tem področju pa v Lombardiji deluje tudi center CESTEC, o katerem je govoril Marco Celé, oba pa sta poudarila, da mora pretok informacij spremljati izmenjava strokovnjakov.

stopnje inflacije in pa večjih bremen za kritje nove delovne pogodbe občin-skih uslužbencev imelo za posledico, da se bodo bistveno skrčila razpoložljiva proračunska sredstva za tekoče poslovanje. Poleg tega mora Občina poskrbeti, da v treh letih krije primanjkljaj iz prejšnjih let. Tako so dejansko prve žrtve nastalega položaja prav občani, saj obstaja nevarnost, da bodo usluge začele izgubljati na učinkovitosti, obenem pa jih bodo bremenili višji prispevki. Tako stanje je po ugotovitvah Budina škandalozno in odraža centralistični odnos osrednje državne oblastniške sfere.

Kljub utesnjenim okvirom, osnutek proračuna zgoniške občine vsebuje vse dosedanje usluge. Za pridobitev sredstev so morali vpisati med možne dohodke tudi protivrednost od prodaje občinske stavbe v Zgoniku, vendar pa bo uprava storila vse, da ne bo prisiljena osiromašiti občinske imovine. Program javnih del je dokaj bogat in razčlenjen, njegova uresničitev pa je seveda odvisna od priliva namenskih prispevkov, ki jih bodo dodelile razne ustanove, oziroma Sklad za Trst. Kot prioritete postavke bodo skušali urediti sedež za prostovoljno gasilsko službo in civilno zaščito, uresničiti priključitev na metansko omrežje, zgraditi rekreacijski center v Samatorci, urediti zunanje okolje športno rekreacijskega središča in razstavišnega prostora v Zgoniku. Iz sklada bencinskega kontingenta računajo na dotacijo za izvedbo preureditvenih del za enoteko, v načrtu pa je tudi aktiviranje industrijske cone. O proračunskem osnutku bo tekla razprava na prihodnji seji.

V uvodnem posegu je župan pozval svetovalce, naj se ob prvem novembru polnoštevilno udeležijo polaganja vencev k spomenikom padlim v narodnoosvobodilnem boju. V teku je namreč nesprejemljiv poskus, da bi prišlo do diskreditacije in izničenja zaslug in pomena junaškega boja, ki je slovenskemu ljudstvu omogočil ohranitev narodnih korenin. Zato, je dejal Budin, moramo še bolj odločno kot doslej potrditi navezanost na ideal NOB.

B. S.

Slovenska prosveta in Zveza slovenske katoliške prosvete

»ŽIVETI HOČEMO!« PESEM O MIKLOVI ZALI

večer koroške pesmi in kantata Antona Nagela »Pesem o Miklovi Zali« v izvedbi treh koroških zborov, solistov in orkestra.

Prihodnjo nedeljo, 21. oktobra, ob 16. uri v Kulturnem domu v Trstu.

Predprodaja vstopnic: SLOVENSKA PROSVETA, Donizettijeva 3, tel. 370846.

TFS Stu ledi

NŠK - Odsek za zgodovino

vabita na prikaz ljudskih noš F-JK v glasbi, pesmi in plesu

NEMINLJIVI ČAR PRETEKLOSTI

v petek, 19. oktobra, ob 20.30

na sedežu stare železniške postaje v Trstu (Campo Marzio).

Sklicujem REDNI OBČNI ZBOR Slovenskega raziskovalnega inštituta

ki bo 26. oktobra 1990 ob 17.30 v prvem sklicu in ob 18. uri v drugem sklicu v GORICI, Ul. Croce 3

DNEVNI RED:

1. Poročilo upravnega in nadzornega odbora
2. Razprava
3. Volitve
4. Razno

Predsednik
(prof. Aljoša Volčič)

GLASBENA
MATICA
TRST

Koncertna abonmajnska sezona
1990/91

V torek, 16. t. m., ob 20.30
v Kulturnem domu v Trstu

SLOVENSKI OKTET

Umetniški vodja: ANTON NANUT

Vpisovanje abonmajev v pisarni GM, tel. 418605 od 10. do 12. ure.
Prodaja vstopnic pri blagajni KD eno uro pred pričetkom koncerta.

S.A.C.A.T.

nadomestni deli za
FIAT - ZASTAVA - ALFA - LANCIA
in za tuje znamke avtomobilov

UPRAVA:
Ul. Marconi 6 - Tel. 775483-4

Ul. sv. Frančiška 38
TRST - Tel. 768667 - 772002

Intervjuji s študenti, ki so že opravili maturo višje srednje šole Bistven je odnos s profesorji

Kot smo že zapisali v uvodu v serijo intervjujev z dijaki, ki so končali slovenske višje srednje šole, ima šolska mladina bolj malo možnosti, da javno izrazi svoja mnenja in izkustva v vzgojno-izobraževalnem procesu. Ti intervjuji so korak k temu, da bi tudi oni posegli v javno razpravo, ki smo jo na Primorskem dnevniku odprli z namenom, da bi konstruktivno prispevali k vsesplošni rasti naše šole.

V petek smo objavili intervjuja z bivšima dijakinjama klasičnega liceja in trgovskega tehničnega zavoda, danes pa sta na vrsti pogovora z dijakom in dijakinjo, ki sta obiskovala znanstveni licej in zavod za geometre.

MITJA ŠVAB je maturo na znanstvenem liceju F. Prešeren opravil letos, z novim akademskim letom pa bo študiral na elektronski smeri inženirske fakultete v Trstu. Naj takoj napovemo, da smo z Mitjo precej poglobili vprašanje odnosa med profesorji in dijaki, tudi zato, ker se je izkazalo, da gre za argument, ki zelo žuli vse dijake.

»Na znanstveni licej sem se vpisal, ker zelo ljubim znanstvene predmete, kot sta fizika in matematika. Z časom pa sem ugotovil, da prevladujejo na liceju predvsem humanistični predmeti, kot so filozofija, zgodovina, literatura in jeziki, saj smo teh imeli kar štiri: slovenščino, italijanščino, latinščino in nemščino. Sploh smo imeli veliko več latinščine kot matematike. Zame to ni pravi znanstveni licej, treba bi ga bilo preimenovali v "splošni" licej. Priznam vsekakor, da ta sklop predmetov razširi horizont, da se naučis tudi tistega, česar bi se drugače otepal in da je večini mojih sošolcev tudi ustrejal, osebno pa ostajam na svojih stališčih. V Italiji je pač sistem višjih srednjih šol tak in nisem imel druge izbire. Za moje naslednike pa upam, da bo kmalu prišlo do reforme višjih srednjih šol.

Kar se tiče kakovosti in nivoja pouka, menim, da sta odvisna od posameznega profesorja. Težko je sploševati, kajti vsak profesor ima različne sposobnosti, prav tako dijaki. Za te je sicer značilno, da v prvih letnikih hvaležijo predvsem tiste profesorje, ki zahtevajo čim manj, v zadnjih letnikih pa se začno zavedati, da je pridobljeno znanje kapital za bodoči študij. Idealni profesor bi vsekakor moral biti strokovno podkovan, moral bi se stal-

no ažurnirati in hoditi v korak s časom. Nadalje bi moral imeti dober odnos do dijakov, znati bi moral podajati snov na zanimiv način, obenem pa biti tudi dovolj zahteven do "svojih porabnikov". Če za to, kar da dijakom, premalo zahteva od njih, se namreč po zakonih prilagajanja zgodi, da se dijaiki bolj koncentrirajo na druge predmete. V identikit idealnega profesorja bi zapisal še, da mora tudi kot človek biti uravnotežen, samozavesten, naravnost odlično pa bi bilo, če bi imel tudi naravni dar, da v dijaku zna vzbuditi veselje do predmeta. Logično je, da so taki idealni profesorji redki kot lastovice pozimi, na naši šoli je vsekakor bilo nekaj takih, ki so dijakom precej dali. Na splošno bi rekel, da so bili dobro strokovno pripravljeni, nekateri pa so imeli sistem dela, ki me ni zadovoljeval. Naj povem nekaj primerov, ki jih pobiram zgolj iz osebne izkušnje. Čeprav gre pahljača ocen od 0 do 10, nekateri profesorji načelno ne prestopijo meje nad osmico. To se mi zdi krivično, kajti če sem vreden desetice, bi jo moral imeti, tako kot dobim štirico ali trojko, če ne odprem ust. Drugi profesorji pa imajo navado, da ti sploh ne povedo ocene, tako da nikoli ne veš, pri čem si. Dalje: zgodi se ti, da se v šoli zaveš, da si pozabil napisati neko nalogo. Greš k profesorju, mu priznaš, da nimaš naloge, in kaj se ti zgodi: cvek! Posledica tega je, da ob podobnem primeru ne daš več prostovoljno glave na tla in raje molčiš. Nadaljne možnosti: prepíšeš nalogo ali jo celo odpihaš s šole. Vse to seveda vodi v neiskren odnos, v neko izigravanje, ki ne koristi nikomur.

Ker sem imel veliko možnosti, da sem ob šoli spoznaval in gojil tudi druge razsežnosti življenja, sem jo jemal za to, kar je: eden od dejavnikov, ki te vzgajajo in izobražujejo. Zato sem se včasih raje odločil za nižjo oceno, če sem na ta račun lahko obogatil svoja izkustva na drugem področju (denimo obisk zavoda Jožef Stefan v Ljubljani ali tečaj izraznega plesa). Glede vprašanja, če so otroci izobraženih in kulturno ali politično aktivnih staršev na boljšem, pa bi povedal naslednje: glede ocen, sem prepričan, da ni privilegijev, ker pa se pozitivni vpliv pozna že od malega, bo držalo, da so ti otroci na boljšem v življenju

na splošno in torej tudi v šoli. Če bi povedal z metaforo, bi rekel, da startajo z nekaj metri prednosti. Seveda je potem vprašanje, če znajo to prednost izkoristiti.

S kakšnimi vtisi zapuščam šolo? Z zadovoljstvom in to iz več razlogov. Najbolj banalen je ta, da sem nekaterih profesorjev res bil naveličan, predvsem pa se mi končno odpira možnost, da bom lahko res delal to, kar mi je všeč, se pravi potopiti se v znanost...

PETRA JEREB je letos dokončala zavod za geometre, prav v teh dneh pa se pripravlja, da nastopi redno službo pri nekem tržaškem arhitektu.

»Šola mi je dala precejšnjo osnovo, vendar veliko sem delala tudi sama, predvsem če sem hotela biti seznanjena z novostmi. Študij na zavodu za geometre je vsekakor zelo zahteven, moram mu dati dušo in srce. O profesorjih bi dejala, da so — razen redkih izjem — dobro strokovno pripravljeni, človeški odnos pa ni bil najboljši, še posebej v prvih letih študija. Vtis imam, da se profesorji vedno postavljajo za stopnico višje, kar ni prav. Morali bi se približati dijaku, upoštevati njegove ideje, jih z njim preverjati, dogajati pa se, da ti rečejo "že prav, že prav" in vse se konča pri tem. Res pa je, da je dober odnos odvisen tudi od dijakov, ki niso vedno objektivni. Marsikdaj so prepričani, da so za negativno oceno krivi le profesorji. Sicer pa je s profesorji na naši šoli verjetno podobno kot drugod: nekateri nimajo veselja do poučevanja in jim gre predvsem za plačo, drugi pa so zelo dobri, pripravljeni, prijateljski in občutljivi za dijakovo osebnost.

Omenila pa bi še drugo vrsto težav in sicer pomanjkanje laboratorijev in slovenskih tehničnih učbenikov. To povzroča precejšnjo izgubo časa, saj je treba snov najprej prevesti iz italijanščine v slovenščino in se je šele nato učiti. Morda pa se napor obrestuje med poznejšim delom ali študijem, saj poznaš italijanske termine in nisi torej "tabula rasa".

Šolo sem vsekakor zapustila z zadovoljstvom, saj sem končno avtonomna in lahko opravljam poklic, ki mi je všeč. Nikakor pa nimam občutka, da bi me bila šola utesnjevala.

Zapisala Nadja Filipčič

Na Pomorski postaji zaključili simpozij o turistični ponudbi Samo z novimi prijemi bo lahko Trst zaživel kot turistično mesto

Na Pomorski postaji so včeraj zaključili dela tridnevnega simpozija o načrtovanju turistične ponudbe. Po poročilih predsednikov komisij, ki so posvetili svoj delovni čas poglobljanju točno določenih vprašanj vezanih na turizem, so zasedanje zaključili z okroglo mizo, ki jo je vodil deželni odbornik za finance Rinaldi.

Prvi je v razpravo posegel podjetnik Cividin, ki je poudaril, da je vprašanje turizma v Trstu še posebno pereče, saj mesto res razpolaga z zadostnim potencialom turističnih atrakcij, prebivalstvo pa ni pripravljeno na sožitje s turizmom.

Omenil je tudi dejstvo, da bi morali v deželi vztrajati na zamisli velikih razstav, kot je bila na primer tista, ki so jo letos posvetili Langobardom, take pobude pa bi morali nujno prirediti v vedno novih krajih, tako da bi se lahko čim več mest okoristilo s temi načrti. Cividin je nato dejal, da bi morali tržaški podjetniki resno pomisliti na dolgoročno načrtovanje turistične ponudbe. Veliki politični premiki na evropskem Vzhodu bodo na turističnem področju namreč vidni le čez 10 ali 15 let, zato bi lahko pravočasno uredili ponudbe, ki bi bile primerne tudi za tovrstne turiste. (Razlikovanje »turista« ni tako iz trte zvito, saj so ameriški in japonski turisti nekaj, evropski - še posebno, če niso premožni - pa nekaj povsem drugega).

O »revnem« turistu je spregovoril tudi predsednik tržaške zveze trgovcev Donaggio. Po njegovem mnenju so to tiste osebe, ki prihajajo v Trst na »shopping«, bolj preprosto povedano pa so to prebivalci sosednje republike, ki v našem mestu ne najdejo niti najosnovnejših znakov »gostoljublja« (od neprimernih higienskih prostorov do premalo številnih smetnjakov). Donaggio je včeraj ponovno predstavil tudi svojo zamisel, da bi si Trst lahko opomogel z odprtjem casinoja, vendar je ta njegova zamisel vse prej kot dobrodošla, kot so dokazali posegi drugih gostov.

Evropski poslanec Rossetti je bil še najbolj kritičen do tistega dela podjetniškega Trsta, ki veliko govori in si zamišlja hazardne načrte, Evropski skupnosti pa ne preloži niti enega sa-

mega uresničljivega načrta. Rossetti je namreč omenil pomoč, ki jo ES nudi turizmu in s tem povezanimi pobudami, le da je treba poskrbeti vsaj za okvirne načrte. Omenil je tudi, da ES podpira predvsem turistične ponudbe namenjene mladini do 27. leta ter alternativne pobude (naj si bo to kmečki turizem ali letovanje v običajno »mrtvih« mesecih).

Gianni Marchio je kot predsednik velesejske ustanove opozoril prisotne, da ima Trst res velik turistični potencial, ki ga pa ne zna izkoristiti. Zato je treba pravočasno urediti koordinacijo tudi na ravni javnih uprav, sicer bo Trst izgubil še maksikatero priložnost. Navedel je tudi primer tistih vodilnih podjetniških dejavnikov, kot so na primer zavarovalnice, ki so sicer dokaj uspešni, vendar se z njimi mesto ne okoristi, kot bi lahko. Marchio je namreč navedel primer Hotela Corso, ki ga lastnik, Lloyd Adriatico, ne misli obnoviti, pač pa načrtuje odprtje no-

vega komercialnega središča v že zgodovinskem poslopju.

Nadvse zanimiv je bil poseg zastopnika turističnega urada pri Concommercio Aletti. Govornik je namreč omenil načrt »jadranske avtoceste«, to je uvedbo posebne zveze veletrajektov (takih, kot so v redni pomorski službi v Severnem morju), ki bi Trst vključile v že odobren načrt v prid italijanskega Juga. Pogoji za uresničitev tega načrta so realni, vendar bo moralo Tržaško pristanišče primerno urediti svojo luko.

Že poseg predsednika EAPT Fusarolija pa je pokazal, da je prav na tem področju nič koliko težav, saj je luka neprimerna za privez večjih ladij, trajektov in takih luksuznih plovil, kot so Sea Princess in podobne.

Ob zaključku posveta je odbornik Rinaldi predal besedo še slovenskemu ministru za turizem Ingu Pašu, ki se je udeležil okroglo mize, ter odborniku Francescuttu.

V torek razprava o novi politični formaciji leve

Tržaški odbor za konstituanto nove politične formacije leve prireja javno razpravo na temo »Kakšna nova formacija leve za kakšno reformo politike«. Srečanje bo v torek, 16. oktobra, ob 17. uri v cesarski dvorani hotela Savoia Excelsior. Imen razpravljalec sicer še niso javili, vsekakor je pričakovati, da bo pobuda deležna dokajšnjega zanimanja, saj gre za prvo javno srečanje odbora za konstituanto po seji vodstva KPL, na kateri je vsedržavni tajnik Occhetto začrtal obrise nove »Demokratske stranke leve« in objavil njen novi simbol, ki je prav v tek dneh predmet različnih ocen.

Svet slovenskih organizacij bo imel v soboto, 27. oktobra, v Finžgarjevem domu na Opčinah svoj redni občni zbor. Začetek ob 17. uri.

Od jutri posvet o alkoholizmu in prvi pomoči

Raziskovalna skupina za preučevanja alkoholizma pri Inštitutu za klinično psihiatrijo prireja mednarodni simpozij o »alkolizmu in prvi pomoči«. Posvet bo od jutri do srede v konferenčni dvorani ekonomske fakultete, potekal pa bo pod pokroviteljstvom tržaške Univerze, deželnega odbornišтва za zdravstvo in združenja Kettil Bruun Society for Epidemiology and Social Research on Alcohol.

Namen organizatorjev je dvojen: po eni strani želijo opozoriti javnost na tesno zvezo med uživanjem alkohola in nesrečami, ne samo prometnimi; po drugi strani pa je namenjen zdravstvenemu osebju, ki dela v centrih za prvo pomoč. Ponovno jih namreč želi opozoriti, da je takojšnja ugotovitev prisotnosti alkohola v organizmu pogoj za učinkovitejšo zdravljenje pacienta. Posveta se bodo udeležili strokovnjaki iz številnih držav, tudi iz Jugoslavije.

Sinoči na sedežu letovišarske ustanove v Sesslanu Živahno javno soočanje o Sesslanskem zalivu

Veliko število poslušalcev je pozorno spremljalo sinočno okroglo mizo o turističnem razvoju Sesslanskega zaliva.

va, ki jo je v dvorani turistične ustanove v Sesslanu priredil devinsko-nabrežinski odbor za konstituanto. Protagonista tega nadvse uspelega srečanja, na katerega se bomo še povrnili, sta bila svetovno znani arhitekt Renzo Piano, ki je izdelal projekt za turistični razvoj zaliva, in urbanist Edoardo Salzano, predsednik uglednega državnega inštituta za urbanistiko. Kot je uvodoma povedal novinar Luciano Ceschia, ki je vodil soočanje, je krajevni odbor za konstituanto organiziral to pobudo ne iz polemičnih nagibov do devinsko-nabrežinske uprave in še manj do družbe Finsepol, ampak iz potrebe, da se kolikor je mogoče razčistijo vse nejasnosti in vsi pomisleki, ki še obstajajo v zvezi s tem urbanističnim načrtom.

Piano je s pomočjo diapozitivov nazorno predstavil svoj projekt, ki hoče, kot je sam povedal, ustvariti temelje za uravnotežen turistični razvoj Sesslana, upoštevajoč gospodarsko plat, a tudi potrebo po zaščiti okolja. Turistični razvoj ne more vsekakor biti v protislovju z naravo. Salzano pa je postavil na zatožno klop konvencijo med občino in Finsepol, češ da ne jamči javne namebnosti zaliva, da odpira pot privatizaciji in da bi jo zato bilo treba radikalno revidirati. V razpravi, ki je bila polemična, a je vsekoli stremela po razčiščenju dogajanj, se je oglašil tudi domači župan Dario Locchi. (st)

Mladi val vabi jutri na »Kinotto«

Tudi prihodnji teden bo Mladi val (od ponedeljka do petka, 17.40-19.00) nudil »trstajevcem« vrsto zanimivih rubrik: od sredine »Mlada peresa«, kjer se bo literarno predstavila Ana Lokatos, do petkove »Šport: intervjuji, novice in drugo«, za katero skrbi Joži Peterlin.

Ponedeljkov »Kinotto«, kot običajno, zagotavlja dobro uro zabave, predvsem pa nudi svojim poslušalcem priložnost, da si vsak mesec priborijo dve vstopnici za rock-koncert. Poleg tega bodo lahko poslušalci dobili ploščo, če pravilno odgovorijo na sledeči kviz »demons«.

KATERO JE NOVO ZODI-KALNO ZNAMENJE ACHILLE-JA OCCHETTA?

Se priporočamo: zavrtite jutri številko 362875 in sodelujte!

Na pobudo TFS Stu ledi in NSK v petek zvečer na stari železniški postaji

Prikaz ljudskih noš naše dežele ob spremljavi glasbe, pesmi in plesa

Fotografski utrinek z nekdanjega življenja na koprskem trgu

V razkrivanju preteklosti iščemo razlage za sedanjost in opor za bodočnost: to še posebej velja za ljudsko izročilo, ki se kot rdeča nit vije iz preteklosti preko sedanjosti v prihodnost. Majhen prikaz ljudskega izročila Furlanije-Juljske krajine z odličnim poudarkom na tradiciji Slovencev »zahodnega roba« bodo člani Tržaške folklorne skupine Stu ledi z gosti podali na glasbeno-plesnem defileju, ki bo v petek, 19. oktobra, ob 20.30 v predverju stare tržaške železniške postaje v Ul. G. Cesare (Campo Marzio).

Organizatorja večera sta TFS Stu ledi in Odeček za zgodovino pri NSK, medtem ko je gostitelj prireditve Železniški muzej. Glavni poudarek so prireditelji tokrat dali podrobnejši predstaviti ljudskih noš FJK, predvsem dragocenim in vedno redkejšim originalnim delom. Najbolj množično bo zastopana slovenska ljudska noša s Tržaškega, z nekaj primerki bodo nastopile tudi slovenske noše z Goriške in iz Benečije, ob njih pa noše sosednje Furlanije.

Poleg »manekenov«, ki bodo na večeru tudi prikazali nekaj plesov, bodo na prireditvi nastopili tudi godci (med katerimi je nekaj gostov) in ženska pevka skupina Stu ledi. Prikaz noš bodo torej stalno spremljali glasba, pesem in ples, kar bo celotno prireditve ovilo v »nemiljivi čar preteklosti«.

Novi konzorcij »Socialno podjetje« za vključevanje prizadetih oseb

Včeraj popoldne sta Zveza zadrug Furlanije-Juljske krajine in konzorcij Socialno podjetje iz Trsta priredila v gledališču Miela Reina javno srečanje z naslovom »Za načrt socialnega podjetja«. Na srečanju je bil predvsem govor o vlogi integriranih zadrug. To so zadruge, ki skušajo s svojo dejavnostjo vključiti (integrirati) emarginirane osebe v delovno stvarnost. Na srečanju so predstavili katalog konzorcija Socialno podjetje, ki združuje pet zadrug, ki so aktivne v kompenzoriju bivše svetoivanske umobolnice.

Za govorniško mizo so sedeli podpredsednik deželne Zveze zadrug Renzo Toschi, predsednik tržaškega konzorcija Fabio Pitacco, predsednik integrirane zadruge Coopervice Noncello iz Pordenona Sebastiano Comis, predstavnik izobraževalne ustanove ENAIP Fabio Marchetti, odgovorni za psihiatrično službo pri tržaški KZE Franco Rotelli ter vsedržavni predsednik Zveze zadrug Lanfranco Turci.

Toschi je v svojem posegu poudaril, da so te zadruge s svojim poslanstvom bistveno obogatile zadrugiško gibanje. Dejal je, da je Zveza zadrug pripravila osnutek deželnezakona, ki so ga v deželnem svetu predstavili komunistični in socialistični svetovanci. Zakonski predlog predvideva, da vse javne ustanove zagotovijo integriranim zadrugam določeno kvoto pri vseh javnih natečajih. Pitacco je poudaril, da tržaške integrirane zadruge zaposlujejo 126 prizadetih oseb. Rotelli je pojasnil, da sodobni svet ne potrebuje več socialnega skrbništva, ampak socialne pobude. Nosilci teh pobud pa so prav integrirane zadruge. Turci je opozoril, da Zveza zadrug šteje že 110 integriranih zadrug. Dejal je, da bi lahko bile te organizacije temelj, na katerem bi lahko korenito reformirali italijanski zdravstveni ter skrbstveni sistem.

O včerajšnjem srečanju in o stališčih L. Turcija bomo še poročali. (w)

Miljska občinska koalicija dosegla sporazum o ceni vode

Tajništva in svetovalske skupine miljske občinske koalicije (KD, PSI, PSDI, PRI in LpM) so na skupnem srečanju preučili zadnje predloge Občine Trst in podjetja Acega v zvezi z možnostjo, da bi Acega upravljalo dobavo vode in plina tudi v miljski občini.

Kot piše v tiskovnem sporočilu miljske občinske uprave, so udeleženci, po tehtni debati o tem perečem vprašanju, ki se vleče že dolgo let in ki je ena od bistvenih programskih točk občinske koalicije, prišli do zadovoljivega dogovora, o katerem bosta razpravljala še miljski in tržaški občinski svet. Vsi so soglašali, da bo sporazum končno rešil vprašanje cene vode, obenem pa tudi postavil temelje za širše sodelovanje med obema občinskima upravama. Če bo sporazum ratificiran, bo Acega upravljala celotno pokrajinsko vodno in plinsko dobavo.

V ospredju pogovori o gospodarskem sodelovanju

Češki predstavniki danes v Trstu

V Trstu se danes mudijo ugledni predstavniki češke republike: vladni predsednik Petr Pithart, minister za trgovino in turizem Vlasta Stepova, minister za industrijo Jan Vrba in minister za kulturo Milan Uhe. Delegacija bo spremljal ambasador čehoslovaške federativne republike v Rimu Jiri Holoub, sprejeli pa jo bodo vladni komisar De Felice, župan Richetti in deželni odbornik Carbone.

Ob 11.30 se bo delegacija mudila na Trgovinski zbornici, kjer bo imela pogovore s predsednikom Tombesijem in gospodarskimi operaterji, popoldne se bo srečala s predsednikom EAPT Fusarolijem in v njegovem spremstvu obiskala pristanišče. Jutri bodo češki predstavniki zaokrožili obisk z ogledom centra BIC.

Pridržana prognoza za devetnajstletnega vespista iz Trsta

Na nevrokirurški oddelek so v noči od petka na soboto sprejeli s pridržano prognozo 19-letnega Massimiliana Longa, ki stanuje v Ulici Bramante 4. Fant se je okrog 2. ure peljal z vespo po Istrski ulici, ko je v bližini otroške bolnišnice Burlo Garofolo iz še nepojasnjenih razlogov izgubil nadzorstvo nad svojim vozilom in silovito trčil v parkirano motorno kolo.

Zaradi udarca je Longa vrglo z vespe na cesto, kjer je z glavo močno udaril ob asfalt. Zdravniki so ugotovili, da ima poškodbe na lobanji in da je njegovo življenje v nevarnosti.

Jutri ob 20.30 bo v katedrali sv. Justa zadnji koncert glasbenega ciklusa *Settembre musicale*, ki ga prireja združenje Promusica v sodelovanju z zborom Cappella Civica. Na koncertu bo nastopil zbor Cappella Civica ob sodelovanju slovenskega zbora M. Pertot iz Barkovelj in Savorgnano iz S. Vita al Tagliamento. Ljubljanski orkester Slovenicum bo vodil Marco Soffianopulo. Na programu bodo so Haydnove in Cherubini-jeve skladbe.

† Zapustil nas je naš dragi Giuseppe Corbatti (PEPI)

Pogreb bo jutri, 15. t. m., ob 9.30 iz mrtvašnice glavne bolnišnice.

Žalostno vest sporočajo žena Maria, sin Lino, brat, sestra in drugo sorodstvo.

Trst, 14. oktobra 1990
(Pogrebno podjetje - Ul. Zonta)

12. 10. 1985 12. 10. 1990

Stanko Lupinc

Še vedno si z nami.
Z ljubeznijo se te spominjajo vsi tvoji.

ZAHVALA

Zahvala vsem, ki so na katerikoli način sočustvovali z nami ob težki izgubi našega dragega

Danila Slamiča

SVOJCI

Trst, 14. oktobra 1990

ZAHVALA

Ganjeni ob tolikih izrazih sožalja se srčno zahvaljujemo vsem, ki so pospremili na zadnjo pot in počastili spomin našega dragega

Igorja Jankoviča

SVOJCI

Trst, 14. oktobra 1990

SLOVENSKO STALNO GLEDALIŠČE
Otvoritvena predstava sezone 1990-91
IVAN CANKAR
Hlapci
Režija: **BORIS KOBAL**

PONOVITVE
danes, 14. t. m., ob 16. uri - Abonma RED C
v sredo, 17. t. m., ob 20.30 - Abonma RED D

Vpisovanje **abonentov** vsak dan od 10. do 12. ure ter eno uro pred pričetkom predstave pri blagajni Kulturnega doma, Ul. Petronio 4, tel. 734265.

Mladi! Ne zamudite priložnosti, ki vam jo s slovenskimi bančnimi zavodi v Italiji letos ponuja Slovensko stalno gledališče.

VPIŠITE ABONMA!
Polovico bodo zanj prispevale
Hranilnica in posojilnica na Opčinah
Kmečka banka Gorica
Kmečka in obrtna hranilnica in pos. v Nabrežini
Kmečko-delavska hranilnica in pos. v Sovodnjih
Kmečko-obrtna hranilnica Dobrdo
Tržaška kreditna banka

Galerija
UL. SV. FRANČIŠKA 20
vas vabi
v četrtek, 18. t. m., ob 18. uri
na otvoritev razstave
ob 85-letnici MILKA BAMBIČA

Predstavljena bo Bambičeva knjiga **"Kralj Honolulu"**, ki je pravkar izšla v ponatisu pri Založništvu tržaškega tiska.

gledališča

ROSSETTI
Gledališka sezona 1990/91 - Začetek sezone bo 6. novembra s Pirandellovim HENRIKOM IV. v interpretaciji G. Bossettija.
VERDI
Operna sezona 1990/91 - Pri blagajni gledališča Verdi je v teku vpisovanje novih abonmajev in potrditev starih. Urnik: od 9. do 13. in od 16. do 19. ure. Ob ponedeljkih zaprti.
V torek, 16. t. m., ob 20. uri (red A) bo premiera Mozartove opere DON JUAN. Dirigent Wolfgang Rennert, režiser Francesco Giraldi. Ponovitev v četrtek ob 20. uri za red B.
Jutri ob 18. uri bo v mali dvorani gledališča Verdi glasbeni kritik Paolo Gallarati predstavil Mazartovo opero DON JUAN.
LA CONTRADA - Gledališče Cristallo
Pri osrednji blagajni UTAT v Pasaži Protti so v teku vpisovanja novih abonmajev.
Danes ob 16.30 bo na odru komedija Francesca Macedonia in Nini Perne »Quela sera de febraio...«, igrayo Ariella Reggio, Mimmo Lo Vecchio, Gianfranco Saletta in Orazio Bobbio.
Prodaja vstopnic pri osrednji blagajni UTAT v Pasaži Protti.
SLOVENSKO STALNO GLEDALIŠČE
Vljudno Vas vabimo, da ostanete ali postanete abonent našega gledališča. Vpis abonmajev je vsak dan, razen nedelje, od 10. do 14. in od 17. do 19. ure, ob sobotah pa od 10. do 14. ure pri blagajni Kulturnega doma, Ul. Petronio 4, ali po telefonu na št. 734265.

razna obvestila

ŠD Polet organizira od jutri, 15. t. m., dalje tečaj modernih in standardnih plesov v ogreti telovadnici ŠD Polet na Pikelcu. Vpisovanje na kotalkališču v Repentabski ulici od 15.30 do 20. ure, tel. 211758.

Slovensko stalno gledališče sporoča, da se prične pouk baletne šole jutri, 15. t. m.: za začetnice ob 15.30; za 1. skupino ob 16.30 in za 2. skupino ob 17.30.

50-letniki s Proseka-Kontovela so vabljani, da se udeležijo sestanka, ki bo jutri, 15. t. m., ob 19. uri na sedežu Primorja na Proseku. Pogovorili se bodo o skupnem praznovanju.

Pevski zbor Lipa Bazovica vabi pevce na prvo pevsko vajo, ki bo v sredo, 17. t. m., ob 20.30 v Bazovskem domu.

SKD Vigred prireja plesni tečaj standardnih in latinskoameriških plesov. Za vpisovanja poklicati na tel. št. 200150 od 19. do 21. ure.

SKD Vigred prireja šiviljski tečaj z Adriano Regent. Sestanek in vpisovanja v torek, 16. t. m., ob 18. uri v društvenih prostorih ali po tel. 200150.

MePZ Slavec-Slovenec, vabi vse stare in posebno nove pevce na vesele, ki bo v torek, 16. t. m., ob 20.30 v Babni hiši v Ricmanjih.

koncerti

Glasbeni september
Jutri, 15. t. m., ob 20.30 bo v katedrali sv. Justa na sporedu zaključni koncert, na katerem bodo z ljubljanskim komornim orkestrom Slovenicum nastopili zbori Cappella Civica, Savorgnano iz S. Vita al Tagliamento in Milan Pertot iz Barkovelj. Koncert bo vodil Marco Sofianopulo, obsegal pa bo simfonično-zborovske skladbe Haydna in Cherubinja.

Glasbena matica
Koncertni abonma 1990/91 v Kulturnem domu v Trstu
SPORED: 16. t. m. Slovenski oktet - Umetniški vodja Anton Nanut; **24. t. m. (*) Simfonični orkester konservatorija iz Kromerža, Akademski pevski zbor in Mešani pevski zbor Zerotin iz Olomuca**. Zborovodja Jiri Klimeš, dirigent Stojan Kureš; **8. novembra (*) Hubert Bergant** (orgle); **27. decembra Godalni kvartet "Klima"** iz Zagreba. Umetniški vodja Josip Klima; **20. december Dubravka Tomšič**, klavir; **1. februarja 1991 Komorni orkester "Slovenicum"**. Dirigent Uroš Lajovic; **21. februarja 1991 Komorna skupina "Cappella Civica"**. Dirigent Marco Sofianopulo; **7. marca 1991 Simfonični orkester Slovenske filharmonije**. Dirigent Marko Munih, solista Črtomir Šiškovič, violina, Eva Novšak - Houška, mezzosopran.
* Koncert v cerkvi sv. Antona Novega v Trstu
** Koncert v stolnici sv. Justa v Trstu
Vpisovanje abonmajev v pisarni Glasbene matice, Ul. R. Manna 29, tel. 418605, od 10. do 12. ure.

kino

ARISTON - 16.00, 22.00 **Dick Tracy**, r.-i. Warren Beatty, Madonna.
EXCELSIOR - 16.00, 22.15 **Pretty Woman**, r. Garry Marshall.
EXCELSIOR AZZURRA - 17.30, 22.00 **Henry e June**, i. Uma Thurman, □ □
NAZIONALE I - 15.30, 22.15 **Weekend con il morto**.
NAZIONALE II - 16.30, 22.15 **Ti amerò fino ad ammazzarti**, kom., i. Kevin Kline, Tracey Ullman.
NAZIONALE III - 16.00, 22.15 **Riposseduta**, porn., □ □
NAZIONALE IV - 15.30, 22.15 **Le montagne della luna**, pust.
GRATTACIELO - 16.00, 22.15 **Ritorno al futuro parte III**, r. R. Zemeckis, i. M. J. Fox.
MIGNON - 16.00, 22.15 **Fantasia**, prod. Walt Disney.
EDEN - 15.30, 22.00 **Mia moglie, gli uccelli e la bestia**, porn., □ □
CAPITOL - 17.00, 22.00 **Ancora 48 ore**, i. E. Murphy, N. Nolte.
LUMIERE - 10.00, 11.30 **Il gatto con gli stivali**, 16.00, 22.15 **Affari sporchi**, i. Richard Gere, □
ALCIONE - 16.00, 22.00 **Il Mahabharata**, r. Peter Brook, i. Bruce Myers, Vittorio Mezzogiorno.
RADIO - 15.30, 21.30 **Perversioni internazionali**, porn., □ □; **Jutri: L'alcova dei mille piaceri**, □ □

Prepovedano mladini pod 14. letom □
- 18. letom □ □

Včeraj sta se vzela
TAMARA in IGOR
Veliko sreče in zadovoljstva na skupni življenjski poti jima želi
KD Kraški dom

čestitke

Draga **TAMARA!** Mnogo sreče na skupni življenjski poti tebi in tvojemu izvoljencu želita nona Emilija in stric Milko z družino.

Jutri praznujeta naša draga nona Elvia in nono Ivan 40 let skupnega življenja. Ob tem lepem jubileju jima od srca želimo še veliko sreče, zdravia in ljubezni vnuki Peter, Varna, Petra, Radha, Matej, Nika ter vsi, ki ju imamo radi.

Pred kratkim sta poskrbela za pomnožitev našega društva Nevja in Klavdij Ota z rojstvom hčerke **KARIN**, v teh dneh pa sta jima sledila zvesta prijatelja Maura in Edvin Križmančič z rojstvom sina **MARKA**. Z njimi se veselijo in jim kličejo vso srečo člani in odbor **KD J. Rapotec**.

Jutri bo slavil svoj 40. rojstni dan naš odbornik SERGIJ BANDI. Še na mnoga zdrava leta mu kliče odbor **KD J. Rapotec**.

Danes, NEDELJA, 14. oktobra 1990
KALIST
Sonce vzide ob 6.20 in zatone ob 17.22 - Dolžina dneva 11.02 - Luna vzide ob 1.43 in zatone ob 15.24.
Jutri, PONEDELJEK, 15. oktobra 1990
TEREZIJA
PLIMOVANJE DANES: ob 0.20 najnižja -36 cm, ob 7.09 najvišja 41 cm, ob 13.29 najnižja -25 cm, ob 19.03 najvišja 21 cm.
PLIMOVANJE JUTRI: ob 1.02 najnižja -39 cm, ob 7.35 najvišja 47 cm, ob 13.58 najnižja -35 cm, ob 19.46 najvišja 27 cm.
VREME VČERAJ: temperatura zraka 20 stopinj, zračni tlak 1026,3 mb, narašča, brezvetrje, vlaga 67-odstotna, nebo jasno, morje mirno, temperatura morja 19,6 stopinje.
ROJSTVA IN SMRTI
RODILI SO SE: Francesca Bertolo, Davide Miniussi, Mara Surian, Matteo Bernetti.
UMRLI SO: 83-letni Giordano Godina, 71-letna Giovannina Cerreta, 79-letni Giuseppe Valencich, 87-letna Assunta Mega, 89-letni Carlo Fabbri, 81-letna Ida Gon, 77-letna Rosa Abbate, 75-letni Giuseppe Corbatti, 85-letni Ferruccio Marzi.

razstave

V Trstu je na ogled vrsta razstav, ki spadajo v okvir pobude »Neoklasicizem - aktualnost in zgodovina Trsta« in ki bodo na ogled do konca decembra.

V **Vili Sartorio** je na ogled razstava »Neoklasicizem - umetnost, arhitektura in kultura v Trstu«, v **Muzeju Revoltella** »Aktualnosti neoklasicizma«, urnik: vsak dan 10.00-13.00, ob četrkih in petkih 10.00-22.00, ob nedeljah 10.00-13.00 in 17.00-20.00, v **bivšem anglikanskem templju** pa je na ogled razstava »Potovanje, potniki, neoklasicizem«. Urnik: vsak dan 10.00-13.00 in 17.00-19.00.

V **občinski razstavnih dvorani** na Trgu Unità je na ogled razstava »Načrti za cesarja«. Urnik: vsak dan 10.00-13.00 in 17.00-19.00.

V **galeriji Cartesius** bo do 24. t. m. odprta retrospektivna razstava **LINA BIANCHIJA BARRIVIERE**. Urnik: 11.00-12.30 in 16.30-19.30; ob nedeljah in praznikih 11.00-13.00; ob ponedeljkih zaprto.

V **prilličnih prostorih TKB** v Ul. F. Filzi 10 je na ogled razstava akvarelov **JOŽETA SAJNA**.

Grad sv. Justa (Bastione fiorito) - Na gradu je do 28. t. m. na ogled antološka razstava del slikarja **SANTA TOMAINA** po rodu iz Kalabrije. Na ogled je tudi skupinska razstava slikarjev in kiparjev **E. Cafiera, F. Ferzinija, G. Granerisa** in **R. Tigellija**. Urnik: od delavnikih in praznikih od 10. do 13. ter od 15. do 18. ure.

Na **letoviščarskem sedežu v Miljah** je še jutri, 15. t. m., odprta razstava risb slikarske šole prof. **Luciane Tiepolo**. Urnik: od 9. do 13. ure.

V **Miramarskem parku (Konjušnica)** je odprta razstava risb na platnu slikarke **MIELE REINA**. Slike se nanašajo na obdobje 1956 - 1961, v **galeriji Torbandena** pa razstava risb na papirju iz istega obdobja. Razstavi bosta na ogled do konca oktobra po sledečem urniku: v Miramarskem parku vsak dan od 10. do 18. ure; v galeriji Torbandena vsak dan od 10. do 13. ter od 16. do 20. ure, ob praznikih samo zjutraj.

V **galeriji Nadie Bassanese** - Trg Giotti 8 - je do 24. novembra odprta razstava z naslovom "Leo Castelli post pop artists". Na ogled so risbe in grafike od šestdesetih let do danes, razstavljajo pa **Richard Artschwager, Ed Rosch, Ellsworth Kelly, Robert Morris, Bruce Nauman, Richard Serra** in **Keith Sonnier**. Urnik: ob delavnikih od 17. do 20. ure.

razne prireditve

KD Rdeča zvezda priredi v prostorih občinske knjižnice v Saležu **DĚLAVNICO UR PRAVLJIC**, namenjeno otrokom drugega in tretjega razreda osnovne šole. Drugo srečanje bo jutri, 15. t. m., od 17. do 18.30. Vabljani vsi otroci!

SKD Tabor Opčine-Prosvetni dom organizira jutri, 15. oktobra, ob 17. uri prvo srečanje **GLEDALIŠKEGA KROŽKA** pod mentorstvom Edite Frančeskin za mladino od 10. do 14. leta starosti. Prostih je še nekaj mest.

Sekcija Zveze borcev VZPI-ANPI iz Boljunca vabi vse borce, aktiviste in simpatizerje v soboto, 20. oktobra, ob 18. uri v gledališče F. Prešeren v Boljuncu na **POBRATENJE** s Skupnostjo borcev Notranjskega odreda in odborom 8. Levstikove brigade 18. divizije.

optika malalan

opčine, proseška 6, tel. (040) 213957

včeraj - danes

SLUŽBA LEKARN
Nedelja, 14. oktobra 1990
Dnevna služba - od 8.30 do 13.00 in od 16.00 do 20.30
Ul. Dante 7, Istrska ulica 18, Ul. Alpi Giulie 2 (Altura), Trg Gioberti 8 (Sv. Ivan), Ul. Ginnastica 6, Ul. Cavana 11.
Dnevna služba - od 13.00 do 16.00
Ul. Dante 7, Istrska ulica 18, Ul. Alpi Giulie 2 (Altura), Trg Gioberti 8 (Sv. Ivan).
Nočna služba - od 20.30 do 8.30
Ul. Ginnastica 6, Ul. Cavana 11.
ZGONIK (tel. 229373), **MILJE** - Mazzini-jev drevored 1 (tel. 271124) - odprti od 8.30 do 13.00 in od 13. ure dalje samo po telefonu za najnujnejše primere.
Od ponedeljka, 15., do sobote, 20. oktobra 1990
Dnevna služba - od 8.30 do 19.30
Trg Goldoni 8, Ul. Belpoggio 4, Ul. L. Stock 9 (Rojan), Trg Valmaura 11, Ul. Flavia 89 (Žavlje).
OPČINE - Trg Monte Re 3 (tel. 213718) - samo po telefonu za najnujnejše primere.
Dnevna služba - od 19.30 do 20.30
Trg Goldoni 8, Ul. Belpoggio 4, Ul. L. Stock 9 (Rojan), Trg Valmaura 11, Ul. Rossetti 33, Ul. Roma 16, Ul. Flavia 89 (Žavlje).

izleti

KD Lonjer-Katinara in KK Adria prireja v nedeljo, 21. t. m., izlet v bolnico Franjo in Idrijo. Vpisovanje v večernih urah v društvenih prostorih v Lonjerju.

Kmečka zveza prireja v dneih 19., 20. in 21. t. m. članski izlet v Arezzo, Sieno in S. Gimignano. Prijave sprejemamo do 16. t. m.

Društvo naravoslovcev in tehnikov Tone Penko in Slovenska gobarska družina Trst prireja v nedeljo, 21. t. m., strokovno vodeni izlet po zgoniškem Krasu. Zbirališče v Repnu (na glavnem trgu) ob 8.30. Vabljeni!

Potovalni urad AURORA
vabi na naslednja potovanja:
□ od 1. do 4. nov. na tunizijski **otok JERBA** — Cena 395.000 lir.
□ od 2. do 4. nov. na **otok RAB** — Cena 128.000 lir.
□ od 4. do 11. nov. **MADRID in ANDALUZIJA** — Cena 980.000 lir.

Na razpolago so programi za božične in novoletne praznike:
Bled, Zagreb, Varaždin in Blatno Jezero, Celje, Rogaska Slatina, London, Mali Lošinj, Bangkok ter Moskva in Leningrad.

Informacije in vpisovanja pri potovalnem uradu
AURORA - Ul. Milano 20, tel. 60261

KAM PO BENCIN

Danes bodo na Tržaškem obratovale naslednje bencinske črpalke:
AGIP
- Ul. Revoltella
- Nabrežje O. Augusta
- Istrska ul. (nasproti pokopališča)
- Ul. Carducci 4
- Ul. Mulino a Vento 158
- Ul. A. Valerio 1 (univerza)
MONTESHELL
- Ul. Giulia 2
- Drevored Campi Elisi 1/1
- D'Annunziov drevored 73
- Miramarski drevored 37
- Miramarski drevored 273
- Nabrežje T. Gulli 8
- Sesljan (drž. cesta 202)
ESSO
- Trg Libertà 10/1
- Ul. Battisti 6 (Milje)
IP
- Ul. F. Severo 2
- D'Annunziov drevored 38/A
- Ul. Baiamonti 2
- Miramarski drevored 213
CHEVRON
- Nabrežje N. Sauro 14
API
- Ul. F. Severo 2/5
NOČNE ČRPALKE - self service:
FINA - Ul. F. Severo 2/3
ESSO - Trg Valmaura 4
AGIP - Istrska ulica
AGIP - Miramarski drevored 49
ESSO - Zgonik (drž. cesta 202)
ČRPALKE NA AVTOCESTAH (odprte neprekinjeno 24 ur)
AGIP
- Devin (sever)
- Devin (jug)

AKUPRESURA
pod nadzorstvom zdravnika zelo uspešna:
□ pri prekomerni teži
□ odvajanju od kajenja
□ stresnih situacijah

INFORMACIJE:
vsak dan po 14. uri
na tel. št. 003866/73448
dr. Ljudmila BIZJAK
Vilfanova 15 - Portorož

LOTERIJA

BARI	38	30	77	48	6
CAGLIARI	75	69	47	20	18
FIRENCE	73	66	28	57	24
GENOVA	84	72	3	14	53
MILAN	83	73	60	80	21
NEAPELJ	87	18	73	36	12
PALERMO	66	19	89	39	27
RIM	4	73	61	8	53
TURIN	1	47	75	40	22
BENETKE	74	77	88	32	71

ENALOTTO

X 2 2	2 2 2	2 1 1	2 1 2
KVOTE:			
12	214.248.000		
11	2.363.000		
10	166.000		

mali oglasi

PRODAM alfa sud 1500, letnik 1980, prevoženih 120.000 km, cena 800.000 lir. Telefonirati zvečer na št. 910170.

OSEBNI RAČUNALNIK machintosh SE, s spominom 2 mega in trdim diskom 40 mega, tudi ločeno prodam, še v garanciji. Tel. 302748.

PO ZELO UGODNI CENI prodam na Pokritem trgu v Trstu prostor za prodajo cvetlic - rastlin. Tel. v večernih urah na št. 381006.

PRODAM fiat uno 45 fire, letnik 89. Tel. 213782.

UGODNO PRODAM ape, letnik 88, in motor BMW, letnik 80. Telefonirati v večernih urah na tel. št. 910150.

PRODAM računalnik commodore 64 in tiskalnik MPS 1200 po ugodni ceni. Telefonirati na št. 212293.

PRODAM avto seat ibiza, letnik 1987, prevoženih 45000 km, v odličnem stanju. Telefonirati od 15. do 17. ure na številko (0481) 882334.

PRODAM seat marbello 900, poltovornjak, popolnoma nov. Tel. 299087 ali 299494.

PRODAM veliko stanovanje z dvema kletema, v okolici Trsta. Tel. 360644.

PRODAM poročno obleko št. 46, letošnji model. Tel. 65804 od 16. do 19. ure.

PRODAM renault 5 GTS 1200, dec. 88, v odličnem stanju. Tel. 310830.

PRIVATNIK prodaja golf GTD, turbo dizel, letnik '85, za približno 7.000.000 lir. Tel. 578193.

SVETOVNO znana firma nudi osebam, bivajočim v Jugoslaviji, možnost velikega zaslužka, tudi part time. Zainteresirani naj telefonirajo na št. (040) 327281 od 19. do 21. ure.

PODJETJE import/export zaposli izkušenega knjigovodjo/kinjo z dolgoletno prakso pri vodenju vseh administrativnih in operativnih funkcij, tudi na področju davčnih obveznosti. Potrebno znanje personal kompjuterja. Pismene ponudbe poslati na: Publiet S.r.l., Ul. Montecchi 6, 34137 Trst, pod geslo "Knjigovodja".

FIRMA IMPORT/EXPORT išče uradnika/co za operativne naloge pri uvozu/izvoznem poslovanju, z večletno prakso na tem področju. Pismene ponudbe poslati na: Publiet S.r.l., Ul. Montecchi 6, 34137 Trst, pod geslo "Operative".

PODJETJE, ki se ukvarja z elektronomi, išče fanta za pomoč part-time. Pismene ponudbe poslati na Publiet, Ul. Montecchi 6, 34137 Trst, pod šifro »G.S.«.

25-LETNA uradnica s štiriletno prakso na področju import/export in znanjem angleščine ter srbohrvaščine išče primerno zaposlitev. Cenjene ponudbe poslati na Publiet, Ul. Montecchi 6, 34137 Trst, pod šifro »Uradnica imp/exp«.

NA OPČINAH blizu pokopališča v Ul. dei Salici se je zgubil papagaj zelene barve. Prosimo vsakogar, ki bi ga opazil, da telefonira na št. 213233.

ŠTEDILNIK za centralno kurjavo z ogrevanjem na drva (Termocucina TG 24) za 3.000.000 lir prodam. Tel. 291439 ob popoldanskih urah.

KOMERCIALNO PODJETJE v Gorici išče uradnika/co z vsaj desetletno prakso v knjigovodstvu, fakturah, davku IVA in fiskalnih normah ter uporabe personal kompjuterja za vodenje knjigovodstva, po možnosti z znanjem slovenščine. Pismene ponudbe poslati na Publiet S.r.l., Ul. Montecchi 6, 34137 Trst, pod šifro "SPI".

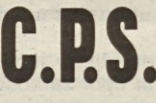
MEDICINSKA SESTRA nudi strokovno pomoč in pomoč pri gospodinjstvu bolnikom in ostarelim na domu. Tel. (003867)71256.

IŠČEMO kakršnokoli zaposlitev v Trstu ali v bližnji okolici (gospodinjstvo, vrtnarstvo, zidarstvo itd.) Telefon (003866)34904.

IŠČEMO v Koprivnem kuharsko pomočnico ob večernih urah. Tel. (0481) 80102.

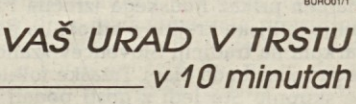
SPREJMEM DELO na domu: sestavljanje, lepljenje, možnost skladiščenja, sprejem tudi kakršnokoli stroj na dom. Tel. (003863) 811570.

ELEKTRONIKA - zaposlimo inženirja ali tehnika usmerjenega v razvojni sektor radijskih telekomunikacij. Pismene ponudbe poslati na Publiet — Ul. Montecchi 6 - 34137 Trst pod šifro "Elektronika".

POPRAVILA TV SPREJEMNIKOV
MONTAŽA TV ANTEN

Gabrovce 87 - Zgonik (Ts) - Tel. 229492

VAŠ URAD V TRSTU v 10 minutah

NUDIMO:
● **URADE** popolnoma opremljene za eno uro, dan, mesec...
● **TAJNIŠTVA** z osebjem, ki obvlada več jezikov
● **URADNIŠKE USLUGE:** telefon, pošta, telex, fax
● **SEDEŽE:** legalna predstavništva za podjetja
● **PREVAJALCE**

BURO SERVICES
Ul. Cumano 2 - TRST
Tel. (040) 390039

ENAKE USLUGE V SLEDEČIH KRAJIH:

MILAN	Tel. (02) 76013731
TREVISO	Tel. (0422) 420400
PADOVA	Tel. (049) 8720222
ROVIGO	Tel. (0425) 34822
RIM	Tel. (06) 8863051
VICENZA	Tel. (0444) 512988
MESTRE	Tel. (041) 5316444

nedeljski televizijski in radijski sporedi

RAI 1
7.00 Film: Paradiso proibito (dram., ZDA 1940, r. Anatole Litvak, i. Bette Davis, Charles Boyer)
9.15 Dokumentarna oddaja: Kvarkov svet - Sredozemlje prvi raj in zasluženi bogovi
10.00 Zelena linija Magazine
11.00 Maša in nabožna oddaja
12.15 Zelena linija
13.00 Nedeljski tednik: TG l'una (urednik Beppe Breveglieri)
13.30 Dnevnik
14.00 Igra: Toto-TV Radiocorriere
14.05 Variete: Domenica in...
14.20 Športne vesti
15.50 Športne vesti
16.50 Športne vesti
18.10 Športni pregled: 90. minuta (vodi Paolo Valenti)
19.50 Vreme in dnevnik
20.40 TV film: La Piovra 5 - Il cuore del problema (dram., It. 1990, r. Luigi Perelli, i. Vittorio Mezzogiorno, Patricia Millardet)
22.40 Športna nedelja
24.00 Nočni dnevnik in vreme
0.20 Jahanje - pokal asov

RAI 2
7.25 Nan.: Lassie in risanke
7.55 Aktualno: Mattina 2
10.00 Dnevnik
10.15 Otvoritev Mednarodnih dnevv La cruna dell'ago
12.00 Videocomic
13.00 Dnevnik
13.30 Medicinska rubrika
13.45 Nadaljevanka: Beautiful
14.30 Nan.: Saranno famosi
15.15 Šport: Studio Stadio kolesarstvo in avtomobilizem
16.45 Film: Sacro e profano (dram., ZDA 1059, r. John Sturges, i. Frank Sinitra)
18.45 Nanizanka: Un giustiziere a New York
19.45 Dnevnik
20.00 Šport: Domenica sprint
21.05 Film: Indagine speciale (krim., Fr. 1985, r. Michel Vianey, i. Richard Berry, Carole Bouquet)
22.45 Dnevnik - nocoj
23.00 Rubrika o židovski kulturi
23.30 Raziskava: Tolti dalla strada
24.00 Umbria Jazz '90: Michael Brecker Band (2. del)
0.40 Film: Cocaina (dram., ZDA 1983, r. Paul Wendkos, i. Denis Weaver)

RAI 3
9.30 Predstavitel Samarcande
11.15 Vaterpote: Napoli-Span-dau Berlin
11.40 Film: L'orribile verità (kom., ZDA 1937, r. Leo McCarey, i. Irene Dunne, Cary Grant, Cecil Cunningham)
13.15 Motociklizem: italijansko prvenstvo v superbiku (prenos iz Vallelunga)
14.00 Deželne vesti
14.10 Film: Ecce bombo (kom., It. 1978, r.-i. Nanni Moretti, i. Piero Galletti, Susanna Javicoli)
15.55 Proza: La bisbetica domata (Shakespeare, r. Jonathan Hiller, i. John Cleese, Sarah Badel)
18.05 It. prvenstvo v kartinu
18.35 Rubrika: Domenica gol
18.55 Vreme in dnevnik
19.30 Deželne vesti
19.45 Deželne športne vesti
20.00 Drobci
20.30 Aktualno: Chi l'ha visto? (vodita Donatella Raffai in Luigi Di Majo)
23.15 Filmske novosti
23.25 Nočni dnevnik
23.55 Deželni nogomet

TV Slovenija 1
8.25 Otroška matineja: Živ žav, 9.20 nanizanka Hov!
9.45 Dok. oddaja: Gradovi
10.10 Dokumentarni niz: Zgodba o Hollywoodu (2. del)
11.00 Nanizanka: 'Alo, 'alo
11.30 Domači ansambli: Ansambel Slovenija
12.00 Ex libris: Kako smo se učili umne sadjereje
13.00 Video strani
13.15 Križkraž (pon.)
14.40 Nad.: Rosowski (4. del)
15.35 Sova: ponovitev nan. Zlata dekleta in Studio 5 B
16.55 Poslovne informacije
17.00 Dnevnik
17.05 Film: Barnum (biog., ZDA 1986, r. Lee Philips, i. Burt Lancaster, Hanna Schygulla)
18.50 Risanka, Mernik in TV okno
19.30 Dnevnik in vreme
20.05 Nadaljevanka: Strategija Srake (M. Materić-E. Kusturica, 2. del)
20.55 Zdravo
22.20 Dnevnik in vreme
22.35 Nočni program Sova, vmes nan. Doktor Doogie Howser in Studio 5 B

TV Koper
10.45 Nogomet - EP 1992: Francija-Ceškoslovaška (pon.)
12.30 Tenis - turnir ATP v Sydneyu (finale, posnetki), ob koncu športni pregled Sportime Domenica
16.30 Ameriški nogomet NFL
17.45 Superwrestling
19.00 TVD Novice
19.20 TV debata
20.00 Koncert: Le quattro colonne
21.00 Dokumentarec: Campo Base
22.15 TVD Novice
22.30 Eurogolf - evropski turnirji
23.30 Tenis - turnir ATP v Sydneyu: finale (pon.)

TV Slovenija 2
10.00 Oddaja za JLA in film Partizanske zgodbe (Jug.)
14.00 Športno popoldne
19.30 Dnevnik
20.00 Dok. oddaji: Čudežna čutila, 20.30 Popotovanje ob reki Zali
21.15 Sanremo '90
21.45 Športni pregled
23.35 Satelitski prenosi

RADIO TRST A
8.00, 13.00, 19.00 Dnevnik; 14.00 Poročila; 8.20 Koledar; 8.30 Kmetijski tednik; 9.00 Maša; 9.45 Pregled tiska; 10.00 Mladinski oder: Marco Polo (3. del); 10.40 Soft music; 11.00 Za smeh in dobro voljo; 11.10 Glasbeni potpuri; 11.30 Filmi na ekranih; 11.45 Vera in naš čas; 12.00 Narodnosti trenutke Slovencev; 12.30 Orkestralna glasba; 13.20 Glasba po željah; 14.00 Deželna kronika; 14.10 Variete: Ulica Castaldi (2. oddaja); 14.50 V studiu z vami: Sergej Verč (1. del), vmes (16.00) Šport in glasba; 19.20 Zaključek.

RADIO SLOVENIJA
5.00, 6.00, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 17.00, 19.00 Poročila; 5.00 Jutranji koledar; 7.00 Kronika in vreme; 8.05 Radijska igra za otroke; 9.05 Pomnjenja; 9.35 Preludij; 10.05 Nedeljska matineja; 10.30 Nedeljska reportaža; 11.03 Poslušalci čestitajo; 12.00 Na današnji dan; 13.20 Za naše kmetovalce; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.00 Lojtrca domačih; 17.05 Amaterski zbori pojo; 17.30 Zabavna radijska igra; 18.00 Operne melodije; 19.35 Lahko noč, otroci!; 19.45 Glasbene razglednice; 20.00 V nedeljo zvečer; 22.00 Zrcalo dneva; 22.30 Za prijeten konec dneva; 23.05 Literarni nočno; 23.15-4.30 Nočna glasba.

RADIO KOPER (slovenski program)
14.30, 17.30 Poročila; 10.30, 19.00 Radijski dnevnik; 10.00 Sosednji kraji in ljudje: pozdrav, na današnji dan, reportaže; 11.30 Oddaja za kmetovalce: Polje, kdo bo tebe ljubil; 12.00 Glasba po željah; 12.30 Primorski dnevnik; 12.45 Zabavna oddaja v narečju: Vanka in Tonca; 14.35 Pesem tedna; 15.00 Nedeljski ritem; 15.30 Radio Koper na obisku; 16.30 Lestvica popevk Radia Koper: Vročih deset; 18.30 Nedeljska humoreska; 19.30 Prenos Radia Ljubljana.

RADIO KOPER (italijanski program)
7.15, 12.30, 19.30 Dnevnik; 8.30, 10.30, 13.30, 17.30 Poročila; 6.00 Glasba; 6.05 Almanah; 6.30 Zgodovinski utrinki; 7.00 Simfonija zvezd; 7.30 Filmska glasba; 8.00 Nedeljska oddaja; 8.25 Popevka tedna; 9.00 Avtorska popevka; 9.30 Mixage; 10.40 Družinski veselje: ideje, recepti in nasveti; 11.00 Dogodki in odmevi; 11.30 Čudovitih sedem; 12.00 Glasba po željah in čestitke v živo; 14.40 Popevka; 15.00 Šport in glasba; 18.00 Lestvica Long Playing plošč; 19.00 Glasba; 19.30 Šport; 20.00 Nočna glasba.

RADIO OPČINE
10.30, 14.30, 16.30 Poročila; 10.00 Jutranji val; 13.00 Oddaja odbornikov SKD Tabor in knjižnice Tomažič; 15.00 Od nedelje do nedelje; 20.30 Nočna glasba.

CANALE 5
8.30 Nabožna oddaja
9.15 Dok.: Arca di Noe
10.00 Nanizanka: Occhio su Hollywood
10.30 Aktualno: Il Girasole, 11.00 Block Notes
12.00 Varieteja: Anteprima, 12.30 Rivediamoli
13.00 Glasbena oddaja: Superclassifica Show
14.15 Variete: Nedelja v kinu
14.30 Film: Il re di Poggioreale (dram., It.-Fr. 1961, r. Duilio Coletti, i. Ernest Borgnine, David Opatoshu)
16.30 Rubrika: Cara TV
16.45 Variete: Nedelja v kinu
17.00 Aktualno: Cara TV, 17.30 Nonsolomoda
18.00 Kviza: O.K. Il prezzo è giusto! 19.30 La ruota della fortuna
20.30 Film: Chissa perché... capitan tutto a me (kom., It. 1980, r. Michele Lupo, i. Bud Spencer, Cary Guffey)
22.35 Variete: Dieci e lode
23.05 Aktualnosti: Nonsolomoda
23.35 Italia sprauje
0.35 Nanizanka: Marcus Welby M. D., 1.35 Fantasilandia, 2.35 Inovellini

RETE 4
8.00 Jutrišnji svet
8.30 Nanizanka: Bonanza - Tre spose per Hoss
9.30 Rubrika: Veliki golf
10.30 Ekološka oddaja: Gaia, načrt za okolje
11.00 Filmski tednik: Ciak
11.50 Nan.: La casa nella prateria - La macchina parlante
12.30 Otroška oddaja: Ciao Ciao in risanke
13.40 Filmske novosti
13.45 Nadaljevanke: Marilena, 16.10 La mia piccola solitudine, 17.20 Ribelle, 18.30 La donna del mistero
20.35 Film: Il re delle isole (pust., ZDA 1970, r. Tom Gries, i. Charlton Heston, Geraldine Chaplin, Mako)
23.10 Film: Cat Ballou (western, ZDA 1965, r. Elliot Silverstein, i. Jane Fonda, Lee Marvin, Michael Callan, Nat King Cole)
1.05 Filmske novosti
1.10 Film: La ballata della città senza nome (glas., ZDA 1969, r. Joshua Logan, i. Clint Eastwood, Lee Marvin, Jean Seberg)
3.40 Filmske novosti

ITALIA 1
7.00 Otroška oddaja
10.25 Vikend v kinu
10.30 Rubrika: Šport v ZDA, 12.30 Guida al campionato
13.00 Tednik: Grand Prix
14.00 Film: I forzati del mare (pust., ZDA 1946, r. John Villier Farrow, i. Alan Ladd)
16.00 Otroški spored
18.00 Nanizanka: 21 Jump Steet
19.00 Risanke
20.30 Športna oddaja: Pressing
22.00 Variete: Mai dire Banzai
22.30 Film: Desiderando Giulia (erot., It. 1986, r. Andrea Barzini, i. Serena Grandi, Johan Leyens)
0.05 Rock opolnoči: M. C. Hammer
1.05 Nanizanki: Chips, 2.05 Benson

ODEON
8.30 Nanizanki: T.H.E. Cat, 9.30 Quattro in amore
13.00 Nanizanka: Captain Power
13.30 Aktualno: Polvere di stelle
14.00 Film: Marinarai, donne e guai (kom., It. 1958, r. Gior-

gio Simonelli, i. Maurizio Arena, Ugo Tognazzi)
15.30 Film: Una luce nelle tenebre (kom., ZDA, r. George Schäfer, i. Melvin Douglas, Kim Hunter)
17.00 Nanizanka: Supercarrier - Oltre il muro del suono
19.00 Filmske novosti
19.30 Risanke
20.00 Rubrika: Sportacus
20.30 Film: Lo chiamavano sergente blu (western, ZDA 1972, r. Robert Gordon, i. Guy Stockwell, Robert Fuller)
22.30 Dokumentarna oddaja: Diario di soldati
23.00 Nadaljevanka: Anzacs, Il sentiero della gloria - La grande offensiva

TMC
8.00 Risanke: Snack
11.15 Motociklizem - Super Trophy (iz Vallelunga)
12.00 Papežev blagoslov
12.15 Variete: Nedelja na TMC
12.30 Film: Un uomo di spettacolo (pust., Avstral. 1977, r. John Power)
14.30 Motociklizem: italijansko prvenstvo 250 ccm in (15.30) F1

16.15 Kolesarstvo: Paris-Tours (iz Pariza)
17.15 Film: La vedova pericolosa (kom., ZDA 1974, r. Charles Burton)
19.00 Aktualno: Neurejeni potopis
20.00 Vesti: TMC News
20.30 Variete: Galagoal
22.15 Film: Beau Geste (vojni, ZDA 1939, r. W. A. Wellmann, i. Gary Cooper)
0.15 Film: Harry O - I frutti del papavero (krim., ZDA 1974, r. Jerry Thorpe)

TELEFRIULI
12.30 Telefriuli danes
13.30 Praznično ozračje
19.00Športne vesti
20.30 Nadaljevanka: La storia (3. del)
22.00 Nanizanka: Julia
22.30 Športne vesti
24.00 Aktualno: Prva stran

TELE 4
(Se povezuje s sporedi Italia 1)
Lastne oddaje:
19.30 Dnevnik in šport
20.30 Zadnje vesti in šport

ponedeljkovi televizijski in radijski sporedi

RAI 1
6.55 Aktualno: Uno mattina
10.15 Nad.: Santa Barbara
11.00 Jutranji dnevnik
11.05 Film: Giulietta e Romeo (dram., It. 1964, r. Riccardo Freda, i. Geronimo Meynier, Rosemarie Dexter), vmes (11.55) vreme in kratke vesti
13.00 Variete: Fantastico bis
13.30 Dnevnik - tri minute
14.00 Dokumentarec: Kvarkov svet - Higam Bingham v Peruju
14.45 Risanke
15.00 Sedem dni v parlamentu
15.30 Ponedeljkov šport
16.00 Mladinska oddaja: Big!
18.00 Dnevnik - kratke vesti
18.05 Nanizanka: Cose dell'altro mondo
18.45 Nad.: Santa Barbara
19.40 Almanah in dnevnik
20.40 Film: L'ultimo imperatore (biog., It.-ZDA-VB 1987, r. Bernardo Bertolucci, i. John Lone, Joan Chen), vmes (22.40) dnevnik
23.40 Filmske novosti
24.00 Nočni dnevnik in vreme
0.25 Rubrika: Mezzanotte e dintorni

RAI 2
7.40 Nan.: Lassie in risanke
8.40 Nad.: Clayhanger
9.30 Božanska komedija
10.00 Rubrika o protestantizmu
10.30 Film: Le ragazze di San Frediano (kom., It. 1955, r. Valerio Zurlini)
12.10 Nadaljevanka: Capitol
13.00 Dnevnik in Gospodarstvo
13.45 Nadaljevanki: Beautiful, 14.30 Destinii
15.15 Variete: Ghibli
16.25 Odpri prostor
16.40 Dnevnik - kratke vesti
17.00 Film: Lo sperone insanguinato (r. R. Parrish)
18.20 Dnevnik - športne vesti
18.30 Glasba: Rock café
18.45 Nanizanka: Un giustiziere a New York
19.45 Dnevnik in šport
20.30 Nanizanka: Il commissario Köster
21.35 Proza: Natale in casa Cupiello (r. E. De Filippo, i. Luca De Filippo), vmes (22.30) dnevnik
0.05 Dnevnik in horoskop
0.20 Film: California, California (dram., ZDA 1980, r. Bill Persky, i. Martin Mull)

RAI 3
11.45 Kolesarska dirka Milan-Rapallo (povzetki)
12.00 Meridiana: Angleščina in francoščina, Z avtorjevim dovoljenjem, Prvo leto življenja, Otroški laboratorij - Naj me poslušajo
14.00 Deželne vesti
14.30 Dok.: Mestno veselje
15.30 It. prvenstvo v bezbolu
16.00 Šport: A tutta B
17.00 It. prvenstvo v balinanju
17.30 Drobci
17.50 Živi planet: Kraljestvo vetrov
18.45 Športna rubrika: Derby
18.55 Vreme in dnevnik
19.30 Deželne vesti
19.45 Ponedeljkov deželni šport
20.00 Varieteja: Blob. Di tutto di più, Una cartolina spedita da Andrea Barbato
20.30 Film: Impiccato più in alto (western, ZDA 1968, r. Ted Post, i. Clint Eastwood, Inger Stevens)
22.25 Večerni dnevnik
22.30 Film: L'amico americano (krim., ZRN 1977, r. Wim Wenders, i. Denis Hopper, Bruno Ganz)
0.30 Nočni dnevnik

TV Ljubljana 1
8.50 Video strani
9.00 Spored za otroke in mlade: Miti in legende islamskih ljudstev (4. del), 9.15 Mačkon in njegov trop - Zgaga, 9.40 Mladinski pevski festival Celje '83
10.10 Mozaik. Utrip, 10.25 Zrcalo tedna, 10.35 Mernik
10.50 Video strani
15.25 Video strani
15.35 Sova (pon.)
16.55 Poslovne informacije
17.00 Dnevnik
17.05 Mozaik. Zdravo (pon.)
18.25 Spored za otroke in mlade: Radovedni Taček - Gnezdo, 18.50 Čebelica Maja
19.10 Risanka in TV okno
19.30 Dnevnik in vreme
20.05 TV drama: Kaos na Gotthardu (F. Tissl)
21.25 Osmi dan
21.15 Dnevnik in vreme
22.35 Veliki koreografi: Carolyn Carlson
23.30 Nočni program Sova, vmes nanizanki Alfred Hitchcock vam predstavlja in Studio 5 B
0.50 Video strani

TV Koper
12.30 Superwrestling (pon.)
13.30 Dok.: Campo base
15.15 Eurogolf - evropski turnirji
16.15 Wrestling Spotlight
17.00 Nogomet - argentinsko prvenstvo
18.30 Spored v slovenščini
18.45 Odprta meja
19.00 TVD Novice
19.30 Otroška oddaja
20.00 Koncert Andrea Centazza
20.30 Rubrika: Lunedi Sport
20.35 Dok.: Slovenska stena
21.00 Boks: Speciale Bordo Ring
22.15 TVD Novice
22.30 Šport: Sport Parade
23.30 Eurogolf - evropski turnirji
0.30 Boks: Speciale Bordo Ring

TV Slovenija 2
17.30 Studio Ljubljana
19.00 Dok. niz: Bill Odie v raju
19.30 Dnevnik, nato Žarišče
20.30 Dok.: Po slehah napredka
20.55 Šport: Sedma steza
21.15 Karavana zapravljičkov
21.50 Dok.: Camel Trophy 90

RADIO TRST A
7.00, 13.00, 19.00 Dnevnik; 8.00, 10.00, 14.00, 17.00 Poročila; 7.20 Dobro jutro po naše, vmes Koledar in Pravljica; 8.10 Vozlišča; 9.00 Valčki in polke; 9.30 Doživljati rojstvo; 9.40 Potpuri; 10.00 Pregled tiska; 10.10 Z opernega repertoarja; 11.30 Lahka glasba; 12.00 Portreti in srečanja; 12.15 Orkestri; 12.40 Cecilijanka '89; 12.50 Orkestri; 13.20 Poslušali boste; 13.25 Gospodarstvo; 14.10 Otroški kotiček: Tako ali drugače; 14.30 Naravoslovje malo drugače; 14.50 Evergreeni; 15.30 Simfoniki RTV Slovenija; 17.00 Kulturna kronika; 17.10 Aladinova svetilka; 17.40 Mladi val: Kinotto; 19.20 Zaključek.

RADIO SLOVENIJA
5.00, 6.00, 7.00, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 14.00, 15.30, 17.00, 19.00, 21.00, 22.00, 23.00 Poročila; 6.50 Dobro jutro, otroci; 8.05 Lepljenka; 8.25 Ringaraja; 8.40 Pesmica 9.05 Matineja; 10.00 Gospodarstvo, glasba; 11.05 Izbrali smo; 12.10 Ansambli; 12.30 Kmetijski nasveti; 12.40 Glasba; 13.38 Do 14.00; 14.05 Enajsta šola; 14.20 Mladi glasbeniki; 14.40 Merkurček; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.00 Melodije; 17.00 V studiu; 18.05 Godbe; 18.25 Zvočni signali; 19.35 Lahko noč otroci; 19.45 Studio 26; 20.00 Sotočja; 21.05 Zaplešite z nami; 22.00 Zrcalo dneva; 22.30 Melodije; 23.05 Literarni nočno.

RADIO KOPER (slovenski program)
7.30, 13.30, 19.00 Dnevnik; 14.30, 16.30 Poročila; 6.00 Glasba, Na današnji dan, 6.10 Vreme in promet; 6.30 Jutranjik in ceste; 7.00 Kronika; 7.30 Pregled tiska; 7.35 Kulturni servis; 13.00 Na valu Radia Kp; 13.15 V podaljšku; 14.35 Pesem tedna; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.00 Glasba po željah; 17.30 Primorski dnevnik; 18.00 Interna »52«; 18.35 Glasbene želje po telefonu; 19.00 Radio Lj.

RADIO KOPER (italijanski program)
6.15, 8.30, 9.30, 10.30, 13.30, 14.30, 16.30, 17.30 18.30 Poročila; 7.15, 12.30, 15.30, 19.30 Dnevnik; 6.05 Almanah; 6.30 Zgodovinski utrinki; 7.00 Simfonija zvezd; 7.35 Skupaj; 8.00 Razglednica; 8.25 Pesem tedna; 8.40 Vsega po nekaj; 9.00 Clisc; 9.35 Popevka po želji; 10.00 Pregled tiska; 10.40 Družina; 11.00 Knjige; 12.00 Glasba in čestitke; 14.40 Pesem tedna; 14.45 Edig Galletti; 15.00 Srečanje z...; 16.00 Moderato con brio; 16.32 Hot hits; 18.00 Souvenir d'Italy; 18.32 Glasba; 19.00 Klasična glasba; 20.00 Nočni program.

RADIO OPČINE
7.30, 13.30, 17.30 Poročila; 8.00 Glasba za vsakogar; 10.00 Dobro jutro; 12.00 Pogovor z odvetnikom in Ostali Trst (pon.); 19.30 Zmenek z psihologom (pon.); 20.30 Loža v operi, nato Nočna glasba.

CANALE 5
7.50 Nanizanka: La piccola grande Nell
8.25 Film: Non sei mai stata così bella (glas., ZDA 1942, r. William Seiter, i. Rita Hayworth)
10.30 Aktualno: Gente comune
12.00 Kvizi: Il pranzo è servito, 12.45 Tris, 13.30 Cari genitor, 14.15 Il gioco delle coppie
15.00 Rubrike: Agenzia matrimoniale, 15.30 Ti amo, parliamone, 16.00 Cerco e offro
16.30 Variete: Buon compleanno
16.55 Kvizi: Doppio slalom, 17.25 Babilonia, 18.00 O.K. Il prezzo è giusto, 19.00 Il gioco dei nove, 19.45 Tra moglie e marito
20.25 Striscia la notizia
20.40 Film: Scuola di polizia (kom., ZDA 1984, r. Hugh Wilson, i. Steve Guttenberg)
22.40 Nan.: Casa Vianello
23.10 Variete: Maurizio Costanzo Show
0.50 Striscia la notizia
1.20 Nan.: Marcus Welby, 2.10 Fantasilandia

RETE 4
8.30 Nadaljevanke: Una vita da vivere, 9.30 Andrea Celeste, 10.00 Amandoti, 10.30 Aspettando il domani, 11.00 Così gira il mondo
11.30 Nanizanka: La casa nella prateria
12.30 Otroška oddaja: Ciao Ciao in risanke
13.40 Nadaljevanke: Sentieri, 14.35 Marilena, 15.40 La mia piccola solitudine, 16.10 Ribelle, 16.50 La valle dei pini, 17.25 General Hospital, 18.00 Febbre d'amore
19.00 Aktualno: C'eravamo tanto amati
19.30 Nanizanka: Top Secret - La prima missione
20.35 Nadaljevanka: La donna del mistero (i. Jorge Martinez)
22.35 Film: Gli indifferenti (dram., It. 1987, r. Mauro Bolognini, i. Liv Ullman, Peter Fonda)
1.00 Filmske novosti
1.05 Film: I compari (western, ZDA 1971, r. Robert Altman, i. Warren Beatty)
3.25 Filmske novosti

ITALIA 1
7.00 Otroška oddaja
8.30 Nan.: Batman, 9.00 Flipper, 9.30 Arnold, 10.00 Amore in soffitta, 10.30 La famiglia Brady, 11.00 Strega per amore, 11.30 Tre nipoti e un maggiordomo, 12.00 Charlie's Angels, 13.00 La famiglia Bradford, 14.00 Happy days
14.30 Radio Carolina 7703
15.30 Nan.: Compagni di scuola
16.00 Otroška oddaja
18.30 Nanizanka: Tarzan, 19.30 Casa Keaton, 20.00 Cri Cri
20.30 Aktualno: Ciak presenta
20.35 Film: Giardini di pietra (dram., ZDA 1987, r. Francis Ford Coppola, i. James Caan, James Earl Jones)
22.

Predkongresna živahnost na goriškem političnem prizorišču

Leva socialistična komponenta se zavzema za nova ravnotežja

Politično prizorišče na Goriškem in tudi v deželi bo v prihodnjih tednih in mesecih dokaj razgibano. Tri največje stranke (KD, KPI, PSI) so v precejšnjih težavah zaradi notranjih sporov pa tudi v odnosih z drugimi strankami ostaja vrsta nejasnosti in nedorečenosti. Komunisti se že lep čas ukvarjajo z novim simbolom in novo usmeritvijo stranke, ki naj bi združevala sile na levi, v krščanski demokraciji se zaostrojuje spopad med raznimi strujami, socialisti, posebej v naši deželi in pokrajini ugotavljajo, da izgubljajo središčno vlogo v odnosu do KD in da dosedanja praksa nima najboljših perspektiv.

Stanje nelagodnosti v strankah je že dalj časa opaziti po različnih znaki. Kot zadnje od teh lahko razumemo dogajanje v medobčinskem konzorciju za plin in vodo v Ronkah, spore v goriški KD, dogajanje v socialistični hiši v Trzinu itd.

Prizorišče pa se bo v prihodnjih tednih začelo spreminjati, vsaj kar zadeva socialiste. Leva struja na Goriškem je namreč na nedavnem srečanju izoblikovala pobudo, usmerjeno v utrjevanje enotnosti znotraj stranke, vendar usmerjeno tudi navzven, zlasti do komunistične stranke. Pripravi so, da je mogoče novo levico graditi že sedaj, seveda postopoma in na konkretnih zadevah.

V pokrajinskem merilu bi tem konkretnim zadevam lahko rekli tudi iskanje možnosti za sestavo upravnih koalicij v nekaterih občinah. Eden od glavnih ciljev nove politične pobude, ki se oblikuje tudi na deželni ravni, je tudi izhod iz sedanjega stanja podrejenosti interesom stranke relativne večine.

Na deželni ravni je med pobudniki tega novega zasuka v stranki senator

Franco Castiglione, v vsedržavnem okviru pa minister Formica. Določeno vrenje je občutiti tudi v sosednjem Venetu.

Pobuda, ki jo je mogoče razumeti tudi kot začetek priprav na kongrese, ki naj bi se odvijali spomladi, bo predvidoma znotraj socialistične stranke spodbudila živahno razpravo, kar je že pozitivno v iskanju izhoda iz sedanjega stanja.

Izdelal jo bo ISIG po naročilu Trgovinske zbornice

Raziskava o tržišču dela

Na goriškem tržišču dela opažajo že dalj časa precejšnje nesorazmerje med ponudbo delovne sile in potrebami podjetij. To stanje se odraža v povpraševanju po specializirani delovni sili v industriji in drugih gospodarskih dejavnostih, ki pogosto zamažajo izšede določene poklicne profile, pa drugi strani pa je v sezname za brezposelne vpisanih na tisoče mladih, ki zamažajo zaposlitev.

Trgovinska zbornica se je zato odločila, da poveri sociološkemu inštitutu ISIG izdelavo raziskave o značilnostih tržišča dela in o možnih prijemih za odpravo sedanjih težav, ki zavirajo gospodarski razvoj. Da bi to delo ne bilo zgolj teoretsko, pač pa bi odgovarjalo potrebam gospodarstva, bodo tudi ustanovili poseben odbor gospodarstvenikov, ki bo sledil raziskovalnemu delu. Cilj raziskave naj bi bil osvetlitev treh aspektov tržišča dela. Ugotovili naj bi, katero je "potrebno" tržišče, tj. katere sodobne poklicne profile bomo na Goriškem potrebovali v prihodnjih letih, katero je "zaželeno", se pravi kakšne profile danes želijo delodajalci in katero "obstoječe" tržišče, tj. kakšni so profili in specializacije mladih in nasploh vseh, ki iščejo delo. Raziskava, ki jo bodo finansirali s sredstvi iz Goriškega sklada naj bi torej osvetlila stanje in možne bodoče spremembe na področju zaposlovanja.

Jutri Cankarjevi Hlapci v Kulturnem domu

Prva predstava letošnje goriške gledališke sezone

Slovensko stalno gledališče bo jutri s Hlapci v režiji Borisa Kobala začelo letošnjo gledališko sezono v Gorici. Predstava bo ob 20.30 v Kulturnem domu. Sezona se, kar je še posebej razveseljivo, pričena v znamenju optimizma: SSG namreč z obžalovanjem (za vse, ki niso mogli vpisati abonmaja), a obenem z zadovoljstvom sporoča, da so abonmaji v Gorici razprodani. Vodstvo gledališča napoveduje, da bo zato poskrbelo za več predstav izven abonmaja.

Organizatorji so poskrbeli za avtobusni prevoz, vendar samo za ponedeljkovo predstavo. Avtobus bo vozil po sledečem razporedu: 19.45 Poljane, 19.50 Doberdob, 19.55 Jamlje (gost. Pahor), 20.00 Dol (gostilna Devetak), 20.05 Gabrje, 20.10 Sovodnje (pri Kulturnem domu), 20.12 Sovodnje (pri Ušarju), 20.15 Štandreg.

Osnutek resolucije Občine

o vprašanju deportirancev

Župan Scarano je predsinoči v občinskem svetu prebral osnutek resolucije, ki jo je pripravil občinski odbor v zvezi z raziskovanjem preteklosti in usode deportirancev. Napovedal je, da jo bo dal v razpravo na prihodnji seji občinskega sveta, kjer utegne torej priti do sprememb v besedilu. V sedanji formulaciji se besedilo navezuje na številne zahteve, da se razčisti zgodovinska in moralna resnica glede tragičnih dogodkov izpred 45 let; sklicuje se na še nepotrebno bolečino svedcev izginulih in preživelih, ki želijo "v duhu vdanosti in odpustčenja" samo izvedeti za kraj žrtvovanja svojih dragih, da bi nanj položili cvet spomina in ljubezni; poudarja, da je Gorica plačala najtežji davek v tragičnem obdobju terorja in sovraštva; ocenjuje, da je k sedanjim spremembam in pripravljenosti jugoslovanskih oblasti k razčiščenju preteklosti prispevala tudi Gorica s stalnim zavzemanjem za solidarnost med narodi, svobodo in demokracijo; naveda, da se s tem blaži občutek grenkobe izpred nekaj let, ko so ob odkritju lapidarija deportirancev nekateri zagovarjali absurden koncept nujnega plačila davka za kolektivno krivdo; izpričuje zavest, da je raznarodovalni pritisk fašističnega režima proti slovenski narodnostni skupnosti povzročil v naših krajih nenehne spopade in jih spremenil v prizorišče nasilja, sovraštva in poskusov nadvlade med nasprotujočimi si absolutizmi in nacionalizmi. Po teh premislah odbor predlaga občinskemu svetu, naj se zavzame za ustanovitev meddržavne komisije italijanske in jugoslovanske vlade, ki naj objektivno, znanstveno in kulturno natančno ugotovi zgodovinsko resnico in tako ponudi preživelim znak miru in krščanskega sprejemanja, odpravi preostale trdnjave nezaupanja in nerazumevanja med sosednjima narodoma in utrdi resnični, popolni in recipročni duh prijateljstva, sodelovanja in družbene ter človeške solidarnosti.

Misovci in slovenske šole

Misovska svetovalka Gianna Altieri je v občinskem svetu vprašala župana, ali je res, da slovenske šole "uvažajo" dijake iz Nove Gorice, da bi povečale število dijakov in tako preprečile združevanje ravnateljstev.

»Ne vem, če res novogoriški dijaki obiskujejo tukajšnje slovenske šole, vem pa, da jih kar nekaj obiskuje zavod za likovno umetnost in goriške univerzitetne tečaje,« je odvrnil župan ter pristavil, da »četudi nekaj novogoriških dijakov obiskuje slovenske šole v Gorici, kjer se lahko naučijo dveh jezikov, sem zaradi tega lahko samo zadovoljen. Seveda to ne bilo sprejemljivo, če bi bilo načrtna poteza proti združevanju šol, sicer pa to ni problem goriške občinske uprave.«

Zanimiva razprava v okviru Koroških dnevov

Slovenija in zamejstvo

V okviru Koroških dnevov na Primorskem je bila sinoči v Katoliškem domu okrogla miza na temo Slovenija in zamejstvo, ki jo je priredila SSK. Deželni predsednik stranke Marjan Terpin je predstavil goste, ki so s svojimi poročili odprli živahno in zanimivo razpravo o aktualnih vprašanjih organiziranja slovenskih manjšin v Italiji in na Koroškem, medsebojnih odnosov med njihovimi komponentami, odnosov z matično državo in večinskimi narodoma. Govorili so predstavniki Narodnega sveta koroških Slovencev Karel Smolle, tajnik NSKS in poslovođa Koordinacijskega odbora koroških Slovencev Marjan Pipp ter v imenu SSK deželni tajnik Ivo Jevnikar, deželni svetovalec Bojan Brezigar in goriški občinski svetovalec Bernard Špacapan, nato pa v razpravi še mnogi drugi. O vsebini razprave bomo še podrobneje poročali.

Podbersig odstopil

Dolgoletni predsednik rajonskega sveta za severno mestno četrt Giovanni Podbersig je odstopil iz rajonskega sveta zaradi zdravstvenih razlogov. Mestno tajništvo KD mu je s tiskovnim poročilom izreklo javno zahvalo in željo, da bi čimprej okreval. V rajonskem svetu ga bo nadomestil Elio Perini, prvi neizvoljen na listi KD.

Roparja pri ACI odgovorna tudi za rop v Bibioneju

Roparja, ki sta 14. avgusta odnesla kakih 15 milijonov lir iz podružnice ACI na mejnem prehodu pri Štandregu, bosta najbrž morala odgovar-

Občinska uprava vabi družine preminulih v letu 1970 — pokopanih v 20-letnih grobovih osrednjega pokopališča in preminulih v letu 1960 — pokopanih v obrobni 30-letnih grobovih istega pokopališča, naj se javijo pri uradu Občinskega pogrebne podjetja (Uficio Trasporti Funebri) — Trg Municipio 1, od 10.30 do 12. ure, da čimprej obnovijo koncesije, sicer bodo posmrtni ostanke pokojnih prenesli v skupno kostnico.

jati še vsaj za en rop. Po neuradnih informacijah, ki jih na kvesturi niso potrdili vendar niti zanikali, naj bi namreč 21. julija oropala menjalnico v letoviščarskem središču Bibione v Venetu. Po ropu sta tako kot v Gorici zbežala na motorju, med obema podvigoma pa je bilo še nekaj sličnih elementov, kar je preiskovalce usmerilo na pravo sled. Zdi se, da je upravitelj menjalnice prepoznal roparja, ki sedita v goriškem zaporu. 39-letni Luigino Pantano je padel v roke policiji takoj po ropu v Gorici, njegov pajdaš, 34-letni Moreno Formaggio pa je bil aretiran konec septembra.

včeraj danes

Iz goriškega matičnega urada v obdobju od 7. 10. do 13. 10. 1990.

RODILI SO SE: Daniele Boaro, Andrea Gasparut, Maria Cecilia Persoglia, Martina Dizorz, Alice Sandrin.

UMRLI SO: 76-letni upokojenec Emil Mučič, 49-letni Guglielmo Rozic, 84-letna gospodinja Maria Custring, vd. Carli Mosetti, 79-letni Antonio Pelesson, 80-letni Ugo Davide Silvestri, 89-letna upokojenka Domenica Suffi, por. Medelin, 75-letni upokojenec Ludvik Nanut, 49-letni Giordano Bressan, 88-letni upokojenec Francesco Del Ponte, 79-letni upokojenec Nicolò Grego, 83-letna gospodinja Ida Ussai, vd. Koshuta, 67-letni upokojenec Domenico Rosati, 85-letna Giorgina Fabris, vd. Ussai, 70-letni upokojenec Giuliano Traversa, 59-letni vojaški oficir Michele Tucci, 77-letna gospodinja Luciana Andreatta, 79-letni kmet Jožef Figgelj.

OKLICI: delavec Piero Polese in študentka Paola Rivolt.

POROČILI SO SE: pristaniški delavec Roberto Gomisel in uslužbenka Daniela de Mitri, delavec Antonio Tercig in otroška vzgojiteljica Elisabetta Braini, učitelj Bruno Barile in Alessandra Romanzin, delavec Mauro Pozzar in uslužbenka Monica French, šofer Flavio Franco in uslužbenka Lucia Cum, uslužbenec Mario Maniaco in profesorica Nadja Marinčič, finančni stražnik Nicola Troiano in gospodinja Laura Melia, mizar Luca Sessa in gospodinja Cinzia Bertolati, delavec Ettore Foscolini in uslužbenka Catia Bobiz.

pogrebi

Jutri ob 8.30 Michele Tucci iz splošne bolnišnice v cerkev pri Sv. Ani in na glavno pokopališče.

kino

Gorica

CORSO 15.30-22.00 »Ritorno al futuro III«.

VERDI 15.30-22.00 »Dick Tracy« in risanka »Roger Rubbit sulle montagne russe«.

VITTORIA 16.00-22.00 »Perversioni carnali«. Prep. ml. pod 18. letom.

DEŽURNA LEKARNA V GORICI

Občinska 1 - Ul. sv. Mihaela - tel. 21074.

DEŽURNA LEKARNA V DOBERDOBU

Pri jezeru - Vrtna ulica 2 - tel. 78300.

ZAHVALA

Ob tragični in boleči izgubi našega dragega

Cristiana Donde

se toplo zahvaljujemo g. župniku, organistki, cerkvenim pevkom, zboru Jezero, sošolcem, soletnikom, prijateljem, darovalcem cvetja in vsem, ki so ga spremenili na zadnji poti ali so na katerikoli način počastili njegov spomin.

Žalujoča družina Donda

Dol, 14. oktobra 1990

ZAHVALA

Ob izgubi našega dragega

Emila Mučiča

se iskreno zahvaljujemo vsem, ki so na katerikoli način počastili njegov spomin. Posebna zahvala g. župniku Žoržu in pevskega zboru O. Župančič.

SVOJCI

Štandreg, 14. oktobra 1990

ZAHVALA

Ob smrti naše drage

Veronike Gergolet vd. Jarc

se zahvaljujemo vsem, ki so na katerikoli način počastili njen spomin.

Posebna zahvala naj gre g. župniku za verski obred.

SVOJCI

Doberdob, Romjan, 14. oktobra 1990

ZAHVALA

Ganjeni ob tolikih izrazih sočustvovanja ob izgubi našega nepozabnega

Ludvika Nanuta

se iskreno zahvaljujemo vsem, ki so nam v težkih trenutkih pomagali.

Posebej se želimo zahvaliti dr. Tavčarju, župniku g. Žoržu, pevskega zboru O. Župančič, darovalcem cvetja, pogrebem in vsem, ki so na katerikoli način počastili njegov spomin.

SVOJCI

Štandreg, 14. oktobra 1990

Ob tragični smrti Cristiana izrekata KD Kras in gospodarska zadruga Dol-Poljane najgloblje sožalje hudo prizadeti družini Donda.

SLOVENSKO STALNO GLEDALIŠČE

Otvoritvena predstava sezone 1990-91

IVAN CANKAR

Hlapci

Režija Boris Kobal

V KULTURNEM DOMU V GORICI

V PONEDELJEK, 15. OKTOBRA, OB 20.30 - abonma red A

V TOREK, 16. OKTOBRA, OB 20.30 - abonma red B

Vpisovanje abonmentov ob delavnikih od 11. do 13. ure in od 17. do 19. ure, ob sobotah pa od 10. do 12. ure v uradu Kulturnega doma v Gorici, Ul. Brass 20, telefon 33288.

SREČANJA Z AVTORJEM

MIROSLAV KOŠUTA

Predstavil ga bo pesnik TONE PAVČEK

V četrtek, 18. oktobra 1990, ob 18. uri v mali dvorani Kulturnega doma v Gorici, Ul. Brass 20.

Pokrajinski odbor obsodil prepoved slovenščine v občinskem svetu SKGZ razpravljala o lastni vlogi in novih programskih smernicah

Pokrajinski odbor Slovenske kulturno gospodarske zveze je te dni obravnaval tudi dogajanje na predzadnji seji goriškega občinskega sveta, kjer je prišlo do nekaterih pozitivnih in negativnih aspektov za našo narodnostno skupnost. Kot zelo pozitivno dejstvo je pokrajinski odbor ocenil izvolitev slovenskih predstavnikov in članov SKGZ v upravne odbore nekaterih pomembnih ustanov kot sta družba SDAG in uprava Mestnega podjetja za storitve ter druge organe. Pri tem je mimo ožjih strankarskih interesov koordiniran nastop strank levice omogočil izvolitev slovenskih predstavnikov v te organe, kar pomeni priznanje slovenski narodnostni skupnosti za njeno vlogo v goriškem družbenem življenju in obenem pomembno pridobitev za našo narodnostno skupnost.

Po drugi strani pa člani pokrajinskega odbora niso mogli mimo dogodka, ki kaže na vse drugačen odnos do vloge Slovencev v mestnem življenju. Gre za prepoved slovenskemu svetovalcu KPI Ivanu Bratini, da bi na seji občinskega sveta govoril slovensko, medtem ko je bilo to na eni od prejšnjih sej dovoljeno drugim svetovalcem slovenske narodnosti. Reakcija nacionalističnih skrajnežev in nato županova prepoved sta Bratini onemogočili poseg v slovenščino. Goriška SKGZ ocenjuje, da je to zadržanje pod katerimkoli standardom civilizacije. Za mesto, ki se ponaša z odprtostjo in širino, je takšno zadržanje njegovih upraviteljev nesprejemljivo saj je daleč od evropskega duha, ki bi moral navdihovati odnose med nacionalnimi komponentami, ki so sestavni del mestnega tkiva. SKGZ zato odločno obsodila prepoved rabe slovenščine v najvišjem mestnem izvoljenem telesu ter pričakuje, da bodo znali goriški upravitelji kmalu rešiti ta vprašanja na osnovi resnične odprtosti.

Pokrajinski odbor je večji del razprave na seji posvetil programskim usmeritvam in vlogi SKGZ na Goriškem. Predsednik Boris Peric je uvodoma poročal o raznih zamislih glede vloge, ki naj bi jo imela ta krovna organizacija tako upoštevajoč potrebe lastnih članic kot željo po novih odnosih med raznimi komponentami narodnostne skupnosti in potrebo po skupnem nastopanju. Gre za dokaj kompleksno problematiko, pri obravnavi katere se odpirajo številna vprašanja. Posegi članov odbora so osvetlili številne od teh problemov, vsekakor pa so soglašali pri ključnih ugotovitvah, da je ta prenova potrebna in da je v njenem okviru potrebno tudi pri-

merno ovrednotenje goriške stvarnosti, kjer je SKGZ znala uresničiti tako v odnosih med njenimi komponentami kot navzven dobre in konstruktivne politične odnose. Prav zato so člani menili, da se mora razprava o prenovi zveze nadaljevati in so se zavzeli za oblikovanje lastnega razvojnega projekta.

Na seji so tudi z zadovoljstvom vzeli na znanje, da je v dopolnjenem predlogu o sodelovanju med Gorico in Novo Gorico predsednik novogoriške Skupščine Pelhan upošteval pripombe in priporočila SKGZ ter jih vnesel v svoj projekt.

Člani pokrajinskega odbora so nadalje ocenili kot nadvse pozitivno novo pobudo Kinoateljeja in Kulturnega doma, ki bosta v sodelovanju z ljubljansko univerzo Edvarda Kardelja priredila tečaj slovenščine za pripadnike večinskega naroda, saj obstaja določeno povpraševanje v tej smeri. Šlo bo za kakovostno in svojevrstno pobudo v smeri medetnične integracije, za katero je eden od pogojev tudi obojestransko poznavanje drugega jezika in kulture. Tečaj bo zato poleg učnih ur obsegal tudi obisk predavanj in drugih prireditvev, gledaliških in filmskih predstav, tako da bi slušatelji poleg jezika lahko spoznali tudi slovensko stvarnost in kulturo.

Začenja se cikel literarnih večerov v KD Gost prvega srečanja bo Miroslav Košuta

Tudi v letošnji sezoni bodo v mali dvorani goriškega Kulturnega doma potekali, ob četrtnih, literarni večeri in srečanja z avtorji. Lani je bil odziv na to pobudo nadvse spodbuden. Na pogovor so prišli znani besedni ustvarjalci iz zamejskega slovenskega okolja, kakor tudi predstavniki furlanske, oziroma italijanske proze in poezije. Naj omenimo Carla Sgorlona, Fulvija Tomizzo, Aceta Mermoljo, Mirana Košuto, Gustava Janoša, Ljubko Šorli, Celsa Macorja. Seznam bi lahko še dopolnili. Paleta torej je bila nadvse bogata in zanimiva, kar se je tudi izkazalo pri samem odzivu publike.

Program nove sezone predvideva tudi letos vrsto zanimivih srečanj. a sporedu bodo predvidoma enkrat mesečno, ob četrtnih, ob 18. uri.

Prvi pogovor, oziroma prvo srečanje bo že v četrtek, 18. t.m. Gost večera bo pesnik Miroslav Košuta iz Trsta, ki nam bo predstavil svojo novo pesniško zbirko "Odseljeni čas". Knjigo, ki je izšla v prvih poletnih mesecih pri ljubljanski Cankarjevi založbi, bo predstavil pesnik Tone Pavček.

Furlanščina

Goriška podružnica Furlanskega filološkega društva prireja tudi letos dva tečaja furlanskega jezika. Tečaja

sta namenjena začetnikom oz. tečajnikom, ki so že lani obiskovali tečaj furlanščine in se želijo še nadalje izpopolnjevati v znanju tega jezika. Lahko se prijavi, kdor je dopolnil 16. leto starosti in je opravil vsaj osnovno šolo. Predvsem pa vabijo k vpisu učitelje in profesorje nižjih srednjih šol ter dijakke višjih šol.

Tečaja bosta na sedežu združenja v Ul. Bellini 3. Trajala bosta po 60 učnih ur, čas in razpored pa bodo določili naknadno v dogovoru s tečajniki. Vpisnina za delno kritje organizacijskih stroškov znaša deset tisoč lir, na koncu tečaja pa je predvidena za vse, ki mu bodo uspešno sledili, diploma. Podrobnejše informacije nudijo na sedežu Furlanskega filološkega društva (Ul. Bellini 3, tel. 533849) vsak popoldan, razen sobote, od 15.30 do 17.30.

Castiglione

Socialistična stranka je sklicala javno posvetovanje o vprašanih sodstva, s posebnim ozirom na stanje na Goriškem. Posvetovanje bo jutri, ob 18.30 v pokrajinski sejni dvorani. Govoril pa bo senator Castiglione, podtajnik v Ministrstvu za pravosodje.

Jesen in pomlad sočasno Posledica tople grede?

Nismo samo ljudje čudni. "Čudaško" se kot se zdi obnašajo tudi rastline, posebno še po neobičajnih vremenskih razmerah. Po sušnem poletnem obdobju je nastopila mokra in razmeroma topla jesen, ki je rastline "zbudila". Tako je letos opaziti kar precej sadnih dreves, zlasti jablan in hrušk, ki so konec septembra spet poglnele cvetove. Neobičajno je to, da so na drevesu še zmeraj plodovi pomladanskega cvetenja.

V naših krajih je tak pojav vsekakor redkost. Nekateri ga sicer razumejo kot posledico klimatskih sprememb (otoplitve), drugi spet pravijo, da cvetenje sadnega drevja napoveduje hudo zimo.

Cez nekaj mesecev bomo lahko z večjo zanesljivostjo ugotovili, kdo je imel prav. Sicer pa v starih časopisih zasledimo kar precej vesti o zgodnjem ali vsaj neobičajnem cvetenju sadja. Celo sredi zime.

Hruška ki je na sliki (foto Klemš) je, kot se zdi še posebej občutljiva na klimatske spremembe, saj je poglala cvetove, podobno kakor tokrat, že predlanskim jeseni.

Protest staršev dijakinj zavoda D'Annunzio Preveč dijakinj v dveh razredih

Prostorska stiska in po drugi strani varčevalni ukrepi na področju šolstva povzročajo, oziroma zaostrujejo spore med dijakmi, starši dijakov na eni strani in šolskim skrbnikom. Problemi so dokaj splošni in zadevajo tako šole s slovenskim učnim jezikom, kakor tudi šole z italijanskim učnim jezikom. Najbolj vroče je te dni, kakor se zdi, na zavodu Gabriele D'Annunzio.

Tokrat protestirajo starši, ki so že nastopili pri Skrbniku in ki so nas o zadevi obvestili s posebnim poročilom.

Za kaj se pravzaprav gre? Letos se je v prvi razred omenjenega zavoda vpisalo kar 63 dijakinj. Ob predpisu, ki se je zaključil nekje januarja in ob dokončnem vpisu julija meseca je bilo sklenjeno, da bodo v šoli D'Annunzio letos delovali trije prvi razredi. Vendar že prvi dan pouka je povzročil med dijakmi in starši nemalo negotovnosti. Vse novepečene višješolke so namreč "zgnatili" v dva razreda: 31 v enega in 32 v drugega. To je seveda sprožilo val polemik, saj tehnično didaktična struktura zavoda lahko zadošča maksimalnemu številu 24 dijakinj. S tem v zvezi se je izrazilo tudi učno osebje zavoda, ki je menilo, da so pogoji za poučevanje postali nesprejemljivi. Starši so zato zahtevali srečanje z novim goriškim šolskim skrbnikom, ki je le potrdil sklep, češ da si ministrstvo ne more naprtiti še dodatnih izdatkov z uvedbo tretjega razreda. Treba je pri vsem tem dodati, da sam medministrski dekret iz dne 31.1.1990 točno določa, da število dijakov v začetnih razredih višjih srednjih

šol ne sme biti manjše od 25 in ne večje od 29.

Starše je nato sprejel predsednik pokrajine Crisci, ki je podprl zahteve dijakov in staršev. Nato so se srečali z goriškim prefektom, kateremu so izročili kopijo pritožbe, ki so jo poslali Ministrstvu za šolstvo. Prefekt je staršem zagotovil, da bo njihove zahteve ponovno posredoval šolskemu Skrbniku in upravi ministrstva.

Podoben problem imajo tudi na slovenskem trgovskem zavodu Ivana Cankarja, kjer obiskuje prvi razred kar 33 dijakov. Šolski Skrbnik je tudi predstavnikom slovenskega šolskega sindikata zagotovil, da bo skušal zadevo urediti, vendar do sedaj še ni bilo pozitivnega odgovora.

O začetka pouka pa je minil že skoraj mesec.

Protest Krminčanov: »Saj ne živimo v Kalkuti...«

Avtobus poln, dijaki na cesti

"Zdi se, kot da bi živeli v Kalkuti in ne v Krminu". S to prisposodo nas je bralec iz Krmina te dni opozoril na problem prenatrpanosti avtobusov, ki vsakodnevno prevažajo krminske dijakke v šolo v Gorico. Vse pogostejše se namreč dogaja, da so avtobusi prenatrpani, tako kot da bi bili v revni indijski megalopoli in ne v prijaznem mestecu ob vznočju Brd. Šoferji pokrajinskega podjetja APT morajo seveda spoštovati varnostne predpise glede maksimalnega števila potnikov in zato ne sprejemajo v avtobus dodatnih potnikov, potem ko so razpoložljiva mesta zasedena. Tako se je te dni pripetilo, da je avtobus pustil na pločniku skupinico kar petnajstih krminskih dijakov, ki so redno plačali mesečni abonma in so zato upravičeno zahtevali prevoz v šolo. Nekatere so nato morali peljati v šolo starši z avtomobilom, drugi so si morda pomagali kako drugače, tretji so najbrž izgubili dan pouka.

Protest našega krminskega bralca pa ni osamljen, saj smo v zadnjem času ugotovili, da se podobni problemi pojavljajo tudi v drugih krajih. Upravitelji pokrajinskega avtobusnega podjetja so pred nedavnim, ko je bil o vprašanju govor tudi v pokrajinskem svetu, razložili, da so deloma za te težave skrivni tudi dijaki. Na progah, kjer je v krajšem časovnem presledku zjutraj več voženj, bi vsi želeli na zadnji avtobus, ki pripelje dijakke v Gorico tik pred začetkom pouka, le nekaj desetminut prej pa vozijo na isti progi pol prazni avtobusi.

Najbrž ta razlaga za marsikateri primer drži, vendar v Krminu pravijo, da ni tako. Zjutraj so vsi avtobusi proti Gorici prepolni, saj pripeljejo iz Čedad in se v njih pogosto nagnete potnikov že pred prihodom v Krmin. Zato pravijo, da bi moralo podjetje nujno povečati število voženj, da bi lahko avtobusi sprejemali vse potnike.

Planinci obiskali Zasavje in Lisco

V nedeljo 23. septembra smo se zgodaj zjutraj vkrcali na avtobus na Korunu, se odpravili do Standerja, kjer je vstopilo lepo število naših članov in prijateljev ter nadaljevali do mejnega prehoda pri Rdeči hiši. Na meji smo zamudili kar precej dragocenega časa za ureditev formalnosti (zgleda, da znane liberalizacije zadnjih časov so vse še bolj zakomplicirale) in končno se le usmerili po Vipavski dolini in avtocesti proti cilju. Imeli smo pred sabo dolgo pot do Sevnice, zato je bilo treba kar pazljivo programirati potek izleta. Šli smo na povračilni obisk k prijateljem planincem v Zasavje, ki so bili naši gostje preteklega junija na 19. Srečanju planincev na Vrh. Idealno bi bilo odločiti se za dvodnevni iz-

let, ker pokrajini na Dolenjskem in ob Savi nudita res veliko zanimivosti. Pa drugič!

Po obvezni, tokrat zelo kratki "kofcepavzi" v motelu smo odhiteli mimo Vrhnike, Barja, Ljubljane in po Dolenjski avtocesti mimo Grosuplja in malega, zgodovinsko bogatega in pravilničnega mesteca Višnje gore do Trebnjega. Vas je znana tudi po Galeriji likovnih samorastnikov, ustanovljeni leta 1971. Vsako leto junija je v kraju Tabor likovnih samorastnikov, slikarjev in kiparjev iz Jugoslavije in iz prijateljskih držav. V parku so zbrane najpomembnejše skulpture, v galeriji pa je zelo bogata stalna razstava naivne slikarske umetnosti.

Po dolini Mirne smo se odpravili proti vzhodu, proti Savi in Sevnici, kamor smo prispeli s štiriminutno zamudo in kjer sta nas čakala predstavnika Meddruštvenega odbora Zasavskih planinskih društev. Takoj smo se odpeljali po ulicah starega mesta na grajski grič. Stavba na samem, nekdanji grajska kašča, nato vinska klet je zanimiva poznogotska zgradba, na žalost trenutno zaprta radi obnovitvenih del. Tu je znana lutrovska klet, kraj kjer so se zbirali luteranci in kjer je učil in pridigal Jurij Dalmatin. V kleti so še dobro ohranjene freske iz druge polovice 16. stoletja. V gradu nas je prijaz-

no sprejel ravnatelj in nas osebno vodil na ogled raznih zbirk. Med temi je posebno pozornost zbudila stalna razstava o zgodovini šolstva teh krajev. Bogata je zgodovina gradu in mesta samega. Ogrski kralj Matija Korvin (kralj Matjaž) je zavzel grad leta 1490. Od tedaj je tu gospodovalo več ple-

miških družin. Po zadnji vojni in do leta 1985 je v gradu živelo več brezdomskih družin. Grad je sedaj sedež mestnega muzeja. Tu bodo koncentrirali dokumentacijo in kar je na Slovenskem ohranjenih predmetov izkopanih na bližnjem Ajdovskem gradu eno največjih starokrščanskih središč med Alpami in Podonavjem.

Iz Sevnice smo se odpeljali nato na Lisco (948 m) znano točko Zasavske planinske tranzverzale in tudi znan športno rekreacijski center. Do sem smo se pripeljali po sicer vijugati (14 km iz Sevnice) a asfaltirani cesti. Na vrhu gore stoji meteorološka postaja.

Povabili so nas v Jurkovo kočo, last PD Lisca Sevnica. Nazdravili smo z domačo travarico, prislunili pozdravom in zaploskali ob izmenjavi daril. V Tončkovem domu je sledilo kosilo in razgovor z domačini. Časa je bilo dovolj tudi za sprehod po okolici, od koder je, ob primernem vremenu, čudovit razgled, ki seže celo do Julijcev.

Po obveznem spominskem fotografiranju smo se odpravili v dolino. Dvakrat smo se poskušali usmeriti proti severu, da bi si ogledali Rimske toplice, "Črni revir" (Hrastnik, Trbovlje, Zagorje) in še kaj. Razsežnosti našega "medcelinskega" avtobusa niso dovolile prehoda po vijugasti cesti in pod preniknimi podvozi zato smo se morali preusmeriti, tokrat proti domu. Pot je bila kar dolga, a lepo vreme, dobra volja, Ivova potujoča loterija so krajšali čas, da smo "kmalu" in predvsem točno po urniku v Gorico, kjer nas je sprejela, prava jesenska ploha.

Na sliki: pred Jurkovo kočo (foto Z.V.)

Z.V.

KAVARNA SLAŠČIČARNA

Il Fornaio

Claudio Cozzutti - Elena Devetak

**OB NEDELJAH ODPRTO
DO 13. URE**

GORICA - Tel. 521522
Ul. Garzarolli 195

V torek v KD začetek abonmajske sezone Glasbene matice Pel bo Slovenski oktet

Ansambel je neprekosljiv, kristalno tonsko čist, elastičen, skrajno precizen in predvsem neverjetno muzikalno živ... (Die Welt - Berlin)

Ta odlični oktet je v polni meri opravičil svoj sloves... Koliko bogastva v niansah in v zmagovanju muzikalnih problemov... (Sovjetskaja kultura - Moskva)

In še bi mogli navajati podobna poročila o nastopih Slovenskega okteta izpod peres glasbenih kritikov najvidnejših svetovnih časopisov.

Slovenski oktet, ki je bil ustanovljen konec leta 1951, sestavljen po posebnem izboru iz najbolj ustreznih glasov, je prevzel nalogo, da sprejme v svoje varstvo marsikatero žlahtno dediščino vrhunskih dosežkov slovenskega zborovskega petja. Že naslednje leto, junija 1952, je nastopil na koncertu tržaške Glasbene matice, katere gost je bil še večkrat. Kmalu ga je umetniška pot ponesla tudi širom po svetu. Že l. 1956 tudi na Kitajsko, kjer je nastopil v šestih največjih mestih. Do danes je izvedel skupno približno 2.600 koncertov, od katerih na tujem 500. Doma in v tujini je posnel 22 gramofonskih plošč, 16 magnetofonskih kaset ter številne radijske in televizijske oddaje.

Leta 1957 in 1964 je slovenski oktet prejel Prešernovo nagrado. Leta 1957 mu je Slovenska Prosvetna zveza iz Celovca podelila Drabosnjakovo priznanje. Ob 25-letnici delovanja ga je predsednik Tito odlikoval z Redom bratstva in enostnosti s srebrnim vencem.

Slovenski oktet je že v začetnem obdobju, ko mu je bil umetniški vodja Janez Bole, stremel za čim zglednejšo interpretacijo. Kmalu si je pridobil sloves enega najboljših in najbolj popularnih ter reprezentativnih jugoslovanskih vokalnih an-

samblov. Že v 60 letih so njegove uspehe primerjali z uspehi Jamigrovih zagrebških solistov na instrumentalnem področju.

Odlike Slovenskega okteta, ki jih polno priznava tudi glasbeno inozemstvo, so tako v plemenitem in polnem zvoku, tenkočutnem zlivanju glasov, plastičnem podajanju kakor v izredni homogenosti in enotnem izrazu, ki je tako potreben pri vokalnih skladbah, kjer izražanje besedila predstavlja bistven reproduktiven element. Dinamična lestvica tega odličnega ansambla dopušča pevcem, da izvajajo tudi dela, ki so pisana za velik zbor. Repertoar Slovenskega okteta zajema glasbena dela od renesanse do najmodernejših struj, od umetnih do ljudskih pesmi, domačih in onih daljnih narodov.

Razumljivo je, da je v tako dolgi dobi svojega obstoja moral oktet večkrat obnoviti sestavo. Danes je

njegov sestav naslednji: Danilo Čadež in Igor Zierfeld - prva tenorja, Jože Banič in Peter Ambrož - druga tenorja, Peter Bedjančič in Tomaž Tozon - baritona ter Marjan Štefančič in Peter Čare - basa.

Že vrsto let je umetniški vodja okteta Anton Nanut, sicer vodilni dirigent Simfonikov RTV Ljubljana ter profesor za dirigiranje na Akademiji za glasbo v Ljubljani. Kot interpret obširnega repertoarja od baroka do najsodobnejših del se je Nanut kot dirigent uveljavil na mnogih svetovnih koncertnih odrih. Za svoje umetniško delovanje je prejel več jugoslovanskih priznanj in nagrad.

Pri tokratnem koncertu Slovenskega okteta v Trstu bomo poslušali in prvem delu skladbe J. P. Gallusa ter avtorjev baroka, klasike in romantike, v drugem delu pa bodo na sporedu ljudske pesmi v priredbah znanih slovenskih skladateljev.

GOJMR DEMŠAR

Kološevo življenje znotraj fotografije

V prostorih Moderne galerije v Ljubljani je od 25. septembra do 14. novembra na ogled razstava velikega mojstra slovenske fotografije Jožeta Kološa-Kološe. Ob otvoritvi razstave so predstavili tudi fotomonografijo »Moja fotografija« (Pomurska založba, 1990), s katero nas avtor popelje skozi sistemsko razdeljene cikle v značilna obdobja svojega življenja oziroma v udejanjeno poetizacijo svojega ustvarjalnega opusa, ki se je dejansko zaključil konec leta 1986 z njegovo 77. samostojno razstavo v izolski Matični knjižnici. Začetki njegovega fotografskega udejstvovanja so tematsko vezani na rodno Prekmurje in zajemajo obdobje od leta 1936 dalje, skozi medvojni čas vse do 1959. leta; čeprav se je tudi v obdobju 1965-66 še vedno intenzivno vračal v kraje svoje nepozabne mladosti. Kološevo življenjsko delo povezuje predvsem likovno vodilo kot posebna identifikacija; dejansko je to smernica, s katero lahko sledimo vsem njegovim ciklusom in neobremenjeno potujemo skozi njegov ustvarjalni čas že od prvih začetkov v Prekmurju (lončarji, Ciganka Ila, pesjaži itd.). Po preselitvi na Primorsko (Koper je postal njegov drugi dom), se posveča svoji drugi neminljivi ljubezni — Istri oziroma vsem in zaselim v neposrednem koprskem zaledju; predvsem pa ga je navdušila Koštabona, ki ga je morda najbolj spominjala na domači kraj. S kolegi in prijatelji Marjanom Pfeiferjem, Milanom Kumarjem in Mišo Hochstätterjem je leta 1973 ustanovil skupino neodvisnih fotografov (grupa »N«), ki je s svojim timskim delom fotografsko obdelala mnoge istrske vasi: Koštabono, Krkavče, Boršt, Laber, Glem, Padno. Omenjena skupina je pod Kološevim vodstvom svoje delovanje kasneje razširila tudi na druge istrske kraje in svojo aktivnost še bolj oživitvorila v sodelovanju z Obalno galerijo Piran. Plod tega sodelovanja je bila organizacija prvega mednarodnega biena-

la kombinirane fotografije (leta 1976), ki je v kasnejših letih prerastel v pomembno mednarodno kulturno manifestacijo in na slovensko Obalo pritegnil k sodelovanju številne mednarodne mojstre fotografije.

Gonilna notranja sila - iskanje novih in neodkritih izraznih zmožnosti fotografije, je bila in ostala konstanta tudi v fotografskih ciklusih »Humanizem železa«, »Prilep — kultura nekega mesta«, »Hodoljubije«, pa vse do ciklusa »Svetlobni zapisi«, ki pomenijo Kološevo zaključno dejanje, v katerem izbrane metafore sveta zadrži v abstraktni pojavnosti. Je pa še nekaj, kar je bilo bistveno za njegovo neprekinjeno ustvarjalnost - namreč povezanost z glasbo in poezijo. Pretanjeno mojstrovno dušo najbolje odlikavajo nekatera razmišljanja, kot npr.: »Brez glasbe ne morem delati slik. Če pa me sama glasba ne motivira, ostane poezija.« To je torej še ena intimna »skrivnost«, ki odkriva mojstrovno navdušenje nad t.i. lepimi umetnostmi in pa seveda klen značaj, ki najde potrditev v globokoumni misli skladatelja Cluda Debussyja: »Navdušenje okolja pokvari umetnika, in bojim se, da postane nato tudi on le izraz svojega okolja... (kar na srečo ne velja za Kološa). Ne poslušajte nasvetov nikogar, razen vetra, ki gre mimo in nam pove zgodbo o vetru!«. K temu velja dodati še misel velikega pesnika Juana Ramona Jimeneza, ki pravi: »Med vsemi lepimi rečmi imam rad glasbo, ker je vonj čustev... Naj se stavka dotakne duša; naj priključijo kri ali solzo ali nasmeh; naj bo v besedi podbeseda, senca besede, skrivna in plaha, čar skrivnosti, kakor čar umrlih žensk ali spečih otrok...«; torej razmišljanja, ki prenešana v fotografsko govorico Jožeta Kološa pomenijo neizmerno ljubezen od vsega humanega na tem svetu, ljubezen.

SLAVKO GABERC

NOKTURNO

SENCA, trepetava senca glasov.
Črna reka vlači utopljene marmorne sohe.
Kako izreči o umorjenem zraku,
o besedah osirotelih,
kako izreči o spancu?

SENCA, trepetava senca glasov.
Črna vrsta plamenecih lokvanjev.
Kako izreči imena, zvezde,
bele ptice nočnih klavirjev
in obelisk tišine?

SENCA, trepetava senca glasov.
Prevrnjene sohe v mesečini.
Kako izreči, kamelija,
najmanj cvetlica med cveticami,
kako izreči tvoja bela somerja?

Kako, o spanec, z glasovi izreči tvojo tišino?

ZBOGOM DOMU

JE ob zori.
Želim reči zbogom temu majhnemu svetu,
edinemu resničnemu svetu.

Zbogom temu bolečemu odpiranju oči
iz dvigajočega se dneva:
sen zbeži, zakrinkan,
s prizorišča svojega zločina
in duša je zapuščen trg.

Octavio Paz: PESMI

Zbogom stolu,
na katerega sem vsakega večera obešal obleko,
zadavljeno vsakdanjost,
in naslanjaču, skali v moji nespečnosti,
skala, ki je ni razprl žarek
ne izdolblja voda.

Zbogom resnicoljubnemu zrcalu,
ki sem mu pustil svojo krinko,
da bi se spustil na dno brezkončja
- in se nisem spustil nikoli:
nimaš dna, zgolj površje?

Zbogom krpi neba v oknu
in megli, ki se slepo dviga po griču,
izpuhtevajočemu tropu.

Oblačilu iz raševine, češnji,
reči ji zbogom, tudi tej ptici,
ki je malo zefirja v neki veji.

Reči zbogom reki:
tvoje vode so bile,
meni, vedno iste vode.

Deklica, ženska, privid z obale,
vedno ti rekati zbogom,
kot ga bregu reka govori
v neskončnem slovesu.

Hotel bi reči zbogom tem navzočnostim,
jutrišnjim spominom,
pa me je strah, da bi se prebudili
in mi rekli zbogom.

GOTOVOST

ČE JE resnična bela svetloba
te svetilke, resnična
roka, ki piše, so resnične
oči, ki opazujejo napisano?

Od besede k drugi
se razprši, kar imenujem.
Vem, da sem živ
v oklepaju.

NOTRANJOST

VOJSKUJOČE se misli
mi hočejo razbiti čelo

Pisava napreduje
po poteh ptic

Roka glasno premišlja
ena beseda kliče drugo

Na list po katerem pišem
stopajo in prihajajo bitja ki jih vidim

Knjiga in zvezek
sklopita krila in počivata

Že so se prižgale svetilke
ura se razpre in se zapre kakor struga

Z rdečimi nogavicami in bledim obrazom
vstopita ti in noč

Mehiški pesnik Octavio Paz je letošnji Nobelov nagrajenec za literaturo. Njegova književnost je nenehno gibanje, iskanje, preizkušnja in raziskovanje, je resonator, v katerem odmevajo umetniška in intelektualna gibanja današnjega in preteklega časa. Za Paza je pesem spojitev jaza z drugim jazom, privlačevanje in spajanje nasprotij, iskanje tistega absolutnega, ki se udejanja v ljubezni in poeziji. Na tem mestu objavljamo nekaj Pazovih poezij, ki so izšle leta 1987 v zbirki Lirika pri založbi Mladinska knjiga. (mč)

Zimski vozni red vlakov

Velja od 30. septembra 1990 do 1. junija 1991

H - hitri vlak
K - krajevni vlak
E - ekspresni vlak
IC - Inter City

TRST-BENETKE-BOLOGNA-RIM-MILAN-TURIN-GENOVA-VENTIMIGLIA-BARI-LECCE

Odhodi iz Trsta

4.20 H/K Benetke
5.05 K Benetke § (1)
5.45 IC (Svevo) Mestre-Milan *
5.50 H Benetke
6.17 K Portogruaro § (1)
7.25 E Benetke
8.25 H Benetke
9.25 E Benetke
10.00 K Benetke §
10.45 IC (Marco Polo) Mestre-Rim Termini*
12.25 H Benetke
13.48 K Portogruaro § (1)
14.20 H Benetke
15.25 H Benetke
16.10 IC (Tergeste) Mestre-Milan-Turin**
17.10 H Benetke
17.25 K Benetke
18.15 E Benetke-Bologna-Bari-Lecce (pogradi 2. raz. Trst-Lecce)
19.25 K Portogruaro §
20.25 H Benetke
20.40 E (Simplon Express) Mestre-Milan Lambrate-Domodossola-Pariz (pogradi 1.-2. raz. Trst-Pariz; spalniki Zagreb-Pariz)
21.40 H Benetke-Milan-Turin in Benetke-Milan-Genova-Ventimi-

glia (spalniki in pogradi 2. raz. Trst-Ventimiglia)
23.00 E Mestre-Rim Termini (spalniki in pogradi 1.-2. raz. Trst-Rim)

Prihodi v Trst

0.10 E Benetke
2.12 H Benetke
6.50 K Portogruaro § (1)
7.15 H Turin-Milan-Benetke in Ventimiglia-Genova-Milan-Benetke (spalniki in pogradi 2. raz. Ventimiglia-Trst)
7.45 H Portogruaro (1)
8.10 E Rim Termini-Mestre (spalniki in pogradi 1.-2. raz. Rim-Trst)
8.45 E (Simplon Express) Pariz-Domodossola-Milan Lambrate-Mestre (pogradi 1.-2. raz. Pariz-Trst; spalniki Pariz-Zagreb)
9.25 K Benetke §
10.10 E Lecce-Bari-Bologna-Benetke (pogradi 2. raz. Lecce-Trst)
11.05 K/H Benetke
13.00 H Benetke
14.15 H Benetke
14.50 K Portogruaro § (1)
15.15 H Benetke
16.15 H Benetke §
18.10 K/H Benetke
19.00 H Benetke
19.50 K Benetke §
20.15 H (Benetke Express) Benetke

20.40 IC (Marco Polo) Rim Termini-Mestre*

22.08 IC (Tergeste) Turin-Milan-Mestre**

23.17 K Benetke

23.25 IC (Svevo) Milan-Mestre*

* - samo 1. razred z dodatkom za brzovlak in obvezno rezervacijo
** - 1. in 2. razred z dodatkom za brzovlak
§ - samo 2. razred
(1) - ne vozi ob praznikih

TRST-OPČINE-LJUBLJANA-ZAGREB-BEOGRAD-BUDIMPEŠTA-VARŠAVA-ATENE

Odhodi iz Trsta

9.15 E (Simplon Express) Opčine-Ljubljana-Zagreb-Beograd-Budimpešta-Varšava-Moskva (spalniki Rim-Moskva, razen ob sobotah)
13.40 E Opčine-Ljubljana § (1)
18.38 H Opčine-Ljubljana § (1)
20.45 H (Benetke Express) Opčine-Ljubljana-Zagreb-Beograd-Skopje-Atene (spalniki in pogradi 2. raz. Benetke-Beograd; pogradi 2. raz. Benetke-Atene)

Prihodi v Trst

7.30 E (Benetke Express) Atene-Skopje-Beograd-Zagreb-Ljubljana-Opčine (spalniki in pogradi 2. raz. Beograd-Benetke; pogradi 2. raz. Atene-Benetke)
9.40 H Ljubljana-Opčine § (1)
16.28 H Ljubljana-Opčine § (1)
20.00 E (Simplon Express) Moskva-Varšava-Budimpešta-Beograd-Zagreb-Ljubljana-Opčine (spalniki Moskva-Rim, razen ob četrtkih)
§ - samo 2. razred
(1) - ne vozi ob nedeljah, 1. in 3. 11.; 8., 25. in 26. 12.; 1. 1.; 1. in 25. 4.; 1. 5.

TRST-VIDEM-TRBIŽ-DUNAJ

Odhodi iz Trsta

5.56 H Videm-Trbiž §
7.00 H Videm
8.10 H (Gondoliere) Videm-Trbiž-Dunaj
10.15 K Videm §
12.10 H Videm-Trbiž
13.10 K Videm
14.10 H Videm (1)
14.35 K Videm §
16.40 H Videm (1)

17.16 K Videm §
17.50 H Videm (1)
18.25 H Videm §
19.20 H Videm §
21.15 H (Italien-Österreich Express) Videm-Trbiž-Dunaj-München
23.25 K Videm §

Prihodi v Trst

0.28 K Videm §
6.25 K Gorica § (1)
7.05 K Videm §
7.50 H Benetke-Videm (1)
8.40 K/H (Österreich-Italien Express) München-Dunaj-Trbiž-Videm
9.35 K Videm (1)
10.50 H Videm
14.22 H Videm (1)
15.05 K Videm §
15.45 H Videm § (1)
16.40 H Videm
18.18 K Videm §
19.07 K Videm §
19.42 H Trbiž-Videm
21.10 K Videm §
22.20 H (Gondoliere) Dunaj-Trbiž-Videm

§ - samo 2. razred
(1) - ne vozi ob praznikih

Izzivalen in močan začetek sezone SSG

Cankarjevi Hlapci

Pa je tu, ta »nesrečni« Cankar, tu je pred našimi očmi s Hlapci in nam pripoveduje, kakšni da smo, smo bili... Bili pa smo taki in taki, se pravi: neznajčni, ponižni, uslužni, brez prepričanja in hrbenice, izdajalski, slinasti, upognjeni, razpeti med dva gospodarja, nihajoči v enem ali drugem taboru, odvisno od tega, kdo je pač na oblasti. Seveda, radikalne in težke misli, ki v davnem (a žal, kot da bi bilo danes ali včeraj) letu 1909 niso mogle ostati brez odmeva in res, Hlapcev dežela Kranjska ni uprizorila. Odrske deske je drama zagledala šele 10 let pozneje, po pisateljevi smrti; in še to najprej v Trstu, potem v Zagrebu in končno v Ljubljani. Vprašanje je avtomatično: zakaj? Odgovor zelo enostaven: kdo bi gledal svoje »grehe« na odru? Greha (semantika te besede je metaforična) pa ne gre pripisati samo enemu ali drugemu političnemu polu (v našem primeru klerikalnemu in liberalno-naprednemu), temveč celotni narodovi psihologiji oziroma posebnemu slovenskemu, čisto našemu odnosu do oblasti. Na tej točki se gibljejo Hlapci, drama naroda in germanovstva, se pravi idealističnega in preporoditelskega hotenja, ki se v klečep-laznem okolju seveda ne more uresničiti. Narod sledi samo ukazom in oblasti, idealiste, take, ki bi mu radi razprostrli obzorja vedenja in življenja preprosto pohodi, izniči, notranje ubije. Za Cankarja pa vendarle obstaja perspektiva, ki jo pooseblja moč komaj rojevajočega se slovenskega proletariata, nosilca novih idej in nove družbene konstelacije, proletariat — roka, ki bo kovala svet.

Če sedaj strnemo te kratke misli v sintagmo, bi zapisali naslednje: Cankar je s svojimi Hlapci še enkrat zžil pekoče razkužilo v narodove rane, kar pa je seveda ostalo brez praktičnega učinka, saj narod sledi samo tistemu, ki mu daje kruh, saj se narodu zavrti v glavi, ko zavoha krožnik toplih žgancev. Tako je tudi logično, čeprav ni odpustljivo, da ob teh žgancih pozabi na vse ostalo: ponos, etično presojo življenja, moralo in zakaj ne — sanje. Hlapci so v tem svojem sporočilu in povednosti nedvoumni, izrazito pregledni in enostavni v interpretiranju, ko ne bi bilo Jermana, se pravi intelektualne samote, ki stoji nasproti množici in oblasti. Posameznik je v tem boju izgubljen, obsojen na Goličavo, izselitev, ker si je upal oblast samo kontestirati, se ji zoperstavi z močjo in voljo razuma in srca. V ta eksil idealizem ne potegne, niti ne pritegne nikogar, razen vdane ljubezni (Lojzka), kar pa je spet »človeška« zmota, osnovana na zavestni iracionalnosti in ne na tlorisu ideje. Skratka, germanovstvo kot psihološka in filozofska razsežnost težko preživi v pragmatičnem svetu, v njem lahko životarijo le Komarji, kajti oblast zahteva dokaze poslušnosti, vdane besede, za misel ji ni mar, vsaj dotlej ne, dokler ji ne prekriža poti. Oblast je torej moč, ki investira vse energije v ohranjanje same sebe, zato pa izničuje človekovo etičnost, ljudi postrojeva v sivo maso.

Nemara Hlapci niso najboljše Cankarjevo dramsko delo, vsaj ne po tehniški dramske zgradbe. Očitno sam pisatelj ni vedel, kako zasukati tok do-

gajanja, ki se v prvih dveh dejanjih utemeljuje v farsičnosti in satiri, v ostalih treh pa v globoki psihološki ujetosti, to je tragediji posameznika in množice. Pisateljska intuicija pa je taka, da izžareva v vsakem stavku svojo moč, tako da so nekatere povedi že kar narodova klasika, rek, pregovor. A to pravzaprav niti ni pomembno, pomembna je tipologija samega dela.

Kako se je ta drama brez izrazitih junakov (v klasičnem smislu) udejanjala na tržaškem odru? Še preden odgovorimo na to vprašanje, moramo posredovati nekaj čisto kronističnih detajlov. S petkovno premiero Hlapcev se je začela nova sezona Slovenskega stalnega gledališča. Kulturni dom je bil v parterju (oči mi ne prebijaajo zidov, da bi lahko gledale še na balkon) poln kot že dolgo ne in kot že dolgo ne se je ob poklonu igralcev na koncu razlegel dolg dolg aplavz. In sedaj ponovno k stvari.

Režiser Boris Kobal je Hlapce bral kot slovensko dramo današnjega časa. Cankarja v ničemer ni osiromašil, zamejil ali z njim manipuliral (razen seveda na koncu), lahko bi celo rekli, da mu je dodal nekaj potence, ki se je kazala v svojevrstnem izpostavljanju določenih osti. Hlapce je prikazal skozi svoje razumevanje in umevanje, ki izhajata iz našega

prostora oziroma iz misli, ki jo ima režiser o našem in »matičnem« zemljepisu. V Kobalovem konceptu pa je šlo tudi za nadgradnjo vsega tega, šlo je za premislek o novih konfesionalnostih in smrti še do včeraj obstoječih. Natančneje: v prvem dejanju je tržaška uprizoritev izpostavila groteskno prelevitev množice iz enega »prepričanja« v drugo, v nadaljevanju pa oblikovala triado — idealistova samota in zlom, oblast, množica. Jerman je v svojem boju sam, prav tako sam je župnik, ki pa pooseblja odločanje in oblast, v sredi je množica, ki se seveda opredeli za močnejšega. Kobalova pripoved teče v smislu retrospektive, ki je izpeljana natančno, koherentno in sozvočno v odmevih med mladim Jermanom in ostarelim, našim, današnjim. Cankarjev Jerman se zlomi v sebi, a svojo idejo diha Kalandru. V koga naj položi današnji Jerman svoje upanje? V praznino in smrt. Sam izniči svojo družbeno in človeško utopijo s tem, da sproži revolver v Kalandra, kar nazorno simbolizira konec ideje dobrega starega Marxa in z njegovim imenom povezanih sistemov, ki so se v današnjem času razdrobili v pesek. S Kalandrovo smrtjo umre tudi perspektiva množice? Nikakor, ta bo sledila novi oblasti, pa čeprav je le-ta slepa in sploh ne vidi, kam gre. Jerman pa ostaja še naprej sam na tračnicah v pričakovanju

vlakla, ki ne bo nikoli prišel, nikoli pripeljal, nikoli odpeljal... Režiserjeva nostalgija ali natančna presoja stanja? Morebiti ne eno ne drugo, mogoče le deziluzija. Ostrina Kobalovega presojanja je očitna, za marsikoga tudi vprašljiva v trenutku, ko veje nov politični veter v Sloveniji in pri nas, za režiserjevo in s tem tudi mojo generacijo pa krvavo utemeljena, ko so nas vendar vsa ta leta »pitili« s pravovernostjo in pri tem omejevali svobodno izražanje misli, človeških hotenj, intelektualnih ostrin. Strah in skrb pred prihodnostjo, nezaupanje je v nas... Proglas generacije torej? Pretenozno bi bilo trditi to. Kvečjemu strnjen pogled v naš zamejeni obroč in s tem odpiranje možnosti za preživetje v tem temnem niču.

Ko mi zmanjkuje moč sinteze ob razmišljanju o tržaški postavitvi Hlapcev, moram podčrtati za moj okus izostreno povedno sceno Mete Hočvarjeve, ki je Hlapce postavila v nekakšno vollost časa, ki ga sekajo le statične tračnice, simbol hrepenenja in pričakovanja. A vlak, kot že rečeno, ne bo pripeljal. In tam v ospredju Goličava, dolga pot, procesija in postrojitev v novo ekskluzivnost. Pa še boleča glasbena oprema Alda Kumarija, čustveno obarvana, do kosti pronicljiva in še kostumi Marije Vidau, ki so v popolnem sozvočju s konceptom

tom predstave in s poudarjanjem barvnih men opozarjali na kameleontstvo.

Roman Končar je svojega Jermana razpel v izrazito psihološko mrežo. To ni noben junak, a niti slabič, kvečjemu bolesten individualist, v katerem se žrejo čustva, dokler mu ne zgledajo še srca. Razpet med ljubeznijo in idejo, med upornostjo do oblasti-župnika in vdanostjo do matere je izrazito tragični simbol časa, ki ne dovoli nikakršnih junaštev, a niti omahovanj. Zato je Končarjev Jerman poosebljena samota, ki sem jo začutil in otipal, kar se na odru, človeku »zunaj svet«, le težko dogaja, saj vsak posameznik otipa samoto le v sebi. Zato je bil Končar v svojem antijunaštvu, tako rekoč normalnosti sugestivno prepričljiv in boleč, v svoji človečnosti presunljiv, kot je lahko človek v vseh svojih niansah in za katerim je današnja odtujenost izgubila sled. Stari, današnji Jerman je bil Silvij Kobal, prav tako presunljiva figura, ki v svoji deziluziji tava po tračnicah, brez smisla in zagona, siv in nemočen, loveč ravnotežje, ki ga ne bo nikoli več našel. Utopija se je razblinila, »brinjevka obleži, obleži«. Župnik Vladimira Jurca ni imponiral toliko s svojo pojavu, vedno umirjeno, vedno odločno vljudno, ampak predvsem s svojo neizprosno in nepopustljivo, psihološkim nadkriljevanjem celotnega miljeja, nezmotljivostjo in samozavestjo, kakršna seveda je v sodobnih oblastnikih. Z njim ni možna nobena razprava, njegova (Jurčeva) figura je rez z vsem tistim, kar predstavlja čustvenost in metafizična ideja. Skratka, Bog je na zemlji in ne hrepenenjska misel. Vlogo Lojzke je Lučka Počkaj oblikovala s tiho, edino odrešujočo ljubeznijo, ki je v skrbi za človeka in idejo, a predvsem za prvega. Najbrž edini katarzični moment predstave, ki ga je Počkajeva odigrala skoraj neopazno, a zato v kontekstu uprizoritve toliko bolj silovito in občuteno. Njen odmev v današnjem času je bila Mira Sardočeva, kot stari Jerman strta in brez perspektive, tudi brez rešilnega pasu ideje. Roka, ki bo kovala svet, kovač Kalandar je bil Ivo Ban. V ničemer grob, nikakršen prototip nasilnega proletarca, je v igro vnesel voljo razuma in čustva, vero v spremenjeni svet, čeprav so v njem tudi dvomi in krize in nemara niti ni pripravljen, da bi prevzel usodo naroda v svoje roke. Izrazito figuro je ustvaril tudi Anton Petje, ki je Hvastjo opremil s človečnostjo, strahom, neizprosno in solidarnostjo obenem; vihravi Komar, najbolj negativna pojava, je bil Tone Gogala, učinkovito ponazorjujoč »prepričanje« mene, neznačajnega človeka in z njim cele skupnosti. Ostale vloge so z veliko natančnostjo in smislom za obvladovanje prostora odigrali (sodobno in brez romantično-melanholičnih primesi) Stane Starešinič, Miranda Caharija, Maja Blagovič, Stojan Colja, Adrijan Rustja, Alojz Milič, Alda Sosič, Bogdana Bratuž (trpeča pojava Cankarjevega simbola-matere); Franko Korošec, Livij Bogatec in Drago Gorup.

Zame je bila ta predstava dragoce- na in močna.

MARIJ ČUK

Nastop treh koroških zborov bo v nedeljo

Pesem o Miklovi Zali v Trstu in Gorici

V nedeljo, 21. oktobra, bo na Tržaškem in Goriškem gostovala skupina 120 pevcev s Koroškega, ki bo v okviru četrtih koroških dnevov na Primorskem in gosteh pri Slovenski prosveti in Zvezi slovenske katoliške prosvete. Ta obisk je pomemben in izreden iz več razlogov: najprej gre za gostovanje kar treh zborov v skupnem programu, dalje gre za izvedbo kantate Antona Nagela »Pesem o Miklovi Zali« in končno gre še za pomembno sodelovanje orkestra RTV Ljubljana.

V kantati o Miklovi Zali, piše skladatelj Radovan Gobeč, gre za »mnoga glasovna prepletanja, menjave vrste zborov s solisti in ob koncu še vključitev mladinskega zbora«. Vse to dviga »idejo« živeti hočemo visoko nad ožjo

vsebino igre in jo močno približuje današnjim željam in zahtevam koroškega naroda za svoje pravice.

Kantata o Miklovi Zali bo pri nas izvedena prvič in je verjetno zaradi velikih tehničnih problemov in številnih sodelujočih ne bomo zlepa več slišali, zato je priložnost za ta koncert, ki bo ob 16. uri v Kulturnem domu v Trstu in ob 20. uri v Katoliškem domu v Gorici, enkratna.

Pri koncertu bodo sodelovali Mešani pevski zbor PODJUNA PLIBERK pod vodstvom Toneta Ivartnika, Moški pevski zbor KRALJ MATJAŽ pod vodstvom Hansa Košutnika ter Mešani pevski zbor DANICA pod vodstvom Hanzi-ja Kežarja. Poleg omenjenih treh zborov bodo pri kantati sodelovali še solisti in komorni orkester RTV Slovenija.

Izrazito avtorsko iskanje

novih zvočnih razsežnosti

Koncert petčlanske skupine japonskih glasbenikov bo prav verjetno ostal v spominu številnih poslušalcev, ki so v četrtek zvečer do zadnjega kotička napolnili dvorano občinskega gledališča France Prešeren v Boljuncu. Krstni nastop v Italiji harmonikarja Jasuhira Kobajashija in njegovega Ensemble Modern je priredilo SKD Slavec iz Ricmanj s sodelovanjem harmonikarskega ansambla Miramar in pod pokroviteljstvom Občine Dolina. Poleg odličnega odziva občinstva pa je bil četrtkov koncert izjemen predvsem zaradi glasbene vsebine.

Ensemble Modern sestavljajo tudi v kompoziciji diplomirani glasbeniki, ki se sicer poklicno ukvarjajo s studijskimi, televizijskimi in radijskimi snemanji. Duša skupine je svetovno priznani harmonikar, koncertni mojster in skladatelj Jasuhira Kobajashi, avtor vseh skladb in priredb, ki jih je Ensemble Modern predstavil na četrtkovem koncertu. V instrumentalni zasedbi s klavirjem, violino, tolkali, bas kitaro in harmoniko so japonski glasbeniki navdušili občinstvo s svojim pristopom do te umetnosti: njihova glasba je svojevrstna zmes najso- dobnějšíh prijemov, razgibanih, celo krčevito poudarjenih ritmov, skoraj- da plahih melodij, ki pa v trenutkih izvajalčeve katarze izstopajo z vso svojo intimno močjo, bogatih harmonij in drznih akordov, zvočne razkošnosti in izrazite interpretacijske sposobnosti. V večini predstavljenih

skladb je zaznavno prisoten glasbenikov spomin na klasično glasbeno preteklost, v katero avtor - pa tudi vsak posameznik izvajalec - sega po izhodiščih za vedoželjno iskanje novih glasbenih razsežnosti. V tem smislu je, denimo, pritegnila pozornost svojstvenost priredbe znane Gavotte iz Bachove Partite št. 3: skladba je namreč ohranila svojo izvirno »rdečo nit«, tej osnovi pa je Kobajashi avtorsko dodal prizvok sodobnega. Ob virtuoznosti in tehnični dovršenosti so zaživele skladbe v izrazito jazzovskem slogu, ob delih s pesniškimi japonskimi imeni in poklonu filmski glasbi Nina Rote (ki ga Kobajashi med drugim obožuje) je po nenavadnosti in sugestivnosti izstopal sodobni instrumentalni prepis stare japonske ljudske pesmi Etenraku - Nebeški mir.

Poleg Kobajashija so se na tem prvem koncertu v Italiji izkazali violinist Masajuki Kino, leta 1983 dobitnik Lipizerjeve nagrade, 25-letni pianist in skladatelj Takehiro Jamada, bobnar Kjathaj Peker, ki se je v ZDA izpopolnjeval v latinskoameriški glasbi, in ne nazadnje bas kitarist, sicer pa kontrabasist Hitoshi Watana- be, strasten ljubitelj vzhodnih ljudskih glasbil, rocka in jazza.

Po četrtkovem nastupu v boljunskem gledališču se bo turneja tega enkratnega ansambla v teh dneh nadaljevala s koncerti v Benetkah, Rimu in Recanatiju.

DAMIANA OTA

Stroga kazen za nogometaša Rome Carnevaleja in Peruzzija

Eno leto diskvalifikacije!

MILAN — Disciplinska komisija nogometne zveze je po dobrih petih urah posvetovalnice nogometaša Rome Andreo Carnevaleja in Angela Peruzzija spoznala za kriva jemanja poživil in jih je obsodila na eno leto prepovedi igranja, Roma pa bo morala zaradi indirektnih odgovornosti plačati 150 milijonov lir globe.

Na afero je torej nogometni svet preko svojih disciplinskih organov odgovoril s trdo pestjo in dosodil krivcem zgledno kazen, ki očitno velja kot opomin za vse morebitne bodoče primere.

V utemeljitvi stroge razsodbe je rečeno: »Glede na poklicni status nogometašev, ki sta bila tudi člana državne reprezentance in društva iz najvišje lige z izkušenim zdravniškim štabom, glede na to, da sta zavestno zaužila zdravilo s stimulacijskimi sestavinami ob tem, da sta dobro seznanjena s pravilnikom, ki jamči o regularnosti tekmovalcev, se zdi enoletna diskvalifikacija

za vsakega od obtožencev primerna kazen.«

Med sodno obravnavo so igralca in društvo zavzeli enotno obrambno linijo. Carnevale in Peruzzi sta priznala, da sta zaužila tabletki zloglasnega Lippopila. To sta storila po obilni večerji (na kateri so praznovali zmago v pokalu UEFA nad Benfico), da bi shujšala. Jemanje tega preparata jima je svetovala Peruzzijska mati, društvo pa o vsej zadevi ni vedelo ničesar. Odvetnik Coppi je skušal prepričati sodniški zbor, da Lippopil ne prinaša nogometašem nobene praktične prednosti. Lahko sicer spodbuja miselne procese (uporabljajo ga študentje), ne more pa izboljšati telesne učinkovitosti. Sindikalni predstavnik nogometašev Campana meni, da je kazen prehuda in posledica posebnega ozračja, ki naj bi se ustvarilo okrog procesa. »Menim, da je treba primere dopinga kaznovati, toda zdi se, da je razsodba "političnega" značaja,« je dejal Campana.

Ce se bodo obsojenci pritožili, bo prizivni proces 18. tega meseca.

Člani disciplinske komisije nogometne zveze pred začetkom razprave (AP)

Danes nad 800 jadrnic na 22. jesenskem pokalu

Jadra v zalivu

Nad 800 jadrnic, od svetovno znanih milijarde lir vrednih jaht do običajnih paser, se bo danes v Tržaškem zalivu »pomerilo« na 22. jesenskem pokalu, najbolj množični regati v Sredozemlju, ki jo prireja jadrnalno društvo Barcola-Grignano. Jadrnice bodo štartale ob 9.30 izpred sedeža prireditelja v Barkovljah, zajadrale bodo proti Tankemu rtiču do prve boje, odtod pa severno proti kriški obali, od koder se bodo vrnile proti Barkovljam.

Do 19. ure sinoči se je na regato prijavilo skupno 825 udeležencev, vpisovanje pa je bilo še odprto za jadralce iz tujine in drugih italijanskih krajev. Lani so na Barcolani — kot pravijo Jesenskemu pokalu — zabeležili 882 vpisov, regate pa se je dejansko udeležilo 750 jadrnic.

Tudi ob letošnji Barcolani je poveljstvo tržaške luške kapitanije izdalo odlok, s katerim prepoveduje plovbo na območju regate neavtoriziranim plovilom.

Na sliki (foto Križmančič): posnetek z lanskega 21. jesenskega pokala - Barcolane v Tržaškem zalivu.

Šah za svetovni naslov

Odložili 3. partijo

NEW YORK — Tretja partija finalne dvoboja za svetovni šahovski naslov med prvakom Garyjem Kasparovom in izzivalcem Anatolijem Karpovom bo jutri. Karpov je namreč zaprosil za dan počitka. Trenutno vodi Kasparov z 1,5:0,5. Bele figure bo jutri imel Karpov.

Pro Gorizia v gosteh

V današnjem kolu italijanske meddeželne lige bo Pro Gorizia danes igrala v gosteh pri solidnem Coneglianu. Trener Trevisan bo tokrat lahko razpolagal še z dodatnim adutom, močnim srednjim napadalcem Jacoviellom, ki ga je goriški klub v prejšnjih dneh odkupil od ekipe Ronk. Goričani so letošnje prvenstvo pričeli dokaj nespodbudno, saj imajo po prvih petih kolid le štiri točke na skupni lestvici. Morda bo prav prihod Jacoviella okrepil do sedaj neučinkovito napadalno vrsto igralcev predsednika Pozza.

Hokej na ledu: Jeseničani uspešni

V 6. kolu 1. jugoslovanske hokejske lige so Jesenice kar s 17:3 (6:0, 7:3, 4:0) premagale Vojvodino iz Novega Sada, medtem ko je v Zagrebu Medveščak odpravil ljubljansko Olimpijo s 5:4 (1:0, 3:1, 1:3).

Dirka tris

TURIN — Dirke tris ta teden ni bilo. Organizator dirke namreč ni mogel zagotoviti njenega regularnega poteka, ker osebe grozi s stavko.

V 11. kolu 1. ZNL je odpravila Vojvodino

Olimpija zmagala

LJUBLJANA — Nogometaši Olimpije so v 11. kolu jugoslovanske 1. zvezne nogometne lige osvojili pomembno zmago proti Vojvodini s 4:2 (1:2). Tekma se za ljubljancane ni začela najbolje, saj so gosti že v 3. minuti povedli z golom Hajdiča. Pate je le tri minute kasneje sicer izenačil, Vojvodina pa je zaključila prvi del v vodstvu z golom, ki ga je 2 minuti pred koncem polčasa dosegel Perović. V nadaljevanju so »zmajčki« pritisnili na vrata gostov in pred 2 tisoč gledalci najprej izenačili z Dinkom Vrabcem (v 66. minuti), nato pa še povedli s Tesičem (v 71. minuti). Štiri minute pred koncem je Gliha še zaokrožil rezultat na 4:2.

Včeraj so odigrali še drugih pet tekem 11. kola. Vodilna Crvena zvezda je v mestnem derbiju premagala Partizana s 6:4 po 11-metrovkah. Partizan je vodil z 1:0, za prvaka pa je izenačil Savičević. V drugem derbiju »velike četverice« je Dinamo na domačih tleh prav tako po 11-metrovkah ugnal Hajduka s 5:4. V regularnem času sta gola dosegla Šuker in štimac.

V preostalih tekmah je Borac premagal Rad z 2:1, Budućnost je doma izgubila z Željezničarjem z 1:2, Osijek pa je na domačem terenu pred 500 (!) gledalci odpravil Sarajevo z 1:0.

Danes bodo odigrali še tekme Zemun - Sloboda, Rijeka Proleter in Velež - Radnički. Spartak je prost.

Koper - Krajina 3:0

KOPER — V 10. kolu tretje jugoslovanske nogometne lige so rumenomodri prepričljivo s 3:0 (2:0) premagali novince Krajina iz Cazina. Pred okrog 700 gledalci so zadetke dosegli Zulič, Bečaj in Radovanović. S to zmago se je Koper s skupno 11 točkami prebil

na 3. mesto prvenstvene tablice, kjer še kljub porazu vodi Zadar s 14 točkami pred Jugokeramikom, ki je doma z 1:0 premagala Maribor Branik.

Na gostovanju v Zagrebu je izgubila tudi Izola - s Trešnjevko 1:2 in šesti prvenstveni poraz jo je ponovno potisnil na zadnje, 18. mesto s šestimi točkami, kolikor jih ima tudi Split pred njo z boljšo razliko v zadetkih. (Kreft)

Italijanska B liga

Triestina doma

Po neodločenem izidu v nedeljo doma proti Ascoliju tržaški drugoligaš juriša na drugi prvenstveni par točk proti Modeni. Triestina mora namreč nujno popraviti svojo dokaj skromno bero točk (v petih kolid le štiri točke), saj je Modena celo na slabšem od tržaškega kluba. Trener Triestine Giacomini bo poslal na teren trenutno najboljšo postavo, medtem ko bo pri gostih manjkalo kar nekaj nogometašev, skoraj vsi branilci. Pri Triestini naj bi že od prve minute zaigral Costantini ob Ceronejem, Corinom in Conco. Na sredini igrišča in v napadu pa so povsem nared Urban, Luiui, Picci, Romano, Terracciano, Trombetta in Soda.

Po pravem podvigu v Cremoni bo skušal Udinese tudi na današnjem gostovanju pri Reggiani osvojiti vsaj eno točko in tako začeti svoj »pohod« proti mirnejšim delom lestvice.

DANAŠNJI SPORED (15.00): Ascoli - Reggina; Barletta - Foggia; Brescia - Ancona; Cosenza - Pescara; Lucchese - Taranto; Padova - Verona; Reggiana - UDINESE; Salernitana - Cremonese; TRIESTINA - Modena.

Čez teden dni se bo vedelo, če si bo italijanski pilot lahko rešil roko

Nannini deset ur na operacijski mizi

FIRENCE — Šele čez teden dni se bo vedelo, če si bo italijanski pilot Alessandro Nannini rešil desno roko, ki mu jo je odtrgalo predvčerajšnjim, ko je strmoglavil helikopter, v katerem se je peljal skupaj z dvema prijateljskima in pilotom. Zdravniki se namreč bojijo, da ne bi prišlo do infekcije. V tem primeru bi Nannini roko dokončno izgubil. Če se bo v naslednjih dneh vse srečno izteklo, bo zatem treba čakati leto dni na rezultate rehabilitacije. Tudi v najboljšem primeru pa funkcionalnost uda ne bo nikoli popolna.

Operacija, s katero so Nanniniju prišli roko, je trajala skoraj 10 ur in je bila tehnično izredno zahtevna. Poškodba je bila namreč izredno huda, žile so bile odtrgane za nekaj centimetrov in so jih morali nadomestiti s tistimi, ki so mu jih vzeli na nogi. Poleg tega ima Nannini na več mestih zlomljeno tudi levo roko, na kateri si je poškodoval še kite. Kaže, da bo tudi s to roko bo imel probleme glede funkcionalnosti. Včeraj so skušali ugotoviti, kako je sploh prišlo do nesreče, v kateri se je zelo hudo poškodoval tudi pilot (za slednjega imajo še vedno pridržano prognozo). Predvčerajšnjim so namreč omenjali več možnosti. Kaže vsekakor, da je za strmoglavljenje kriv teren, na katerem je helikopter pristal. Površina namreč ni bila ravna, tako da se je verjetno z zadnjim, manjšim propelerjem dotaknil tal. Pri tem se je propeler razbil, helikopter se je sicer spet dvignil, vendar

ga ni bilo mogoče upravljati in nezgoda je bila neizbežna.

Becker in Lendl v finalu

TOKIO — V današnjem finalu teniškega turnirja v Tokiu se bosta pomerila Nemec Becker in Čehoslovak Lendl. Prvi je v polfinalu s 7:6, 7:1, 6:2 premagal Američana Edmberga, Lendl pa s 7:5, 6:3 Šveda Edmberga.

Danes rally Sanremo

RIM — Danes se bo začel 32. avtomobilski rally Sanremo, veljaven za 9.

preizkušnjo SP avtomobilskih hiš in 10. za SP pilotov. Na startu bo 26 posadk. Zadnja etapa bo v četrtek.

Rally faraonov

KAIRO — Po 7. etapi avto-moto rallyja faraonov sta lestvici naslednji: MOTOCIKLISTI: 1. De Petri (It.) yamaha 17.41'00"; 2. Arcarons (Sp.) cagiva 18.06'21"; 3. Orioli (It.) cagiva 18.58'22". AVTOMOBILISTI: 1. 2. Lartigue-Maingret (Fr.) mitsubishi 7.14'02"; 2. Auriol-Monnet (Fr.) lada 7.17'10"; 3. Tambay-Andrie (Fr.) lada 7.24'03".

domači šport

DANES

NEDELJA, 14. OKTOBRA 1990

NOGOMET

1. AMATERSKA LIGA

15.00 v Gorici, Ul. Baiaumonti: Juventina - Percoto

2. AMATERSKA LIGA

15.00 na Padričah: Gaja - Moraro; 15.00 v Cornu: Corno - Primorje; 15.00 v Repnu: Vesna - Pro Farra; 15.00 v Bazovici: Zarja - Villanova

3. AMATERSKA LIGA

15.00 v Trstu, igrišče Campanell: Giarrizole - Breg; 15.00 v Trebčah: Primorec - San Vito; 15.00 v Šlovrencu: San Lorenzo - Kras

NARAŠČAJNIKI

9.30 na Opčinah, Ul. Alpini: CGS - Primorje; 10.30 v Trstu, Ul. Flavia: Don Bosco - Zarja Adriampex; 10.30 v Dolini: Breg - Olimpia; 10.30 v Gorici, Ul. Baiaumonti: Juventina - Corno

NAJMLAJŠI

10.45 v Domju: Domio - Primorje

ZAČETNIKI

9.30 v Sovodnjah: Sovodnje - Corno; 13.00 v Trstu, Sv. Ivan: Esperia - Primorje

JUTRI

PONEDELJEK, 15. OKTOBRA 1990

KOŠARKA

MLADINSKO PRVENSTVO SLOVENIJE

19.30 V Repnu: Jadran Farco - Smelt Olimpija.

MLADINSKO PRVENSTVO

19.30 na stadionu »1. maj«: Bor - Sokol.

obvestila

MLADINSKI ODSEK SPDT organizira 1. zamejski orientacijski pohod. Zbirališče ob 8.30 na Gorici v Bojuncu. Prijava in informacije na ZSSDI Tel. 767304 in po tel. 55180 do 21. t. m.

ŠD MLADINA

vabi na predstavitve smučarske sezone 1990/91, ki bo v petek, 19. t. m., ob 20.00 v Domu Albert Sirk v Križu. Vabljeni člani, tekmovalci in starši.

JK ČUPA

priredi 20. t. m. izlet v Genovo na ogled navtičnega sejma z društvenim kombijem. Zanimati se lahko na telefonirajo do 16. t. m. Optiki Malalan, tel. 213957.

ŠPORTNO ZDRUŽENJE BOR

sklicuje jutri, 15. oktobra, svoj redni občni zbor z naslednjim dnevnim redom: 1. otvoritev, 2. izvolitev delovnega predsedstva, 3. izvolitev volilne komisije, 4. predsedniško poročilo, 5. razprava o poročilu in pozdravi gostov, 6. razrešnica staremu odboru, 7. volitve novega odbora, 8. razno. Začetek v prvem sklicu ob 20. uri in v drugem ob 20.30.

SK BRDINA

organizira v novembru tečaja za alpsko in nordijsko smučanje na plastični stezi v Nabrežini. Tečaj je namenjen otrokom in odraslim. Zanimati se prosimo, da se oglašijo ob ponedeljku do petka na tel. št. 764596.

ŠK KRAS - ROKOMETNI ODSEK

obvešča, da so treningi ekipe naraščajnikov (rojeni leta 1975 in mlajši) ob sredah od 17.30 do 19.00 (1. trening v sredo, 17. t. m.) v športno-kulturnem centru v Zgoniku.

ŠD MLADINA - BALETNI ODSEK

obvešča, da se vršijo treningi ob ponedeljkih in četrtek: za 1. skupino od 15.45 do 16.45, za 2. skupino od 16.30 do 17.45, za 3. skupino od 17.30 do 19. ure v prostorih osnovne šole A. Sirk v Križu. Nove vpise sprejemajo do 29. oktobra.

KOLESA

DE PALMA

GIULIANO DI DONATO

PRODAJA KOLES

DODATNA OPREMA

POPRAVILA

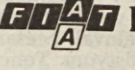
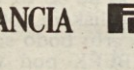
TRST - Ul. U. Foscolo 8/A
Tel. 761020

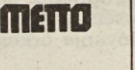

adriampex

UVOZ-IZVOZ PREDSTAVNIŠTVA D. D.

POOBlašČENI IZVOZNIKI

34132 Trst, Ul. Geppa 9, tel. (040) 369220 - Telex 460231 ADEXI - Fax (040) 369112
34170 GORICA, Ul. dell'Industria 6 - tel. (0481) 522012

New York Knicks v finalu McDonald's ugnal Splitčane Spet brez presenečenja

FINALE ZA 1. MESTO
NEW YORK KNICKS - POP 84 SPLIT 117:101
(20:24, 52:40, 84:67)
KNICKS: Cheeks 6, Starks 2, Tucker 13, Walker 4, Jackson 6, Grant 3, G. Wilkins 13, Quinnett 15, Cureton 6, Mustaf 7, Ewing 23, Oakley 8, Gray, Vandeweghe 11.
POP 84: Sretenović 2, Perasović 13, Pavičević 7, Kukoč 18, Čizmić 2, Naumoski 5, Tabak 6, Savić 23, Lester 2, Naglič 23.
SODNIKA: Kersey (ZDA) in Gerrard (VB); PM: Knicks 17:29, Pop 84 20:35; SON: nihče; 3 TOČKE: Tucker 4:11 (Tucker 3:5, G. Wilkins 0:1, Vandeweghe 1:5), Pop 84 3:13 (Sretenović 0:2, Perasović 0:1, Pavičević 0:2, Kukoč 2:5, Naumoski 0:1, Naglič 1:2); GLEDALCEV: 17 tisoč.

BARCELONA — Tudi 4. izvedba košarkarskega turnirja McDonald's open se je končala z zmago moštva NBA lige. V zlato knjigo se je tokrat vpisala ekipa New York Knicks, ki je tako nasledila moštvom Milwaukee

Bucks (1987), Boston Celtics (1988) in Denver Nuggets (1989).
V finalu s splitskim Pop '84 (bivšo Jugoplastiko) so Američani igrali veliko bolje in bolj sproščeno kot proti Scavoliniju, zato letos oslabljeni Splitčani niso imeli nobene prave možnosti, da bi ponovili lanski podvig, ko so do zadnjih sekundah finalne tekme kljubovali Nuggetsu. Začetek je sicer obetala izenačen boj, saj je Pop 84 dobil prvo četrtino, v kateri je imel tudi osem točk prednosti (24:16). Toda že v 5. min. druge četrtine so Američani povedli (33:32) in vodstva niso več izpustili iz svojih rok. Še v začetku drugega polčasa je kazalo, da bo Splitčanom uspelo nadoknaditi zaostanek, saj so se NBA moštvu približali do rezultata 66:60, vendar so prav tedaj popustili in New York Knicks je imel v zadnji četrtini tudi že 26 točk naskoka. V vrstah zmagovalcev sta zelo dobro igrala zlasti center Pat Ewing in Gerald Wilkins, a med Splitčani je kot ponavadi blestel Kukoč, ki je pokazal, da bi se lahko tudi v NBA ligi enakovredno kosal z nasprotniki. Dobro sta igrala tudi Savić in Naglič.

FINALE ZA 3. MESTO
BARCELONA - SCAVOLINI 106:105
(33:36, 58:59, 85:80)
BARCELONA: Jimenez 21, Galilea 3, Solozabal 11, Trumbo 9, Gonzalez 5, Montero 7, Ortiz 18, Esteller 12, Norris 20.
SCAVOLINI: Labella, Gracis 11, Magnifico 23, Boni 6, Cook 19, Daye 21, Calbini, Zampolini 6, Costa 1, Grattoni 8.
SODNIKA: Madden (ZDA) in Mailhabiau (Fr.); PM: Barcelona 27:33, Scavolini 17:29. PON: Costa (43). 3 TOČKE: Barcelona 7:15 (Jimenez 2:2, Galilea 1:1, Solozabal 2:6, Gonzalez 1:2, Montero 1:4), Scavolini 4:10 (Cook 2:3, Zampolini 2:5, Grattoni 0:2). GLEDALCEV: 17.000.
V tekmi za tretje mesto turnirja McDonald's open je domača Barcelona le s točko prednosti premagala italijanski Scavolini, ki se je dva dni prej odlično odrezal proti Američanom. V taboru italijanskega moštva so se po srečanju hudovali nad sojenjem, češ da je bilo pristransko.

Danes v italijanski košarkarski A-1 ligi Dvoboj Meneghinov

Dvoboj med očetom in sinom je osrednja atrakcija današnjega 4. kola italijanske košarkarske A-1 lige. V športni palači v Vareseju, kjer je osvojil vse, kar se je osvojiti dalo na klubskem področju, bo danes Dino Meneghin, košarkar tržaškega Stefanela, srečal med nasprotniki domačega Rangelara tudi svojega 16-letnega sina Andreo. Po nedeljski zmagi nad državnim prvakom Scavolinijem ima Stefanel lepe možnosti tudi za zmago v gosteh, saj je Ranger, finalist v lanskem play offu, trenutno v krizi. Nekaj košarkarjev Stefanela je komaj prebodelo gripo (Fučka, Sartori, Bonventi), zaradi česar ekipa ni v najboljši telesni formi.
V sinočnji anticipirani tekmi 4. kola v Rimu, ki je bilo tudi osrenje srečanje tega kola, je domači Il Messaggero premagal milanski Philips s 83:81 (48:48) in z 8 tpčkami brez poraza vodi na skupni lestvici. Koše so tako dosegli:
IL MESSAGGERO: Cooper 13, Niccolai 7, Premnier 22, De Piccoli, Nim-

phius 4, Avenia 20, Lorenzon 15, Croce.
PHILIPS: Montecchi 8, Riva 8, Vincent 35, McQueen 12, Pittis 12, Barnia 2, Aldi, Ambrassa 4, Blasi.
SODNIKA: Zanon in Zancanella; PM: Il Messaggero 20:25, Philips 22:27; 3 TOČKE: Il Messaggero 5:13 (Lorenzon 2:3, Premier 2:2, Avenia 0:1, Niccolai 0:1, Cooper 1:4, Attruia 0:2), Philips 9:17 (Pittis 0:3, Ambrassa 1:2, Vincent 6:7, Riva 1:1, Blasi 0:1, Montecchi 1:3); PON: nihče; POŠKODOVAN: Riva v 9. minuti (do konca tekme ni več igral); GLEDALCEV: 12 tisoč, skupni inkaso 160 milijonov lir.
DANAŠNJI SPORED: Scavolini - Auxilium; Ranger - Stefanel; Clear - Napoli; Phonola - Knorr; Sidis - Livorno; Benetton - Panasonic; Filanto - Firenze.
DANAŠNJI SPORED A-2 LIGE: Arimatec - Telemarket; Lotus - Cremona; Desio - Emmezeta; Glaxo - Banco di Sradegna; Fabiano - Ticino; Livorno - Birra Messina; Fernet Branca - Kleenex; Venezia - Teorematour.

Sinoči v Trstu v 2. kolu tretjeligaškega košarkarskega prvenstva prva zmaga naših Jadran TKB le ugnal trdoživo ekipo Itale

JADRAN TKB - ITALA SAN MARCO 72:68 (35:38)
JADRAN TKB: Crisma 2 (0:1), Oberdan 9 (0:1), Čuk 15 (3:6), Pregarc 14 (4:7), Stanisa, Pertot, Merlin 14, Paulina 9 (3:4), Škerk, Smotlak 9 (1:2).
ITALA SAN MARCO GRADIŠČE: Corsi 4 (2:2), Skocaz, Merljak 6, Stocca 2, Dicecco 18 (10:13), Sartori 11 (1:3), Marega 8, Famea, Urši 13 (4:7), Podberšič 6 (2:4).
SODNIKA: Zammuner in Vecchio iz Trevisa. PM: Jadran 11:21, Itala 19:29. ON: Jadran 23, Itala 23. PON: Smotlak (32), Paulina (40). TRI TOČKE: Merlin 2, Oberdan 1; Urši 1. GLEDALCEV: 450.

TRST — V drugem kolu tretjeligaškega košarkarskega prvenstva so sinoči jadranovci v Trstu pred kar lepim številom zvestih navijačev osvojili prvi prvenstveni točki proti trdoživim igralcem Itale iz Gradišča.
S prikazano igro verjetno ekipi ni sta zadovoljili gledalcev, splošen komentar po tekmi na tribunah in v Jadranovem taboru je bil: »Važni sta predvsem točki.« Še posebno, če upoštevamo, da so naši igrali prvič po daljšem času brez svojega kapetana Valterja Sosiča.
Obe moštvi sta sorazmerno zelo mladi. V obeh ekipah je namreč skoraj več mladincev kot članov in zato je

tudi na dlani, da smo bili priča večkrat raztrgani igri, z naivnimi napakami, kar je seveda rezultat neizkušenosti mladih igralcev. To pa sinoči ni veljalo za jadranovca Robija Paulino, ki je v končnih minutah zaigral kot prekaljen veteran. Paulina je namreč v končnih minutah srečanja ulovil dve izredno pomembni odbiti žogi in je v najbolj kočljivih trenutkih tudi dosegel 3:4 v prostih metih.
Bržkone pa je prišlo do odločilnega preobrata na tej tekmi, ko je Jadranov trener Vatovec precej pogumno (takrat je bila Jadranova ekipa zelo obremenjena z osebnimi napakami) ubral obrambo mož-moža, ki je dejansko

spremenila potek srečanja. Naši fantje so v tistih zadnjih minutah zaigrali zares zagrizeno, požrtvovalno in borbeno, priigrali so si rahlo prednost, ki so jo nato, kljub nekaterim naivnim napakam, obdržali do konca tekme.
Jadranov trener Vatovec je poslal na tere naslednjo začetno postavo: Oberdan, Pregarc, Merlin, Čuk in Smotlak. Trener Itale, Novogoričan Čehovin pa se je odločil za tole peterko: Uršič (bivši jadranovec), Stocca, Sartori, Marega in Urši (slednja stala ni igrala za mladince San Benedetta). Po izenačenem in nizkem izidu v uvodnih minutah (v 5. min. 4:6, v 6. min. 7:7) so jadranovci le ujeli pravi ritem in ob dobri obrambi Smotlaka in dvem trojкам Merlina tudi zanesljivo povedli na 23:13. Vse je kazalo, da se je našim vendarle »odprlo«. Ko pa so gostje prešli na consko obrambo, so jadranovci izgubili ritem in tudi met jim ni šel od rok. Proti conski obrambi pa brez meta ni uspeha. Igralci Itale (med le-temi je bil tudi bivši domovec Podberšič) so počasi nižali zaostanek,

v 15. min. so dosegli prvo izenačenje (27:27), ob polčasu pa celo vodili s tremi točkami razlike.
Nič spodbudni niso bili niti razpleti v prvi polovici drugega polčasa. Naši so celo zaostajali za pet točk v 24. min. (42:47), v 30. min. pa so naši z bolj agresivno obrambo in predvsem po zaslugi Maura Čuka v napadu in tudi v obrambi dohiteli nasprotnika (55:55), nakar so si prigrabili rahlo prednost petih točk in tudi zaslužen zmagali.
V naslednjem kolu bodo jadranovci igrali v gosteh, in sicer v Bassanu.
B. LAKOVIČ

Bor - Stefanel danes v finalu
Včeraj je bil v organizaciji KK Bor košarkarski turnir naraščajnikov. V prvem polfinalnem srečanju je tržaški Stefanel zanesljivo premagal Kontovel s 85:66, v drugem pa je Bor odpravil Libertas z 78:50.
Današnji spored: ob 9:15: finale za 3. mesto: Kontovel - Libertas, ob 11:00: finale za 1. mesto: Bor - Stefanel.

Jugoslovanska košarkarska liga Olimpija v Beogradu

V današnjem 2. kolu v 1. jugoslovanski košarkarski ligi čaka ljubljansko Smelt Olimpijo težko gostovanje pri beograjskem Partizanu. Ostali današnji spored: Šibenka - Bosna, Vojvodina - Zadar, Čelik - Crvena zvezda. Tekma Cibona - Pop 84 bo v sredo, včeraj pa so odigrali anticipirano srečanje med Budućnostjo in IMT. Zmagal je slednji z 89:82.

Reggio Emilia vodi
V 2. kolu italijanske ženske odbojarske A-1 lige so tako igrali: Noventa - Alisurgel 3:0 (15:13, 15:6, 15:2); Reggio Emilia - Conad Fano 3:2 (15:7, 15:7, 7:15, 13:15, 15:12); Assinovi - Edilfornaciari 3:1 (16:14, 15:8, 3:15, 16:14); Modena - Paracarioca 3:0 (16:14, 15:10, 15:3); Pescopagano - Sipp 3:0 (15:8, 15:6, 15:7); Sirio Perugia - Yoghi 3:1 (15:10, 15:11, 8:15, 15:7); Teorema Ravenna - Nausicca 3:1 (15:8, 15:5, 13:15, 15:6).
LESTVICA: Reggio Emilia, Pescopagano, Modena, Teodora 4, Paracarioca, Conad, Alisurgel, Yoghi, Assinovi, Sirio 2, Noventa, Edilfornaciari, Sipp, Nausicca 0.

kratke vesti

Carboniju pet kol
ZÜRICH — Disciplinska komisija evropske nogometne zveze je glede na prvo kolo evropskih nogometnih pokalov izključila člana Rome Amedea Carbonija kar za pet kol. Med drugim je bil izključen za eno kolo tudi Davor Šuker (Dinamo Zagreb).

Azzurri: važno je dobro začeti
TRAVEDONA MONATE (VARESE) — Bolj kot o kvalifikacijskem srečanju za EP proti Madžarski je bilo na priprava azzurrov seveda govora o pripravi Carnevale-Peruzzi. V reprezentančnem taboru so vsi branili nogometarja Rome. Trener Vicini pa je rajše govoril o bližnjem gostovanju na Madžarskem in je dejal, da je na takem turniskem tekmovanju, kot je kvalifikacija za EP, zelo važno začeti z zmago.

Francija zmagala
PARIZ — V okviru kvalifikacij za evropsko nogometno prvenstvo (skupina 1) je Francija z 2:1 (0:0) premagala Češkoslovaško. Lestvica: Francija 4 točke (2 tekmi), Španija 2 (1), CSFR 2 (2), Islandija 2 (4), Albanija 0 (1).

V povratnih tekmah deželnega pokala Tržačani in Nabrežinke vnovič uspešni Bor Agrimpex in Sokol Indules v 3. fazi

OLYMPIA - BOR AGRIMPEX 0:3
(3:15, 14:16, 10:15)
OLYMPIA : Sfiligoj, Cotic, Černic, A. in S. Terpin, Breganti, Pellegrini, Milocco, Bensa, Komjanc.
BOR AGRIMPEX: Palin, Stančič, Marega, Starc, Rudes, Aiello, Pagani, De Carli, Meton, Batič.
GORICA — Borovci so tudi v povratnem srečanju za deželni pokal premagali trdoživo Olimpijo. Srečanje je bilo na dopadljivem nivoju, sicer so številni gledalci prišli na svoj račun predvsem v drugem setu, ko je bila igra zelo izenačena in obe moštvi sta prikazali najuspešnejše poteze.
V prvem setu so Tržačani začeli izredno napadalno, saj niso dopustili domačinom, da bi lahko uredili napad in predvsem obrambo, kjer je blok zelo slabo deloval. Po prvem setu, ko je že kazalo, da bodo Stančič in tovariši nemoteno osvojili še naslednja

dva, so se Jakopičevi varovanci dobesedno razigrali. Po začetni premoči borovcev so igralci Olympie najprej nadoknadili zamujeno, nakar so s Simonom Terpinom na čelu prepričljivo povedli. Vodstvo so večali vse do rezultata 14:11. Vendar se je tedaj v igri domačinov nekaj zataknilo, to pa so lepo izkoristili gostje s serijo uspešnih napadov preko Palina ter na ta način osvojili še drugi set. Tretji in zadnji set je bil le gola formalnost, saj je imel Bor praktično že v žepu kvalifikacijo v naslednje kolo deželnega pokala.
Borovci so nedvomno zaslužen osvojili tudi povratno srečanje z goriško šesterko Olympie. Stančič in tovariši so prikazali zrelejšo in rutinirano igro. Menimo, da bo prav naša tržaška šesterka odigrala eno vidnejših vlog v letošnjem prvenstvu in boju za napredovanje.
Goriška Olympija je prav gotovo perspektivna ekipa, saj jo sestavljajo

sami mladi igralci. Jakopičevi varovanci so v včerajšnjem srečanju občasno prikazali res atraktivno in požrtvovalno igro. Ekipa bo trd oreh za vsakogar, prvenstveni derbi pa bodo tudi letos prav gotovo zagrizeni in napeti.
Po srečanju smo zbrali izjavi kapetanov obeh moštev.
Andrej Terpin (Olympia): »Srečanje smo odigrali brez dveh standardnih igralcev, kar se je v igri še kako poznalo. V prvem setu smo pričeli nekoliko negotovo, v drugem pa smo zapravili lepo priložnost, saj se nam je prav v končni zataknilo. Z igro sem zadovoljen, saj smo igrali prav vsi zelo požrtvovalno.«
Sergij Stančič (Bor Agrimpex): »Ne morem reči, da smo zmagali brez večjih problemov, saj smo se morali v drugem setu pošteno potruditi, da smo strli odpor nasprotnikov. Vendar je

bila naša premoč vseskozi očitna. Vsekakor moram pohvaliti požrtvovalno igro mladih igralcev Olympie, ki se je res lepo izkazala.« (mar)
ALTURA - SOKOL INDULES 1:3
(16:14, 12:15, 7:15, 12:15)
Sokol Indules je tudi v povratni tekmi 2. faze deželnega pokala premagal mestnega tekmeča Alturo. Tekma je bila znatno boljše od prve, bodisi tehnično kot glede borbenosti. Obe ekipi sta se borili za vsako žogo in nista popustili do poslednje točke. Nabrežinke so pokazale napredek, predvsem sta bila boljše sprejem in obramba, tako da je bil napad bolj prodoren. Vsa dekleta so res dala od sebe in pokazala to, kar zdaj zmorejše, treba pa še kaj izpiliti. Napadalne sheme niso vedno uspele, vendar je to razumljivo, če pomislimo, da je letos ekipa zamenjala koncept igre. (Vip)

Namiznoteniški tretjekategorniki v Piacenzi Kras računa na kolajne

Pet namiznoteniških igralcev Krasa te dni tekmuje na državnem turnirju tretjekategornikov v Piacenzi. Tanja Rauber, Biserka Simoneta, Monika Radović ter Igor in Marjan Milič bodo nastopili v posameznih tekmah ter v naslednjih dvojicah: Simoneta-Radović, I. Milič-M. Milič ter mešanih dvojicah I. Milič-Radović in M. Milič-Simoneta.
Turnir organizira namiznoteniško društvo Valnure Bettola v okviru 11. trofeje »M. Perotti«, ki bo nagradilo prve štiri uvrščene posameznike in dvojice. Konkurenca na turnirju bo zelo številčna, še zlasti v moški konkurenci, vendar kljub ostri konkurenci pričakujemo, da bodo med nagrajenci tudi nekateri krasovi igralci oziroma igralke. (J. J.)
OŠ Šmuc kros Primorskih novic
ŠKOPIJE — Na tradicionalnem jesenskem krosu, 25. po vrsti, za pokal

Primorskih novic je teklo več kot 400 udeležencev, med njimi največ osnovnošolcev iz vseh obalnih občin. Zaslužno ga je osvojila ekipa iz OŠ Vojka Šmuc Izola in to že 13. zapored. Velja še omeniti, da je izolske osnovnošolce prvi vodil pokojni Slavko Demšar, veliki ljubitelj mladih.
Radio Opčine
Jutrišnji tedenski športni komentar na Radiu Opčine vsebuje med drugimi naslednje prispevke. NOGOMET: amaterske lige: Jarja in Vesna držita stik z vrhom - Gaja za remi ali za zmago?; KOŠARKA: Jadran prvič v domačem okolju s pomočjo navijačev; KOTALKANJE: Samo Kokorovec prvi zamejski atlet na svetovnem prvenstvu v združenih Nemčiji; ALPINIZEM: Vzpon Alpe Adria - poroka na Everestu - Tudi predsednik SPDT Gigi Abram odpotoval v Nepal.

Poraza Bora Elpro Cunja in Sloge Koimpex v zveznem pokalu Na gostovanjih brez dobljenega niza

LOW WEST LATISANA - BOR ELPRO CUNJA 3:0
(16:14, 15:13, 15:12)
BOR CUNJA AVTOPREVOZ: Vitez, Nacinovi, Vidali, Grbec, Maver, Foraus, Venier, Stoper, Traettino in Fučka.
Končni izidi je prav gotovo krivičen za borovke, ki so se vseskozi enakovredno borile z gostiteljicami, čeprav so nastopile le v osmih, kajti Traettino in Fučkova sta zaradi poškodbe sedeli na klopi le pro forma. Če bi bile malo bolj prisenebne v ključnih trenutkih igre, bi se celo zgodilo, da bi Kalčeve igralke izšle iz tega dvoboja kot zmagovalke. Dovolje je, če povejmo, da so si v prvem nizu napravile prednost s 14:11, v drugem z 12:7, v tretjem pa sta se šesterki izmenjavali v vodstvu vse do 12:12.
Trener Kalc je na igrišče poslal postavo z Vitezovo kot podajačico, Forausova kot univerzalko, centra sta bila Maverjeva in Vidalijska, na tolkaškem

mestu pa sta začeli Nacinovijska in Venierova.
V začetku vseh treh nizov je Latisana zbrala nekaj točk prednosti, a borovke so nato zaigrale uspešneje in bile celo boljše od gostiteljic. Zlasti dober je bil servis, sprejem je bil dovolj natančen, kombinatorika pa tekoča. Skratka, borovke bi si za sinočnji nastop zaslužile oceno - odlično, ko ne bi v končnih prišlo do odvečnih napak, ki so ves dotedanji trud žal izjavalile.
Latisana je potrdila, da bo v bližajoči se tretjeligaški sezoni med favoriti za napredovanje, čeprav se je izkazalo, da ni nepremagljiva, kot so nekateri prenapregli že napovedovali. Treba pa je dodati, da je sinoči tudi Latisana igrala brez eno svojih boljših igralok.
KENNEDY VIDEM - SLOGA KOIMPEX 3:0
(15:7, 15:12, 15:2)
SLOGA KOIMPEX: Fabrizi, Grgič, Kosmina, Lupinc, Marucelli, Milkovič,

Miot, Pertot, Sosič, Škerk, Ukmar, Žbogar.
Sloga Koimpex je v zveznem pokalu sinoči okusila gladek poraz, s katerim je v bistvu tudi izločena iz nadaljnje faze, saj je ob premoči Sangiorgine Kennedyju dovolj, da v povratnem kolu osvoji le niz, saj ga AUSA PAV, katero so slogašice v prvem kolu že premagale, ne more ovirati.
Cilj Peterlinovih varovank vsekakor ni bilo napredovanje, ampak čimbolje uigravanje šesterke.
Sinočnja tekma vsekakor ni izpolnila cilja, saj so slogašice odigrale prav gotovo najslabšo tekmo v letošnji sezoni.
Začelo se je že z velikim številom zgrešenih servisov, pa tudi v sami igri je Sloga Koimpex zelo pešala, tako da je imel Kennedy zelo olajšano pot do zmage.
(Inka)

Naročnina: mesečna 20.000 lir - celoletna 240.000 lir; v SFRJ številka 5.- din, naročnina za zasebnike mesečno 70.- din, polletno 390.- din, letno 780.- din.

Poštni tekoči račun za Italijo
Založništvo tržaškega tiska, Trst 13512348

Za SFRJ: žiro račun 51420-603-31593
ADIT 61000 Ljubljana
Glonarjeva 8 - telefon 329761

Oglas: ob delavnikih trgovski 1 modul (šir. 1 st. viš. 23 mm) 80.000 lir; finančni in legalni oglasi 1 modul (šir. 1 st. viš. 23 mm) 120.000 lir. Ob praznikih povšek 20%. IVA 19%. Oglasi iz dežele Furlanije-Juljske krajine se naročajo pri oglašnem oddelku PUBLI-EST - Trst, Ul. Montecchi 6 - tel. 7796-688, tix 460270 EST 1, iz vseh drugih dežel v Italiji pri podružnicah SPL.

Mail oglas: 950 lir beseda: osmrtnice, zahvale in sožalja po formatu. IVA 19%. Naročajo se v uredništvu Primorskega dnevnika - Trst, Ul. Montecchi 6 - tel. 7796-611.

primorski dnevnik

nedelja, 14. oktobra 1990

TRST - Ul. Montecchi 6 - PP 559
Tel. (040) 7796-600 - Tlx 460894 - Fax 040/772418
GORICA - Drevored 24 maggio 1
Tel. (0481) 533382 - 535723 - Fax 0481/532958
CEDAD - Ul. Ristori 28
Tel. (0432) 731190

Glavni urednik Dušan Udovič
Odgovorni urednik Vojimir Tavčar

Izdaja
in tiska ZTT
Trst

Cian italijanske
zveze časopisnih
založnikov FIEG

Po posegu sirске vojske v Bejrutu konec krščanske enklave v Libanonu

Sirski tanki prodirajo proti predsedniški palači

(Telefoto AP)

BEJRUT — Po več kot dveh letih žilavega odpora je moral maronitski general Michel Aun kloniti pred očitno premočjo in je včeraj s francoskega veleposlaništva pozval svoje pristaše, naj se vdajo.

Pred tem je libanonska redna vojska ob podpori sirskega topništva in oklopnih enot začela v treh smereh prodirati proti predsedniški palači Baabdi, ki jo je Aun spreminil v pravi bunker. »Ob upoštevanju trenutnega političnega in vojaškega položaja, predvsem pa, da bi preprečil nadaljnje prelivanje krvi in da bi rešil, kar se še da rešiti, pozivam oficirje in vojske libanonske armade, da od tega trenutka dalje poslušajo ukaze poveljnika prosirske armade generala Emila Lauda.« Ta radijski poziv generala Auna, ki so ga po zvočnikih poslušali njegovi vojaki na položajih, so stari v 16-letni libanonski vojni prekaljeni borci sprejeli s solzami v očeh. Še dan prej je Aun zagotavljal, da »bo z orožjem v roki umrl v areni časti«. V takem primeru pa bi bili v vzhodnem Bejrutu priča grozljivemu klanju, ki si ga ni smel privoščiti nihče. Prav zato je predvsem francoska diplomacija skušala Auna prepričati, naj prepreči najhujše. V prepričevanje upornega generala se je baje aktivno vključil tudi bejrutski krščansko-maronitski patriarh Nusrallah Butros Sfeir, ki je vse v spopade vpletene strani pozval, »naj preprečijo bratomorno klanje«. Da pozivi niso naleteli na gluha ušesa, priča že dejstvo, da je Aun predsinočnim ukazal civilnemu prebivalstvu, ki je hotelo z »živim ščitom« obraniti predsedniško palačo, naj se vrne na svoje domove.

Zmago so v zahodnem, muslimanskem Bejrutu proslavili z nepopisnim veseljem in običajnim radostnim streljanjem iz avtomatskega orožja. »Hvala Bogu je vsega konec. Sedaj

si bomo lečili rane in začeli težko pričakovano pot v smeri miru in narodne sprave,« je včerajšnji razplet komentiral predsednik libanonske vlade, sunit Selim el Hos. Podobne izjave je dal tudi predsednik republike, maronit Elias Hra-vi. Oba pa sta dosledno zamolčala sirske vloge v končnem razpletu, in ta je bila po vsem sodeč odločilna, saj je Aun pozval svoje sile k predaji, ko je sedem sirskih bombnikov suhoj z raketami zrak-zemlja bombardiralo že poškodovano predsedniško palačo. Sedaj se samo po sebi zastavlja vprašanje, katera bo naslednja sirska pobuda. Arabska liga je pred 15 leti Damasku poverila nalogo, da s svojimi »mironimi« silami zaustavi libanonsko državljansko vojno. V teh dolgih letih pa je Sirija načrtno še bolj razpihovala ideološke in verske strasti v Libanonu, tako da ji Arabska liga ni obnovila mandata, ker so Sirci v teh letih stali ob strani izključno prosirskim libanonskim frakcijam. Da bi bila mera polna, niso Sirci vzpostavili miru niti na tistih območjih, ki so jih vojaško zasedli, tako da so po mednarodnem pravu in bistvu okupacijska vojska.

Na bližnjem vzhodu ni več skrivnost, da se je Aun predal, ker so ga Američani v bistvu prodali Sircem zaradi njihovega pristopa v protiiraško zvezo. S tem so nedvomno poenostavili libanonsko krizo, a je niso rešili. Skope vesti, da se še kakih 3 tisoč Aunovcev pod poveljstvom Emila Eida še vedno krčevito upira, zgovorno pričajo, da so prosirske sile dobile bitko, a niso še zmagale vojne. Še vedno je odprto vprašanje proiranskih hezbollahov in južnolibanonskega proizraelskega tamponskega pasu. Izrael ni posegel, ker so ga baje Američani prepričali, da je tak razplet najboljši. Če pa bo včerajšnja zmaga dodatno porušila bliznjevzhodna ravnotežja, je lahko vsakomur jasno, da državljanske vojne ne bo tako zlepa konec.

Klofuta je tudi izraz ljubezni

RIM — Zaušnica, ki jo primaže mož, zaročenec ali ljubimec v trenutku hude jeze, ljubosumja ali kakkega drugega čustva, je za današnje petdesetletnice dokaz ljubezni, za mlade pa le nasilje nad žensko. To je pokazala anketa, ki jo je neka socialna služba opravila med petstotimi ženskami. V prvi skupini so bile ženske rojene med leti 1930 - 1950, v drugi pa je bila mlajša generacija stara od dvajset do trideset let. Anketa je pokazala, da je 65 žensk na sto dobilo vsaj eno klofuto v svojem življenju, 44% anketiranih na vprašanje ni hotelo odgovoriti, medtem ko bi jih 7 odstotkov rado kdaj pa kdaj dobilo še kako klofuto. Mlajše ženske dobljeno klofuto vselej vrnejo, v glavnem pa menijo, da je udarec prej žalitev kot dokaz ljubezni. Ne glede na starost pa je 95 odstotkov anketiranih odgovorilo, da dobronamerni zaušnici ne bi zamerilo, 25 odstotkov jih meni, da so klofute eden od temeljev dobrega partnerstva. Da je klofuta izraz nasilnosti jih trdi samo 5 odstotkov, 7 odstotkov pa ne ve, zakaj so bile sploh tepene.

Vsebinsko Morovih pisem bo preučila komisija PSI

RIM — Vsedržavno tajništvo Socialistične stranke je sklenilo, da sestavi posebno komisijo, ki bo imela nalogo preučiti okoliščine po najdbi dodatnih dokumentov v milanskem skrivališču rdečih brigad in ki zadevajo ugrabitev in uboj Alda Mora.

Vodstvo socialistične stranke je namreč mnenja, da je najdba novih dokumentov odprla vrsto novih in zaskrbljujočih vprašanj, ki zahtevajo posebno pozornost javnega mnenja, še posebno pa vseh tistih institucij, ki so predpostavljene, da razkrijejo resnico o umoru italijanskega politika. Naloga komisije, ki ji bo načeloval Dino Felisetti in v kateri sta še Alma Cappiello in Modestino Accone, bo, da strankinemu vodstvu in samim članom PSI v parlamentu posreduje vse, kar se bo novega izvedelo o vsebini dokumentacije.

Socialistični podtajnik Giuliano Amato je s tem v zvezi dejal, da najdba številnih Morovih pisem odpira novo poglavje v dogodku, ki je

pretresel italijansko javno mnenje. Se pa čudi, da so o najdenih dokumentih nekateri časopisi pisali že pred leti. To pomeni, je še nadaljeval podtajnik PSI, da je do resnice o uboju Alda Mora še daleč, kar daje misliti, da je med samim preiskovalnim delom in tudi kasneje prišlo do nekaterih »spodrsilajev«, katerim bo treba posvetiti posebno pozornost.

O milanskem dogodku v Ulici Monte Nevoso je na vsedržavnem svetu republikanske stranke spregovoril tudi predsednik senata Giovanni Spadolini. Dejal je, da se popolnoma strinja s socialističnim tajnikom Bettinom Craxijem, ki je zahteval, naj vsebina najdene dokumentacije postane javna.

Ob tem je bil predsednik senata Spadolini mnenja, da se mora na ištucionalni ravni s tem vprašanjem ukvarjati parlamentarna komisija za pokole, ki ima tudi pristojnost za umor demokristijanskega voditelja Alda Mora.

Albanija se spoznava s turizmom

TIRANA — Albanija se z veliko resnostjo pripravlja na novo turistično sezono. Klement Kolanec z državnega inštituta za arhitekturo in urbanistiko bo prihodnje mesece v Italiji skušal spoznati, kako deluje turistični aparat in kako turistični delavci preko sredstev javnega obveščanja prikazujejo svojo ponudbo. V Albaniji sicer lahko delno sledijo predstavam RAI, vendar se zavedajo, da je marsikaj, kar Italijani ponujajo v reklamnih spotih, zanje še vedno nedosegljivo.

Kolanec je prepričan, da Albanci niso zaradi tega prav nič frustrirani ali zavistni, pač pa jim to vzbuja željo, da bi kmalu tudi sami napredovali.

Redno zasedanje Konference o evropski varnosti in sodelovanju bo v drugi dekadi novembra v Parizu. Priprave so stekle že pred časom, osnutki nekaterih poročil so že pripravljeni. Bržčas je tik pred koncem tudi predlog poročila o človekovih pravicah, ki so še pred dvema letoma spadale v tako imenovano tretjo »košaro«, zdaj pa zmeraj bolj začenjajo biti del prve.

Pri nekaterih vprašanjih pa vseeno še ni jasno, kako se bodo stvari zasukale. Takšno zanesljivo temeljno vprašanje je na primer, kdo naj bo v bodoče nosilec vseevropskega sodelovanja. Jalte ni več, delitev na interesne sfere je stvar preteklosti. Pobudnikov za krepitev in usmerjanje evropskega sodelovanja je več.

Tu je pobuda atlantskega zavezništva, ki so jo sprejeli nedavno v Londonu in se v bistvu zavzema za to, da bi njen delokrog (pristojnost) razširili na vso Evropo vse do Urala. Seveda naj bi nova organizacija imela novo ime, ki naj bi ustrezalo potrebi po »stalnem dialogu med Zahodom in Vzhodom«. To je politična pobuda, ki pa naj bi vsebovala tudi določene, kakor pravijo, »skupne razoroževalne segmente«.

Predstavniki druge pobude so Čehi in Slovaki, ki jim gre za nekaj »vseevropski politični svet«, govor je o političnem svetu, vendar naj bi v tem primeru izhajali predvsem iz težnje po skupnem in vse globljem kulturnem sodelovanju. Očiten je tu Havlov vpliv. Vemo, da se predstavniki Češke in Slovaške v zadnjih mese-

Svet Evrope naj bi prevzel bodoče sodelovanje v Evropi

cih sila trudijo, da bi v povezovanju med enim in drugim delom Evrope imeli nekakšno osrednjo vlogo, vsaj kar zadeva še dosedanjí vzhodni del celine.

Tretja pobuda pa pripada predstavnikom helsinške konference, ki so imeli pred dnevi »parlamentarno zasedanje« pod okriljem Sveta Evrope. V Strasbourg so se sešli zato, da preučijo novonastale evropske razmere in da se dobesedno dogovore o skupnem domu. Vse kaže, da je Svet Evrope (s helsinškimi predstavniki v njem) najresnejši kandidat za to vlogo.

Številni politični krogi (pa tudi izrazito državni) širom po Evropi se te dni odprto opredeljujejo za tretjo inačico, čeprav jo bo treba še natančneje preučiti, sankcionirati pa naj bi jo, kakor namigujejo, prav na rednem zasedanju KVSE v Parizu. Predstavnica Evropskega sveta Catherine Lumière je skupaj s pripravljenci bližnjega pariškega shoda mnenja, da bi bilo treba,

pri ustanavljanju nove vseevropske institucije, upoštevati predvsem tiste, ki že obstajajo, ne pa ustvarjati nove in umetne.

Vse kaže, da je pristaš te inačice tudi Francija, ki bo imela v gosteh helsinško konferenco. Njeno stališče bo dokaj meritorno, češ da bo zanesljivo ustrezalo večinskim težnjam zdajšnje Evrope, v kateri, da so »prepomembne novosti« (tako je te dni izjavil francoski zunanji minister). Te novosti naj bi bile predvsem v nastanku nove skupne Nemčije, kar pozdravljajo vsi, nekateri pa vendar z neravno prikritimi skrbmi o nevarnosti »velike Nemčije«.

Svet Evrope (ob podpori helsinških dejavnikov) naj bi najbolj ustrežal novi panevropski vlogi, ker je v njem v glavnem dovolj poudarjena in priznana enakopravnost med velikimi in malimi državami, ker še najbolj odseva načela Organizacije združenih narodov in ker se najhitreje osvobaja nekdanjih blokovskih spon. Pri

Svetu Evrope je tudi pomembno, da se prav zanj najbolj zanimajo vzhodne dežele.

Znano je, da bo njegova članica kmalu (bržčas že na sestanku tako imenovanega ministrskega odbora, ki bo v prvi dekadi novembra prav tako v Strasbourg) Madžarska, ki ji bosta kmalu sledile Poljska in Češkoslovaška federacija. Pri tem je spet najbolj vprašljivo, kaj bo z Jugoslavijo, pa čeprav je njena prošnja v tajništvu Sveta že tretje leto. Očitajo ji, da si je nekaako resno zastavila tržno gospodarstvo, da pa v njej še niso imeli povsod volitev, ne republiških in ne zveznih, ter da še ni storila odločnih »demokratskih« korakov, da bi dokončno uredila razmere na Kosovu.

Povsem nerazčističen pa je v Svetu Evrope odnos do Sovjetske zveze. Ta veledržava bi bila nemara še kako pripravljena stopiti v Evropi svet, toda v tej ustanovi se preprosto boje njene »teže«. Tako se denimo sliši, da bi bilo prav, da bi ob morebitni vključitvi Sovjetske zveze včlanili še Združene države Amerike, bržčas pa še Kanado, ki sta že članici helsinške konference.

Problem morebitnega vstopa Sovjetske zveze pa je kajpak povezan tudi s tem, ali bo ta država ostala zvezna država, ali pa se bo preoblikovala v skupnost v znamenju težej iz baltskega območja, Ukrajine in Belorusije. Večinsko mnenje v Svetu Evrope je, da bi morali vsekakor počakati, da vzel odmotajo znotraj Sovjetske zveze.

Miro Kocjan

POSEBNA
PREDSTAVITEV

SVETOVALEC MAICO
VLASTA CEGLAR

ZA BREZPLAČNO PREIZKUŠNJO
NA DOMU TELEFONIRAJTE
NA 772807

ELEKTRONSKIH SLUŠNIH PROTEZ za vse osebe, ki slišijo glasove, a ne razumejo besed PROTEZE SO NEVIDNE

V TRSTU, ob ponedeljkih, — Ul. Maiolica 1, I. nad. (ob pokriti tržnici)
URNIK: 9.00 - 12.00 in 15.30 - 19.00 OB SOBOTAH POPOLDNE ZAPRTO!

V TRŽIČU — Ul. IV. november 13

V GORICI — Korzo Italia 54, I. nad.
VSA POJASNILA IN INFORMACIJE Tel. 040/772807

MAICO

Slišati dobro
slišati vse

FARCO
FINE CHEMICALS

s. r. l.

KEMIJA
FARMACEVTIKA

34132 TRST
Ul. del Lavatoio 4
Tel. (040) 365424
Telex: 461012
Telefax: (040) 363918

Filiala GORICA:
Ul. Trieste 160 - Tel. (0481) 20769